

Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.
ul. Mszczonowska 4, 02-337 Warszawa
tel.: 22 220 18 00, faks: 22 220 16 06

www.gaz-system.pl

SPIS TREŚCI

- Kalendarium 2014.....02
- List Przewodniczącego Rady Nadzorczej.....03
- List Prezesa Zarządu.....04

Rozdział 1 – Firma.....06

Rozdział 2 – Klient.....52

Rozdział 3 – Infrastruktura.....70

Rozdział 4 – Społeczność lokalna.....98

Rozdział 5 – Informacje o raporcie.....110

- Tabela wskaźników.....117
- Kontakt.....124

24 stycznia	uruchomienie Rynku Usług Bilansujących
7 lutego	zatwierdzenie nowej Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej dla polskiego odcinka Systemu Gazociągów Tranzytowych (SGT) Jamał-Europa
28 lutego	przeprowadzenie pilotażowej aukcji przepustowości powiązanej w międzysystemowym punkcie Mallnow
11 kwietnia	porozumienie z operatorem ukraińskiego systemu przesyłowego Public Joint Stock Company (PJSC) „UKRTRANSGAZ” o zasadach alokacji paliwa gazowego w punkcie wyjścia z systemu przesyłowego Hermanowice w kierunku Ukrainy
30 kwietnia	rozpoczęcie konsultacji nowej Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej
19 maja	publikacja Regionalnego Planu Inwestycyjnego dla regionu Europy Środkowo-Wschodniej na lata 2014-2023
20 maja	publikacja Regionalnego Planu Inwestycyjnego dla regionu Morza Bałtyckiego na lata 2014-2023
22 maja	przystąpienie do Towarowej Giełdy Energii
12 czerwca	podpisanie z operatorem czeskiego systemu przesyłowego NET4GAS porozumienia dotyczącego przeprowadzenia pilotażowej aukcji produktu powiązanego w punkcie Cieszyn na nowej platformie GAZ-SYSTEM Aukcje (GSA)
17 czerwca	podpisanie z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym umowy na finansowanie gazociągu Lwówek – Odolanów
12 czerwca	uzyskanie pozwolenia na użytkowanie dla gazociągu Świnoujście – Szczecin
24 czerwca	zatwierdzenie „Taryfy dla usług przesyłania paliw gazowych nr 8”
18 lipca	podpisanie porozumienia o współpracy z Urzędem Dozoru Technicznego w obszarze bezpieczeństwa technicznego systemu gazociągów przesyłowych w Polsce
21 lipca	przeprowadzenie pierwszych aukcji przepustowości na platformie GAZ-SYSTEM Aukcje
30 lipca	zatwierdzenie nowej Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej przez Prezesa URE
23 września	przyznanie przez Prezesa URE certyfikatu spełnienia kryteriów niezależności w związku z wykonywaniem funkcji operatora systemu przesyłowego na sieciach własnych
30 września	wdrożenie „Kodeksu postępowania dla Dostawców”
29 października	zakwalifikowanie do dofinansowania z Connecting Europe Facility (CEF „Łącząc Europę”) połączeń Polska – Litwa, Polska – Czechy i Polska – Słowacja
19 listopada	uzyskanie pozwolenia na użytkowanie dla gazociągu Gustorzyn-Odolanów
3 grudnia	potwierdzenie dofinansowania z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko dla projektu „Modernizacja systemu przesyłowego na Dolnym Śląsku w celu poprawy jego funkcjonalności oraz optymalnego wykorzystania połączenia Polska – Niemcy”
17 grudnia	podpisanie porozumienia o współpracy z PJSC "UKRTRANSGAZ" ustalającego zasady współpracy w zakresie analiz związanych z inwestycjami niezbędnymi do rozwoju transgranicznych zdolności przesyłowych pomiędzy Polską i Ukrainą

LIST PRZEWODNICZĄCEGO RADY NADZORCZEJ

Szanowni Państwo,

po raz kolejny w imieniu Rady Nadzorczej mam przyjemność przedstawić Państwu zintegrowany raport roczny Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.

Miniony rok był dla firmy pracowity – spółka zrealizowała i finansowała wiele projektów inwestycyjnych, ale dzięki efektywnemu zarządzaniu finansami uzyskała także zysk netto na poziomie 404 mln zł. W 2014 r. GAZ-SYSTEM S.A. umocnił pozycję lidera wśród operatorów przesyłowych Europy Środkowej poprzez realizację ambitnego planu inwestycyjnego m. in. w zakresie stworzenia nowych możliwości importu gazu do Polski poprzez uruchomienie fizycznego rewersu na gazociągu jamalskim. Dzięki temu spółka zapewniła znaczący wzrost bezpieczeństwa dostaw gazu do Polski i stworzyła techniczne możliwości zakupu gazu przez firmy na rynku europejskim po konkurencyjnej cenie.

Aktualny bilans konsekwentnie realizowanego przez spółkę od 2009 r. programu inwestycyjnego to ponad 1200 km wybudowanych gazociągów i wzrost technicznych możliwości importu gazu do Polski z kierunku innego niż wschodni do 90%. Firma stale prowadzi dialog z interesariuszami i partnerami, dba o dobre relacje z nimi oraz wspiera rozwój gospodarczy regionów, w których prowadzi swoje inwestycje.

Aktywność spółki na forum europejskim przełożyła się na nadanie przez Komisję Europejską nowym inwestycjom GAZ-SYSTEM S.A. statusu projektów o znaczeniu wspólnotowym i zakwalifikowanie nowych połączeń transgranicznych do wsparcia ze środków unijnych.

W ciągu kilku ostatnich lat GAZ-SYSTEM S.A. zbudował pozycję stabilnej i odpowiedzialnej firmy, która docenia

zaangażowanie i wiedzę swoich pracowników. Dzięki kompetencjom zatrudnionej kadry możliwe jest szybkie i efektywne realizowanie celów biznesowych spółki.

Raport, do którego lektury zachęcam, został po raz czwarty przygotowany zgodnie z międzynarodowymi wytycznymi Global Reporting Initiative (GRI). Świadczy to o rzetelnym podejściu spółki do realizacji strategii biznesowej oraz transparentności prowadzonych działań. GAZ-SYSTEM S.A. jest spółką, która kompleksowo informuje o wpływie ekonomicznym, społecznym i środowiskowym, jaki wywiera na otoczenie.

Jestem przekonany, że zaprezentowane w raporcie wyniki finansowe i pozafinansowe spółki, a także opisane projekty w zakresie bezpiecznego przesyłu gazu spotkają się z Państwa uznaniem.

Zapraszam do lektury,
Jerzy Molak

Przewodniczący Rady Nadzorczej

LIST PREZESA ZARZĄDU

Szanowni Państwo,

niniejszy raport jest podsumowaniem działań, które GAZ-SYSTEM S.A. zrealizował w 2014 r.

W ubiegłym roku obchodziliśmy dziesięciolecie powstania spółki. Dekadę temu rozpoczęliśmy budowę konkurencyjnego rynku gazu w Polsce i niezależności energetycznej naszego kraju w zakresie technicznych możliwości dostaw tego surowca z różnych źródeł. Jesteśmy przekonani, że szczególnie istotne zmiany na polskim rynku gazu ziemnego dokonały się w ciągu ostatnich kilku lat w wyniku realizowanych przez GAZ-SYSTEM S.A. projektów. Ostatni rok był dla spółki okresem, w którym w konsekwentny sposób budowaliśmy wartość firmy, bezpieczeństwo dostaw gazu i rozwój infrastruktury. Jeszcze pięć lat temu polska zależność gazowa od jednego dostawcy przekraczała 90%. Dzisiaj techniczne możliwości

naszego systemu przesyłowego pozwalają w ponad 90% na import z kierunku innego niż wschodni.

W raportowanym okresie skupiliśmy się przede wszystkim na rozbudowie zarządzanej przez nas infrastruktury i finalizowaniu programu inwestycyjnego rozpoczętego w 2009 r. Realizowaliśmy inwestycje o niespotykanej dotąd skali w historii polskiego gazownictwa. Kończymy budowę ponad 1200 km gazociągów.

Poprawiliśmy efektywność zarządzania spółką. Odbudowaliśmy własne służby eksploatacyjne, wzmacniając w ten sposób nadzór nad bezpieczeństwem sieci przesyłowej. Udało nam się znacznie zdywersyfikować portfel naszych klientów - ich liczba wzrosła z dwóch w roku 2009 do ponad siedemdziesięciu w roku 2014. Jest to dla nas najważniejsza grupa interesariuszy, z którą prowadzimy stały dialog, konsultując plany rozwojowe i zapisy Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej.

Przed nami realizacja kolejnego planu inwestycyjnego, w ramach którego wybudujemy ponad 2000 km nowych gazociągów przesyłowych. Podejmujemy to wyzwanie, ponieważ chcemy naszym klientom zaoferować zintegrowaną usługę transportu gazu, w tym jego regazyfikację, transport i magazynowanie.

Zbudowaliśmy niezwykle efektywne, bezpieczne i korzystne finansowanie naszego rozwoju. Większość naszych kredytów (tylko w części wykorzystanych) pochodzi z Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju. Daje nam to możliwość bardzo elastycznego finansowania naszych inwestycji. W 2014 r. byliśmy także jednym z największych beneficjentów dotacji z Unii Europejskiej i pozycję tę zamierzamy nie tylko utrzymać, lecz także zwiększyć poziom absorpcji środków unijnych w najbliższej perspektywie. Nasze projekty realizowane wspólnie z partnerami z Litwy, Słowacji i Czech zostały już zakwalifikowane do wsparcia w kwocie ponad

300 mln euro z instrumentu finansowego „Łącząc Europę” (Connecting Europe Facility – CEF). Jesteśmy jedynym polskim przedsiębiorstwem, które otrzymało takie wsparcie. Dzięki dofinansowaniu z tego programu będziemy mogli zrealizować rozbudowę infrastruktury gazowej niezbędnej do prawidłowego funkcjonowania połączeń transgranicznych (Polska – Litwa, Polska – Czechy, Polska – Słowacja), które powstaną w ramach wspieranego przez UE gazowego Korytarza Północ-Południe.

Wielkim wyzwaniem jest dla nas zbudowanie nowoczesnej koncepcji biznesowej spółki z możliwością zaoferowania komercyjnego wykorzystania naszej infrastruktury przez partnerów z całej Europy. Nasze strategiczne położenie geograficzne, atrakcyjna oferta i elastyczny system przesyłowy powinny zmienić strukturę przychodów spółki. Dzięki temu staniemy się wiodącym operatorem przesyłowym w Europie.

W 2015 r. będziemy dalej poprawiać skuteczność i efektywność naszej spółki w oparciu o najwyższe światowe standardy, zaufanie i zaangażowanie, szacunek do siebie nawzajem i otoczenia. Chcemy tworzyć firmę nowoczesną i odpowiedzialną, która może być inspiracją dla innych. Tak jak dla nas inspiracją są najlepsze wzorce światowe.

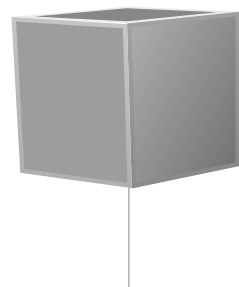
Nasze osiągnięcia i mierzenie się z wyzwaniami nie byłyby możliwe gdyby nie codzienne wysiłki naszych pracowników, którym dziękuję za zaangażowanie i wkład w realizację zadań i projektów zrealizowanych w 2014 r.

Zapraszam do lektury,
Jan Chadam

Prezes Zarządu

Rozdział I

FIRMA

Kim jesteśmy.	08
GAZ-SYSTEM S.A. w liczbach	10
Model biznesowy.	12
Nasza strategia	14
Nasze wartości.	15
Kodeks etyczny	15
Ład korporacyjny	16
Struktura organizacyjna	19
Struktura zatrudnienia	20
Mechanizmy zarządcze	22
Wyniki finansowe	26
Odpowiedzialność w zarządzaniu zasobami ludzkimi	32
Wynagrodzenia	36
Szkolenia	38
Świadczenia socjalne i emerytalne	39
Bezpieczeństwo pracy	40
Mapa interesariuszy i formy komunikacji z nimi	46
Wpływ GAZ-SYSTEM S.A. na otoczenie	48
Inicjatywy CSR	50
Nagrody	51

KIM JESTEŚMY

GRI 2.4 ● Centrala spółki mieści się w Warszawie przy ulicy Mszczonowskiej 4, a Oddziały w Gdańsku, Poznaniu, Rembelszczyźnie, Tarnowie, Świerklanach i we Wrocławiu.

GRI 2.3 ● **3.8** GAZ-SYSTEM S.A. posiada również spółkę zależną – Polskie LNG S.A. – powołaną do budowy terminalu do odbioru gazu skroplonego (LNG) w Świnoujściu.

GRI 2.5 ● **S O5** GAZ-SYSTEM S.A. działa na forum instytucji Unii Europejskiej poprzez swoje Przedstawicielstwo w Brukseli, które funkcjonuje zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego w odniesieniu do wymogów i najlepszych praktyk dotyczących aktywności w obszarze spraw związanych z UE. Przedstawiciele spółki są również akredytowani na stałe przy Parlamencie Europejskim.

W 2014 r. kluczowe dla spółki kwestie w ramach europejskiej polityki energetycznej obejmowały:

- ▶ kształt przyszłej polityki energetycznej i klimatycznej Unii Europejskiej w perspektywie długoterminowej, w tym w szczególności nowe cele unijne w obszarze energii i klimatu do 2030 r. i 2050 r.,
- ▶ budowę i kształt przyszłej Unii Energetycznej,
- ▶ budowę płynnego i konkurencyjnego rynku energii w UE,
- ▶ implementację zapisów III pakietu energetycznego,
- ▶ rozwój infrastruktury gazowej gwarantującej przesył paliwa gazowego pomiędzy poszczególnymi rynkami krajowymi i regionalnymi,
- ▶ poprawę bezpieczeństwa dostaw gazu ziemnego,
- ▶ pozyskanie wsparcia dla realizowanych przez spółkę projektów i inicjatyw na poziomie politycznym i administracyjnym oraz regulacyjnym i finansowym z programów i środków Unii Europejskiej.

OPERATOR GAZOCIĄGÓW PRZESYŁOWYCH GAZ-SYSTEM S.A.:

● **GRI 2.1**

przedsiębiorstwo odpowiedzialne za transport gazu ziemnego i zarządzanie siecią przesyłową na terenie Polski

● **GRI 2.2**

spółka strategiczna dla polskiej gospodarki i bezpieczeństwa energetycznego kraju

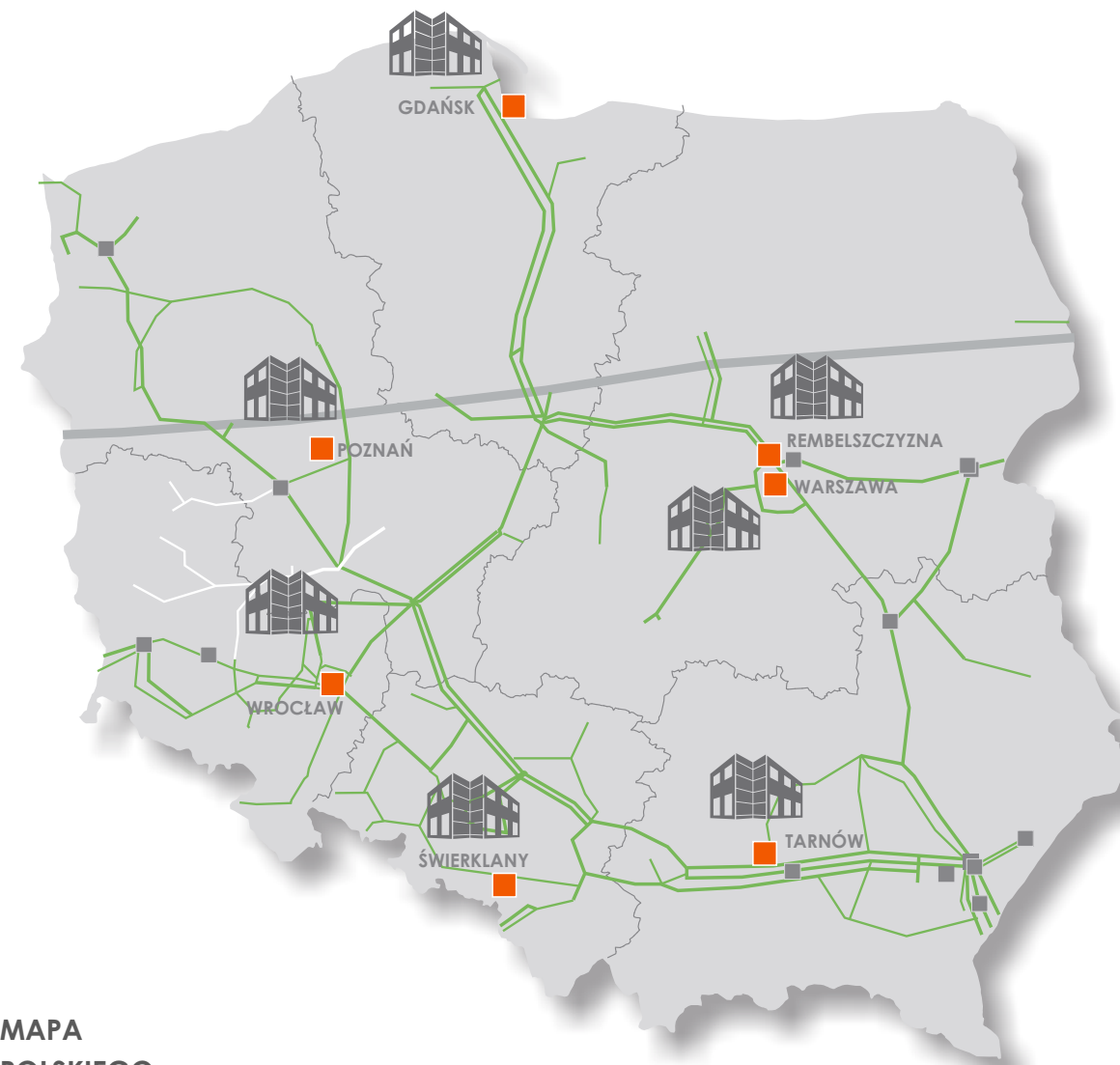

posiada koncesję wydaną przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki obowiązującą do 2030 r.

pełni funkcję operatora systemu przesyłowego i niezależnego operatora polskiego odcinka gazociągu jamalskiego (SGT) Jamal-Europa

spółka akcyjna o kapitale zakładowym w wysokości 3 771 990 842,00 PLN; nadzór właścicielski nad spółką pełni Ministerstwo Gospodarki ● **GRI 2.6**

MAPA POLSKIEGO SYSTEMU PRZESYŁOWEGO:

Dokładna mapa systemu przesyłowego dostępna jest na www.gaz-system.pl

Źródło: archiwum GAZ-SYSTEM S.A.
Gazociągi przedstawione na mapie mają charakter schematyczny.

POLSKI ODCINEK SGT JAMAL-EUROPA ZACHODNIA

GAZOCIĄGI GAZU WYSOKOMETANOWEGO - E

GAZOCIĄGI GAZU ZAAZOTOWANEGO - Lw

TŁOCZNIE GAZU

SIEDZIBY ODDZIAŁÓW

GAZ-SYSTEM S.A. W LICZBACH

Stan na 31.12.2014 r.

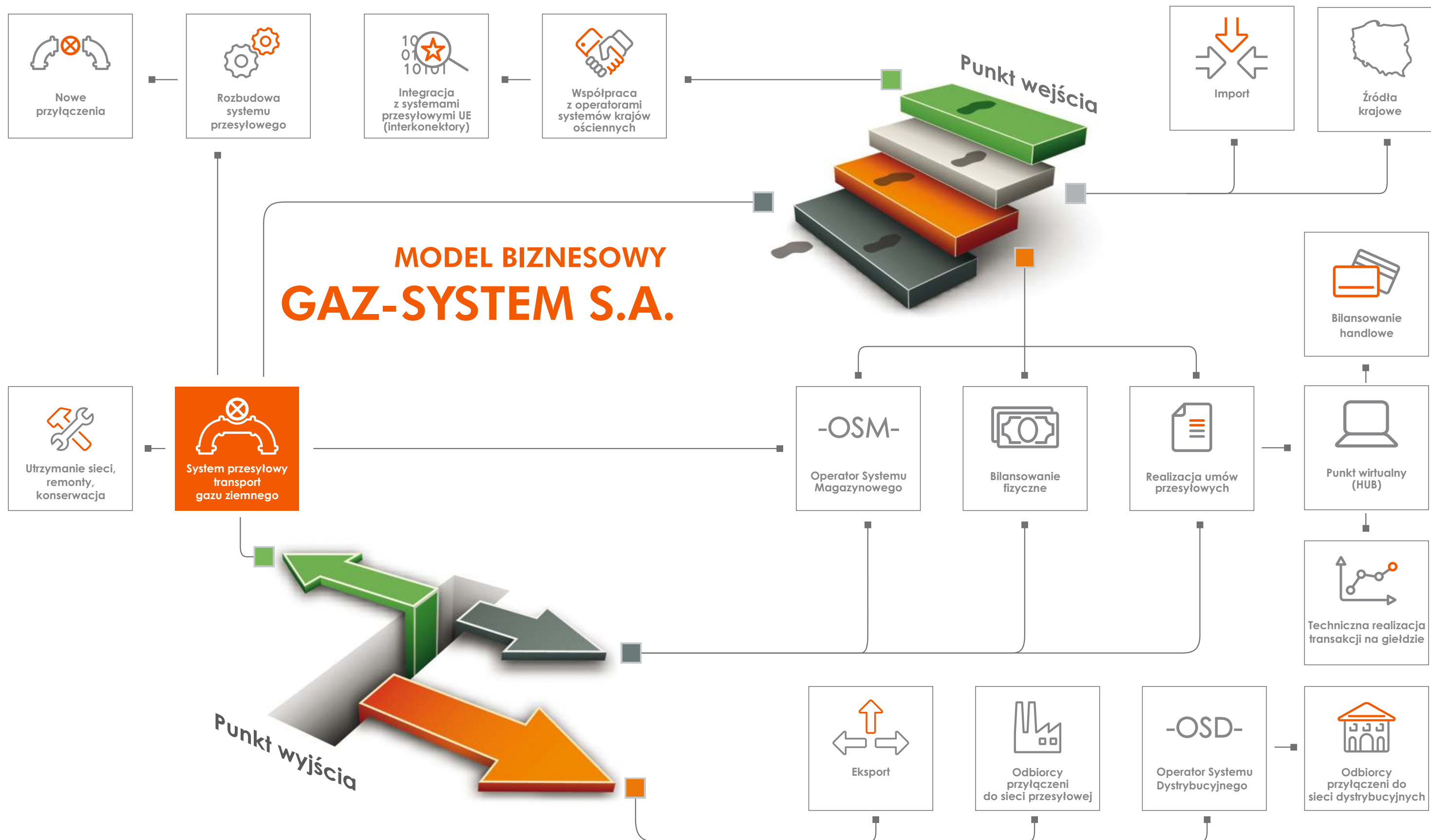
ILOŚĆ PRZESŁANEGO PALIWA GAZOWEGO:

Z uwzględnieniem PMG
16,5 mld m³/189 TWh*

* Podana wielkość przesłanego paliwa gazowego obejmuje pracę zbiorników PMG oraz uwzględnia przesył gazu zaazotowanego (Lw), którego objętość przeliczono na gaz wysokometanowy (E). W 2014 r. rozliczenie usługi przesyłu odbywało się w oparciu o jednostki energii, w związku z tym wielkość przesłanego paliwa gazowego w jednostkach objętości jest wartością poglądową.

Bez uwzględnienia PMG
14,9 mld m³/171 TWh**

**Wielkość przesłanego paliwa gazowego uwzględnia przesył gazu zaazotowanego (Lw), którego objętość przeliczono na gaz wysokometanowy (E). W 2014 r. rozliczenie usługi przesyłu odbywało się w oparciu o jednostki energii, w związku z tym wielkość przesłanego paliwa gazowego w jednostkach objętości jest wartością poglądową.

NASZA STRATEGIA

Strategia GAZ-SYSTEM S.A. definiuje pięć kierunków strategicznych, do których należą:

Misja

Zapewniamy bezpieczny transport gazu ziemnego w Polsce i aktywnie tworzymy zintegrowany system przesyłowy w Europie. W codziennej działalności dbamy o środowisko naturalne i kierujemy się zasadami zrównoważonego rozwoju.

● GRI 4.8

Wizja

Zapewnić bezpieczeństwo energetyczne i być znaczącym operatorem integrującym system przesyłowy w Europie, dzięki:

- ▶ tworzeniu warunków do rozwoju konkurencyjnego rynku gazu ziemnego w Polsce i firm działających w tym sektorze,
- ▶ zbudowaniu połączeń między systemami przesyłowymi z krajami sąsiadującymi w ramach europejskiej sieci gazociągów,
- ▶ stworzeniu nowoczesnej sieci gazociągów w Polsce oraz oferowaniu nowoczesnych usług pozwalających na ich optymalne wykorzystanie.

Na początku 2014 r., na wniosek Pełnomocnika ds. Strategii, dokonano przeglądu zatwierdzonych do realizacji zadań wynikających z obowiązującej strategii spółki. Analiza ta wykazała wykonanie przez GAZ-SYSTEM S.A. większości zadań wyznaczonych na lata 2011-2014. Wobec tego – na podstawie wyników przeglądu, wywiadów z kierownikami jednostek organizacyjnych oraz warsztatów strategicznych dla kadry kierowniczej – przygotowano aktualizację Karty Działań, która jest częścią dokumentu strategii. Projekt zaktualizowanej Karty Działań został zatwierdzony przez Zarząd we wrześniu 2014 r.

● GRI 4.1

NASZE WARTOŚCI

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

W działaniach kierujemy się odpowiedzialnością wobec interesariuszy i otoczenia, w którym funkcjonujemy.

ZAANGAŻOWANIE

Jesteśmy w pełni zaangażowani w naszą działalność – cenimy udział każdego pracownika w naszych obecnych i przyszłych sukcesach.

PRACA ZESPOŁOWA

Stawiamy na profesjonalizm pracowników – chcemy realizować cele przede wszystkim dzięki stałemu rozwijaniu wiedzy i umiejętności kadry pracowniczej.

PROFESJONALIZM

Wierzymy, że współdziałanie pozwoli nam świadczyć usługi najwyższej jakości, dlatego w naszej spółce promujemy pracę zespołową. Wymaga ona od nas otwartości na innych i ich pomysły.

SZACUNEK

Naszych interesariuszy traktujemy z najwyższym poszanowaniem. Zawsze wymagamy od siebie uczciwości.

KODEKS ETYCZNY

Chcąc zapewnić najwyższe normy etyczne, w 2009 r., GAZ-SYSTEM S.A. opracował wspólnie z pracownikami Kodeks etyczny. Dokument definiuje zasady postępowania wobec interesariuszy i kluczowe wartości wyznaczające sposób działania i podejmowania decyzji w spółce. Reguły zawarte w kodeksie dotyczą m.in. kwestii kontaktów z mediami, udziału w życiu publicznym i lobbingu, zatrudniania i traktowania członków rodzin pracowników, a także korzystania z majątku spółki. ● GRI 4.8

W 2014 r. została dokonana aktualizacja Kodeksu etycznego, która polegała na uzupełnieniu dokumentu o zapisy dotyczące przestrzegania praw człowieka, zapobiegania przekazywaniu nieprawdziwych informacji, uregulowania kontaktów z otoczeniem zewnętrznym i przejrzystości reprezentacji spółki w kontekście lobbingu, kontaktów z przedstawicielami władz, a także przekazywania informacji o nieprawidłowościach dotyczących etycznych zachowań w spółce.

Zgodnie z zapisami Kodeksu etycznego pracownicy mogą uczestniczyć w życiu społeczno-politycznym jako osoby prywatne, a wiedzy zdobytej w spółce nie wolno wykorzystywać do celów politycznych.

Spółka dba, aby przestrzeń firmowa była wolna od polityki, w związku z tym zakazane jest agitowanie i manifestowanie swoich poglądów politycznych oraz prezentowanie swojego światopoglądu w sposób ostentacyjny i narzucający dla innych.

Spółka nie udziela poparcia ani nie wspiera finansowo żadnych partii, organizacji, ruchów politycznych oraz osób zaangażowanych w działalność polityczną. ● SO 6

Każdy pracownik otrzymał Kodeks etyczny w wersji papierowej, natomiast dla pozostałych interesariuszy jest on dostępny na witrynie korporacyjnej www.gaz-system.pl.

W 2014 r. spółka nie prowadziła szkoleń z Kodeksu etycznego.

ŁAD KORPORACYJNY

ZARZĄD

GRI 4.7 • Bieżącą działalnością spółki kieruje Zarząd, w skład którego w 2014 r. wchodziło czterech członków. Członkowie Zarządu powoływani są przez Radę Nadzorczą na okres wspólnej kadencji, która trwa trzy lata. Zarząd określa cele i wytyczne funkcjonowania spółki, reprezentuje ją na zewnątrz, a także dba o efektywność i przejrzystość zarządzania.

GRI 4.1 • W spółce powołany jest również Dyrektor Zarządzający, który nadzoruje pracę wybranych komórek organizacyjnych zajmujących się działalnością operacyjną.

GRI 4.6 • Zarząd spółki działa na podstawie Regulaminu Zarządu zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą, który zawiera m.in. zapisy dotyczące konfliktu interesów, jakie mogą się pojawić w pracy Członków Zarządu.

GRI 4.5 • Zgodnie z zapisami Statutu Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. przy wyborze kandydatów na Członków Zarządu, organ nadzorczy uwzględnia ich doświadczenie na stanowiskach kierowniczych i nadzorczych lub odpowiadające im kompetencje merytoryczne i zawodowe adekwatne do stanowiska objętego postępowaniem kwalifikacyjnym. Ustalanie wysokości wynagrodzenia oraz zawieranie umów z Członkami Zarządu spółki należy do kompetencji Rady Nadzorczej i uzależnione jest nie tylko od wyników finansowych, ale także od stopnia realizacji celów strategicznych, w tym z zakresu zrównoważonego rozwoju.

Zarząd spółki we wszystkich obszarach jest systematycznie oceniany przez Radę Nadzorczą. Na podstawie oceny wyników prac Zarządu, Rada Nadzorcza corocznie wnioskuje do Walnego Zgromadzenia o udzielenie absolutorium Członkom Zarządu.

Wojciech Kowalski - Członek Zarządu

Absolwent Wydziału Mechanicznego Politechniki Wrocławskiej. Ma uprawnienia budowlane do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Ukończył podyplomowe studia z zakresu gazownictwa na Politechnice Warszawskiej oraz zarządzania projektami w Szkole Głównej Handlowej. Brał udział w specjalistycznych kursach z zakresu zarządzania jakością, finansami przedsiębiorstwa oraz oceny opłacalności i ryzyka projektów. Od 25 lat związany jest z branżą gazowniczą. Od 1986 r. pracował w Biurze Studiów i Projektów Gazownictwa Gazoprojekt S.A. Od 1995 r. był Wiceprezesem Zarządu BSiPG Gazoprojekt S.A. odpowiedzialnym za sprawy techniczne, a następnie handlowe. Ma bogate doświadczenie w zarządzaniu firmą, projektowaniu obiektów przemysłowych, zarządzaniu procesem inwestycyjnym w obszarze energetyki i gazownictwa. Od stycznia 2009 r. Członek Zarządu Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.

Jan Chadam - Prezes Zarządu

Doktor habilitowany nauk ekonomicznych. W okresie swojej pracy zawodowej pełnił między innymi funkcje Dyrektora Finansowego, Wiceprezesa i Prezesa Zarządu Pro Futuro S.A. w Warszawie oraz Członka Zarządu Elzab S.A. w Zabrzu. Był zatrudniony także na stanowiskach Dyrektora Finansowego w Grupie Kapitałowej SIPMA w Lublinie, Prezesa Zarządu SIP-MOT S.A. w Zamościu oraz Dyrektora Departamentu Audytu Wewnętrznego Polkomtel S.A. Autor książki oraz kilkudziesięciu publikacji krajowych i zagranicznych z zakresu finansów i zarządzania, wykładowca uczelni wyższych i studiów MBA. Od lutego 2009 r. Członek Zarządu, a od lipca 2009 r. Prezes Zarządu Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.

Sławomir Śliwiński -

Członek Zarządu

Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Ukończył także podyplomowe studia na Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem dystrybucyjnym gazu. Zdobył kompetencje audytora jakości potwierdzone certyfikatem Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji (PCBC) oraz Europejskiej Organizacji Jakości (EOQ). W 2008 r. uzyskał dyplom MBA. Pełnił funkcję Prezesa Zarządu Pomorskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Wcześniej pracował w ZRUG Toruń S.A., gdzie był między innymi pełnomocnikiem Zarządu ds. Zarządzania Jakością, Wiceprezesem, a następnie Prezesem Zarządu. Od kwietnia 2009 r. Członek Zarządu Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.

Dariusz Bogdan -

Wiceprezes Zarządu

Absolwent Wydziału Mechatroniki Politechniki Warszawskiej oraz studiów podyplomowych w zakresie telekomunikacji, informatyki i zarządzania na Wydziale Elektroniki i Techniki Informatycznych Politechniki Warszawskiej. W latach 2007-2014 Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Gospodarki. Pełnił także funkcję Przewodniczącego Komitetu ds. Umów Offsetowych, Przewodniczącego Rady Nadzorczej Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, Członka Rady Informatyzacji Państwa oraz Komitetu Rady Ministrów ds. Informatyzacji i Łączności. Wcześniej pracował na stanowisku Dyrektora Biura IT w Agencji Rynku Rolnego. Od lipca 2014 r. Wiceprezes Zarządu Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.

RADA NADZORCZA

GRI 4.4 • Zgodnie ze Statutem spółki w skład Rady Nadzorczej wchodzi od 3 do 9 członków, powoływanych i odwoływanych przez Walne Zgromadzenie, w tym jeden członek wybrany spośród pracowników spółki (członek zależny).

Kandydatem do Rady Nadzorczej wybieranym przez pracowników nie może być osoba bezpośrednio podlegająca któremukolwiek z Członków Zarządu.

GRI 4.4 • Kandydat wybrany przez pracowników pełni funkcję Sekretarza Rady Nadzorczej, za którego pośrednictwem pracownicy mogą zgłaszać uwagi i rekomendacje do Rady Nadzorczej.

GRI 4.9 • Kadencja członków Rady Nadzorczej trwa trzy lata. Do obowiązków Rady Nadzorczej należy nadzór nad działalnością spółki we wszystkich aspektach, w tym m.in. ocena sprawozdania Zarządu z działalności spółki oraz sprawozdania finansowego za poprzedni rok obrotowy, a także opiniowanie strategicznych planów wieloletnich, planu rozwoju sieci przesyłowej, rocznych planów działalności spółki, dwuletnich planów remontowych i trzyletnich planów inwestycyjnych. Rada odbywa posiedzenia przynajmniej raz na dwa miesiące.

GRI 4.5 • Członkom Rady Nadzorczej przysługuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości ustalonej przez Walne Zgromadzenie w granicach określonych przepisami prawa.

GRI 4.10 • Działania Rady Nadzorczej podlegają corocznej ocenie dokonywanej przez Walne Zgromadzenie poprzez udzielenie absolutorium z wykonania przez nią obowiązków, w tym oceny postępów z realizacji strategii biznesowej.

Zarząd spółki zwołuje Zwyczajne Walne Zgromadzenie w terminie sześciu miesięcy po upływie roku obrotowego. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie może być zwołane przez Zarząd spółki lub na pisemny wniosek Rady Nadzorczej bądź akcjonariusza.

W 2014 R. W SKŁAD
RADY NADZORCZEJ
WCHODZIŁO SIEDEM OSÓB:

• GRI 4.3

- Jerzy Molak**
• GRI 4.2

▶ Członek niezależny, Przewodniczący Rady Nadzorczej, nie pełni funkcji w Zarządzie
- Sławomir Kutyla**

▶ Członek niezależny, Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
- Włodzimierz Wolski**

▶ Członek zależny, Sekretarz Rady Nadzorczej
- Jarosław Gniazdowski**

▶ Członek niezależny Rady Nadzorczej
- Waldemar Kamrat**

▶ Członek niezależny Rady Nadzorczej
- Piotr Mateja**

▶ Członek niezależny Rady Nadzorczej
- Paweł Pikus**

▶ Członek niezależny Rady Nadzorczej

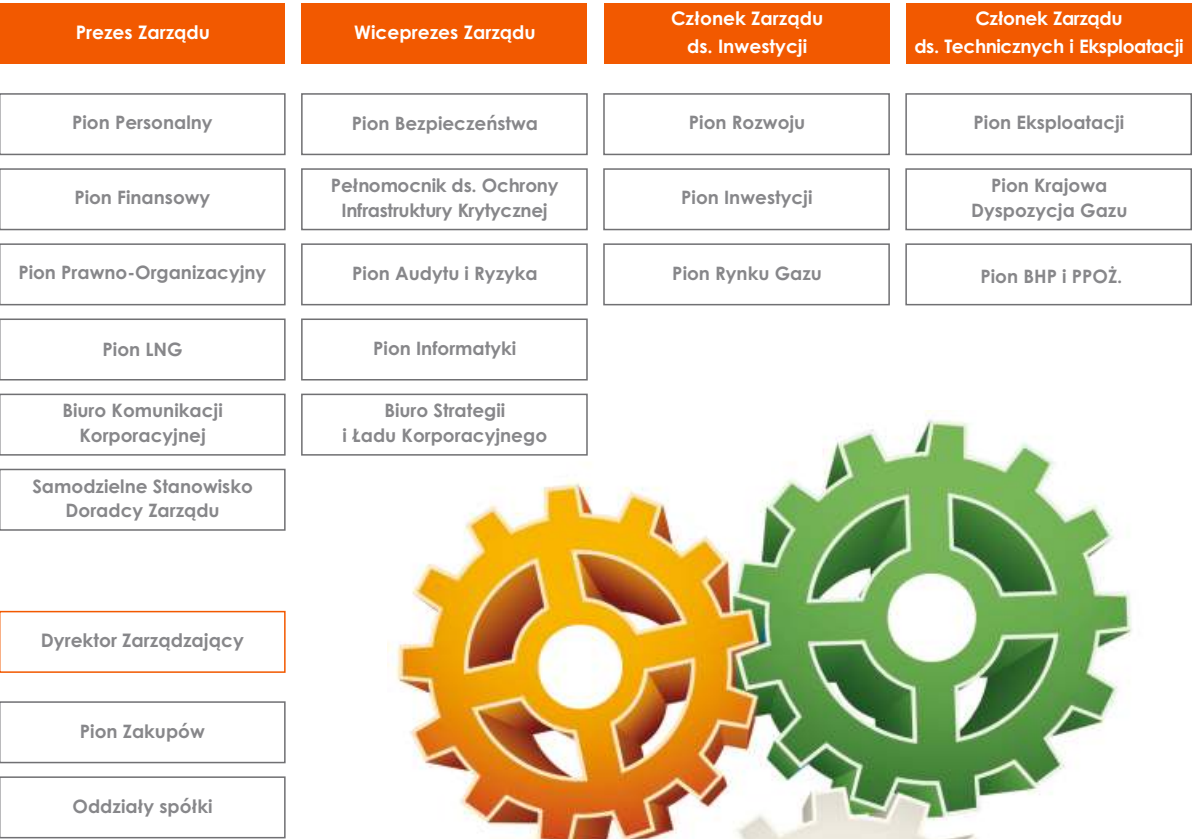
Procent osób w Radzie Nadzorczej w podziale na grupy wiekowe:

poniżej 30. roku życia	15%
w wieku 30-50 lat	28%
powyżej 50. roku życia	57%

STRUKTURA
ORGANIZACYJNA

stan na 31.05.2015 r.

• GRI 4.1

STRUKTURA ZATRUDNIENIA

• LA 1

	2013 r.		2014 r.	
Łączna liczba pracowników*:	597	1 796	624	1 896
łącznie	2 393		2 520	
Liczba pracowników nadzorowanych**:	31	234	34	163
łącznie	265		197	
Stosunek liczby zatrudnionych na podstawie umowy o dzieło lub na zlecenie do liczby zatrudnionych na podstawie umowy o pracę:	0,88%		0,95%	
Liczba pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę:	2 393		2 520	
Pracownicy zatrudnieni na pełny etat:	592	1 791	619	1 889
łącznie	2 383		2 508	
Pracownicy zatrudnieni na czas określony:	35	103	46	143
łącznie	138		189	
Pracownicy zatrudnieni na podstawie umowy zlecenia:	12	6	10	13
łącznie	18		23	
Pracownicy zatrudnieni na podstawie umowy o dzieło:	1	2	0	1
łącznie	3		1	
Procent pracowników, w podziale na płeć:	25	75	25	75
Osoby narodowości polskiej:	100%		100%	

* W strukturze zatrudnionych przeważają mężczyźni, co wiąże się z przedmiotem działalności spółki i specyfiką wykonywanych zadań.

** Pracownicy nadzorowani to osoby wykonujące prace na rzecz GAZ-SYSTEM S.A., lecz niebędący pracownikami spółki (np. serwis sprzątający, serwis narad, pracownicy ochrony).

	2013 r.		2014 r.	
LA 13 ● Procent pracowników, w podziale na wiek:				
Poniżej 30. roku życia	32,9	67,1	28,5	71,5
łącznie	9,5%		9,6%	
Między 30. a 50. rokiem życia	26,8	73,2	26,9	73,1
łącznie	56,7%		56,7%	
Powyżej 50. roku życia	19,6	80,4	20,0	80,0
łącznie	33,8%		33,7%	
Pracownicy zatrudnieni na niepełny etat:	5	5	5	7
łącznie	10		12	
Pracownicy zatrudnieni na czas nieokreślony:	562	1 693	578	1 753
łącznie	2 255		2 331	
Liczba pracowników w podziale na Oddziały:				
Centrala	449		490	
Gdańsk	184		194	
Poznań	323		348	
Wrocław	276		295	
Świerklany	217		222	
Rembelszczyzna	354		364	
Tarnów	590		607	

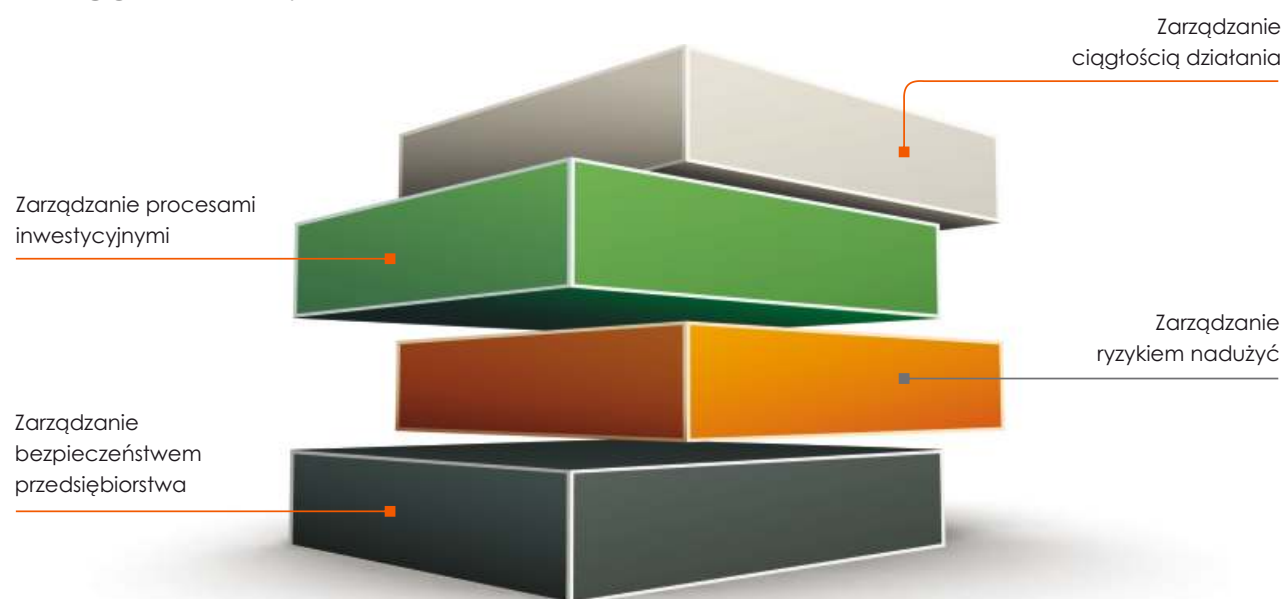
MECHANIZMY ZARZĄDCZE

• GRI 4.11

GAZ-SYSTEM S.A. podchodzi w sposób odpowiedzialny do ryzyk towarzyszących prowadzonej działalności. Począwszy od 2007 r. w spółce realizowany jest proces Korporacyjnego Zarządzania Ryzykiem (ERM), którego celem jest analiza zmieniającego się otoczenia zewnętrznego i wewnętrznego, identyfikacja ryzyk, ich ocena i priorytetyzacja, a także koordynacja działań skierowanych na zarządzanie ryzykami, w tym krytycznymi z punktu widzenia długofalowego funkcjonowania spółki.

W 2014 r. funkcjonujące rozwiązania procesowe zostały poddane analizie. Opracowano projekty polityki i procedury korporacyjnego zarządzania ryzykiem, które oparte zostały na wytycznych zdefiniowanych w ramach międzynarodowego standardu ISO 31000. W raportowanym okresie przeprowadzono ponadto przegląd i aktualizację rejestru ryzyk korporacyjnych. W 2015 r. spółka planuje wdrożyć wypracowane regulacje oraz kontynuować integrację procesu ERM z procesami operacyjnymi realizowanymi w spółce.

KATEGORIE RYZYKA:

ZARZĄDZANIE CIĄGŁOŚCIĄ DZIAŁANIA

W raportowanym okresie rozpoczęto prace związane z wdrożeniem systemu zarządzania ciągłością działania według standardu ISO 22301 m.in. identyfikując i analizując zagrożenia dotyczące krytycznych procesów i zasobów spółki, aby zapewnić jak największą niezawodność i bezpieczeństwo w zakresie świadczenia usługi przesyłowej. Celem projektu jest zapewnienie szybkiej, zaplanowanej i skutecznej reakcji w momencie wystąpienia sytuacji awaryjnej, a także uzupełnienie działań prewencyjnych (zabezpieczających spółkę przed wystąpieniem zdarzeń zakłócających ciągłość świadczenia usługi przesyłowej) ujętych w planie postępowania z ryzykiem, poprzez dokonywanie cyklicznej identyfikacji i oceny słabości, które mogą zagrozić ciągłości działania spółki.

Elementem prac projektowych stało się ponadto wypracowanie działań na wypadek zaistnienia sytuacji kryzysowej. Objęły one swoim zakresem: uzupełnienie procedur o rozwiązania na wypadek zdarzenia zakłócającego działanie spółki, zapewniające ciągłość funkcjonowania procesów krytycznych, jasne przypisanie odpowiedzialności za podejmowanie działań mających na celu odtworzenie działalności w przypadku zaburzenia ciągłości działania, wprowadzenie stałego nadzoru nad aktualnością i adekwatnością planów awaryjnych, ustanowienie efektywnej komunikacji z uprzednio zdefiniowanymi interesariuszami spółki oraz ujednolicenie podejścia do zarządzania ciągłością w skali całej spółki. Dodatkowo, zainicjowano prace skierowane na opracowanie systemu ilościowej oceny ryzyka eksploatacyjnego związanego z gazociągami, którego zadaniem ma być wspieranie procesu wczesnego identyfikowania elementów sieci o zwiększonym potencjale awaryjności oraz zwiększenie efektywności w zakresie planowania prac remontowych.

ZARZĄDZANIE PROCESAMI INWESTYCYJNYMI

Doświadczenia zdobyte przez ostatnie lata w trakcie intensywnej rozbudowy sieci przesyłowej pozwoliły na modyfikację i ulepszenie procedur zarządzania ryzykiem inwestycyjnym. W szczególności zastrzono procedury dotyczące wykonawstwa i nadzoru prac prowadzonych w sąsiedztwie czynnych gazociągów.

W 2014 r. Najwyższa Izba Kontroli (NIK) przeprowadziła kontrolę i pozytywnie oceniła prawidłowość nadzoru nad bezpieczeństwem eksploatowanych gazociągów oraz prowadzenia nowych inwestycji przez spółkę, co zostało opisane w raporcie „Prawidłowość nadzoru nad bezpieczeństwem eksploatowanych gazociągów oraz prowadzenia nowych inwestycji przez spółkę GAZ-SYSTEM S.A.”

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM NADUŻYĆ

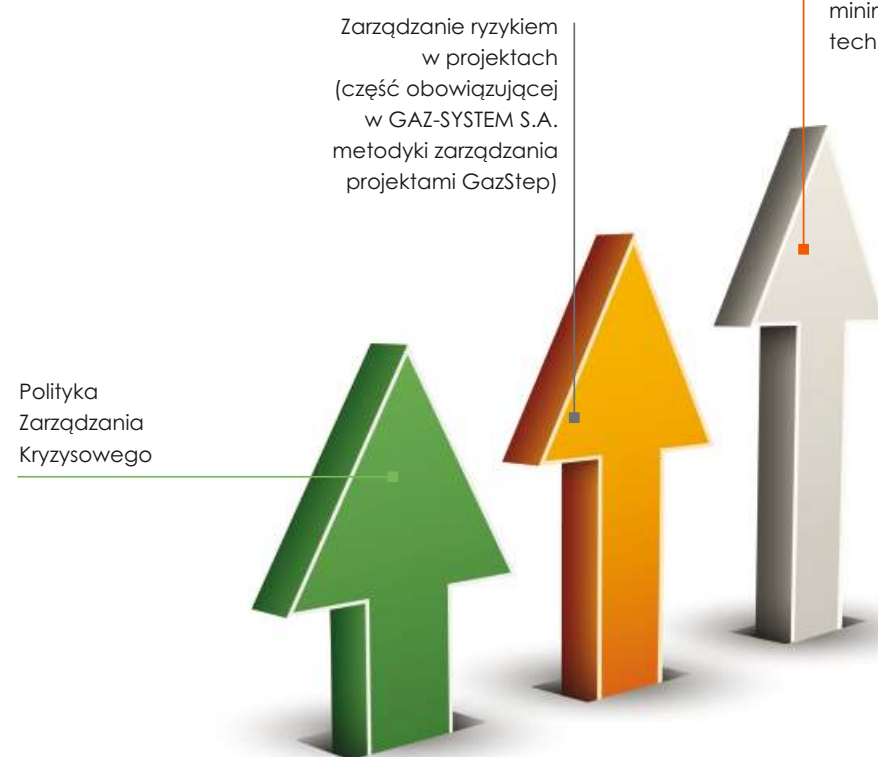
W raportowanym okresie przeprowadzono całościowe audyty Oddziałów w Poznaniu i Tarnowie, które dotyczyły kluczowych obszarów ich działalności, z uwzględnieniem ryzyka nadużyć. • SO 2

W Centrali oraz wszystkich Oddziałach (100% jednostek biznesowych) zrealizowano ponadto audyty związane z analizą i oceną rozwiązań składających się na system kontroli przeciwdziałający nadużyciom. Przedmiotem audytów były obowiązujące regulacje i procedury dotyczące m.in. sfery działalności konkurencyjnej, trybu przekazywania informacji, praktyk antykorupcyjnych, ochrony danych osobowych i danych strategicznych z punktu widzenia spółki. Analiza skoncentrowana była zarówno na sposobie zaprojektowania kluczowych w tej sferze rozwiązań, jak i ich efektywności. Na podstawie przeprowadzonych audytów nie stwierdzono przypadków nadużyć, w tym korupcji. • SO 4

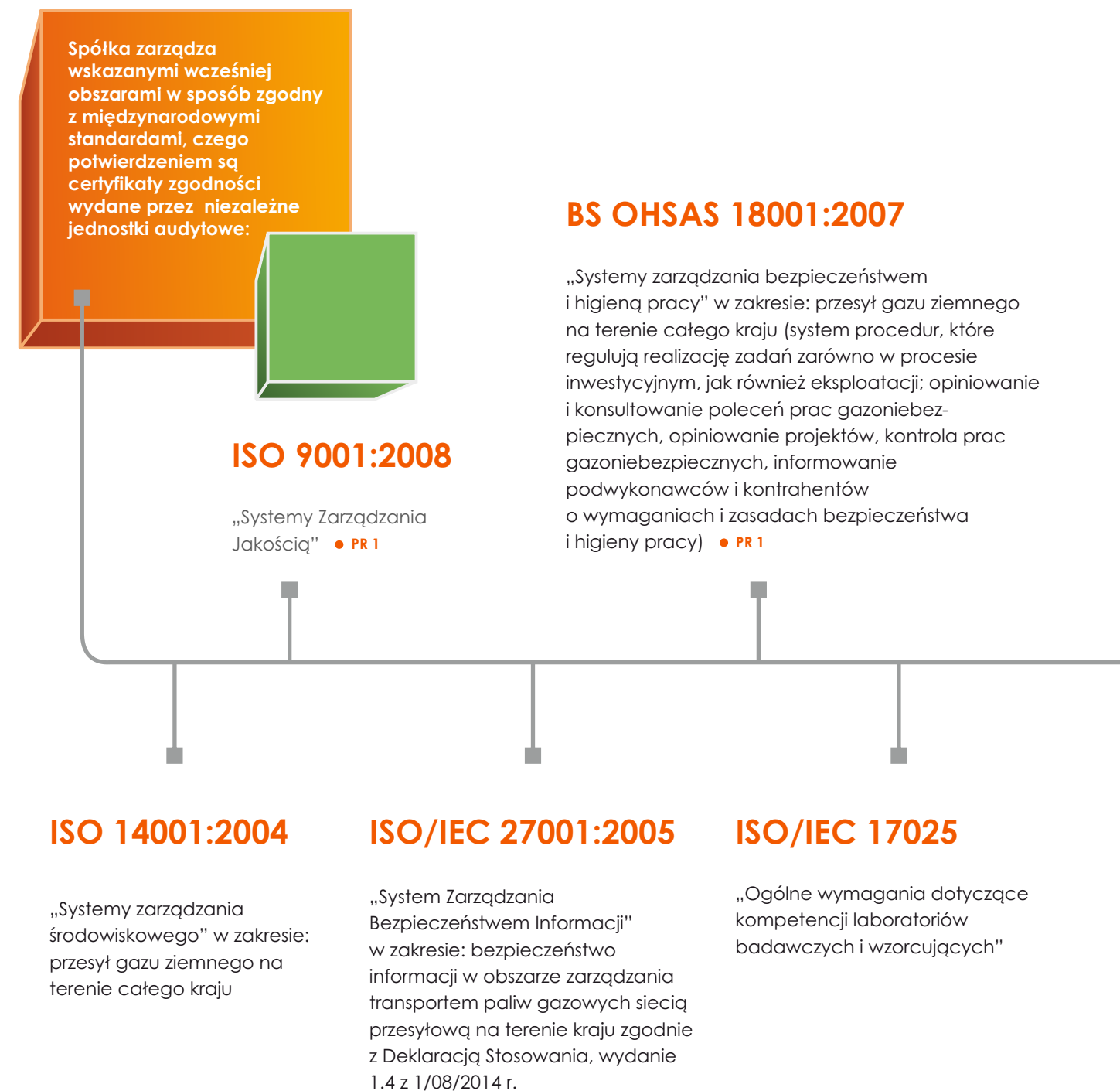
ZARZĄDZANIE BEZPIECZEŃSTWEM PRZEDSIĘBIORSTWA

W raportowanym okresie GAZ-SYSTEM S.A. wykonywał również zadania związane z zapewnieniem bezpiecznego funkcjonowania spółki. Dotyczyły one bezpieczeństwa: teleinformatycznego, informacji, osób, mienia i obiektów, a także ubezpieczenia, wykonywania obowiązków z zakresu obronności związanych z faktem zarządzania przez spółkę obiektami stanowiącymi element infrastruktury krytycznej państwa.

DODATKOWE ROZWIĄZANIA ORGANIZACYJNE ZWIĄZANE Z RYZYKIEM:

System Eksploatacji Sieci Przesyłowej (zbiór wewnętrznych procedur i instrukcji, szczegółowo opisujący metody postępowania przy wykonywaniu czynności eksploatacyjnych w ramach infrastruktury przesyłowej, mający na celu m.in. minimalizację ryzyk awarii technicznych)

WYNIKI
FINANSOWE

● EC 1

Rok 2014 był kolejnym, w którym spółka zanotowała znakomite wyniki finansowe, zarówno w ujęciu brutto, jak i netto. Podstawowym czynnikiem, który doprowadził do poprawy rentowności firmy, jest istotny wzrost zainteresowania klientów naszymi nowoczesnymi produktami – usługami przerywanymi oraz usługami krótkoterminowymi. W tym obszarze osiągnęliśmy trzykrotny wzrost sprzedaży, a przychody wyniosły 183 mln zł.

W zeszłym roku obniżyliśmy poziom kosztów usług obcych – efekt realizowanego przez spółkę programu przejęcia działalności eksploatacyjnej, a także malejących kosztów zużycia materiałów i energii – kupujemy mniej gazu na potrzeby własne, a dzięki możliwości jego zakupu na rynkach zachodnich kupujemy go taniej.

Obecnie spółka korzysta z finansowania kredytowego na poziomie ponad 1,5 mld zł. Zdecydowana większość finansowania długoterminowego pochodzi z Europejskiego Banku Inwestycyjnego, co jest dla mnie osobiście sporym powodem do satysfakcji, ponieważ jest to instytucja międzynarodowa oferująca zdecydowanie najtańsze długoterminowe finansowanie dłużne. Nie jest łatwo

spełnić wyśrubowane wymogi środowiskowe, raportowe i dokumentacyjne stawiane przez EBI, ale zdecydowanie warto podjąć takie starania – dzięki nim w pełni korzystamy z bardzo korzystnych ekonomicznie form finansowania.

Specyficzny – i przejściowy – z punktu widzenia pozycji finansowej spółki, jest wysoki poziom stanu środków pieniężnych na koniec 2014 r. Jest to skutek realizacji programu inwestycyjnego na niższym poziomie niż w 2013 r. Ten wysoki poziom gotówki, z którym skończyliśmy rok 2014, powinien pozwolić nam na pełną realizację planów inwestycyjnych w 2015 r., bez korzystania z dodatkowego finansowania zewnętrznego.

Adam Bryszewski
Dyrektor Pionu Finansowego
GAZ-SYSTEM S.A.

(w mln PLN) ● EC 1

Deloitte.

Deloitte Polska
Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.
z siedzibą w Warszawie
Al. Janka Pawła II 19
00-854 Warszawa
Polska

Tel.: +48 22 511 08 11, 511 08 12
Fax: +48 22 511 08 13
www.deloitte.com/pl

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Do Akcjonariusza i Rady Nadzorczej Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.

Przeprowadziliśmy badanie sprawozdania finansowego Spółki Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. z siedzibą w Warszawie przy ulicy Mszczonowskiej 4, na które składają się wprowadzenie do sprawozdania finansowego, bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2014 roku, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w kapitale własnym, rachunek przepływów pieniężnych sporządzone za rok obrotowy od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku oraz dodatkowe informacje i objaśnienia w zakresie wymaganym ustawą z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późniejszymi zmianami), zwaną dalej „Ustawą o rachunkowości”, w tym sprawozdanie wymagane przepisami artykułu 44 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (Dz. U. 2012 r. poz. 1059 z późniejszymi zmianami – zwaną dalej „Ustawą”) przedstawione w formie noty objaśniającej nr 32.

W dniu 16 marca 2015 roku wydaliśmy o tym sprawozdaniu opinię bez zastrzeżeń. Zbadane przez nas sprawozdanie było podstawą sporządzenia załączonego skróconego sprawozdania finansowego.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami, załączonego skróconego sprawozdania finansowego odpowiedzialny jest Zarząd i Rada Nadzorcza Spółki.

Zarząd Spółki oraz członkowie jej Rady są zobowiązani do zapewnienia, aby skrócone sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w Ustawie o rachunkowości.

Naszym zadaniem było zapewnienie o zgodności skróconego sprawozdania finansowego z pełnym sprawozdaniem finansowym.

Naszym zdaniem załączone skrócone sprawozdanie finansowe jest zgodne, we wszystkich istotnych aspektach, z będącą podstawą sprawozdania skróconego, pełną wersją sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku.

Pełna wersja sprawozdania finansowego, która była przedmiotem naszego badania, zawiera wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia, które nie zostały w całości przedstawione w załączonym skróconym sprawozdaniu finansowym. Dla celów lepszego zrozumienia sytuacji finansowej Spółki jak również osiągniętego przez nią w roku 2014 wyniku finansowego, załączone skrócone sprawozdanie finansowe powinno być czytane w połączeniu z pełnym sprawozdaniem finansowym oraz naszą opinią i raportem z badania.

Piotr Sokołowski
Kluczowy biegły rewident
przeprowadzający badanie
nr ewid. 9752

W imieniu Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. – podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wpisanego na listę podmiotów uprawnionych prowadzoną przez KRBR pod nr. ewidencyjnym 73:

Piotr Sokołowski – Wiceprezes Zarządu Deloitte Polska Sp. z o.o. – komplementariusza Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.

Warszawa, 16 kwietnia 2015 roku

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy KRS 0000446833, NIP: 527-00
Number of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

BILANS
w mln PLN

		na dzień 31.12.2013	na dzień 31.12.2014
Lp.	Tytuł		
A	Aktywa trwałe	6 917	7 253
1	Wartości niematerialne i prawne	47	58
2	Rzeczowe aktywa trwałe	5 433	5 652
3	Należności długoterminowe	0	0
4	Inwestycje długoterminowe	1 372	1 431
5	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	65	112
B	Aktywa obrotowe	1 258	1 724
1	Zapasy	79	94
2	Należności krótkoterminowe	463	218
3	Inwestycje krótkoterminowe	705	1 408
4	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	11	4
AKTYWA RAZEM		8 175	8 977
A	Kapitał własny	5 451	5 720
1	Kapitał podstawowy	3 772	3 772
2	Inne kapitały	1 481	1 606
3	Wynik lat ubiegłych	0	0
4	Zysk/strata netto	319	404
5	Odpisy z zysku netto w ciągu roku	-121	-62
B	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	2 724	3 257
1	Rezerwy na zobowiązania	179	222
2	Zobowiązania długoterminowe	900	1 502
3	Zobowiązania krótkoterminowe	592	411
4	Rozliczenia międzyokresowe	1 053	1 122
PASYWA RAZEM		8 175	8 977

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT
w mln PLN

		za okres 1-12.2013	za okres 1-12.2014
Lp.	Tytuł		
1	Przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi	2 199	1 920
2	Koszty działalności operacyjnej:	1 876	1 470
2.1	Amortyzacja	391	377
2.2	Zużycie materiałów i energii	135	119
2.3	Usługi obce	309	276
2.4	Podatki i opłaty	103	108
2.5	Wynagrodzenia	232	286
2.6	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	72	83
2.7	Pozostałe koszty rodzajowe	22	25
2.8	Wartość sprzedanych towarów i materiałów	612	196
3	Zysk/strata ze sprzedaży (1-2)	323	450
4	Pozostałe przychody operacyjne	72	108
5	Pozostałe koszty operacyjne	18	64
6	Zysk/strata z działalności operacyjnej (3+4-5)	377	494
7	Przychody finansowe	14	21
8	Koszty finansowe	1	13
9	Zysk/strata z działalności gospodarczej (6+7-8)	390	502
10	Wynik zdarzeń nadzwyczajnych	0	0
11	Zysk/strata brutto (9+10)	390	502
12	Podatek dochodowy i odroczony	71	98
13	ZYSK/STRATA NETTO	319	404

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW
PIENIĘŻNYCH
w mln PLN

		za okres 1-12.2013	za okres 1-12.2014
Lp.	Tytuł		
A	Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
1	Zysk/strata netto	198	342
2	Korekty razem	523	553
3	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (1±2)	721	895
B	Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
1	Wpływy inwestycyjne	15	18
2	Wydatki inwestycyjne	1 291	733
3	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (1-2)	-1 276	-715
C	Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
1	Wpływy finansowe	964	672
2	Wydatki finansowe	227	149
3	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (1-2)	737	523
D	Przepływy pieniężne netto, razem (A.3 ± B.3 ± C.3)	182	703
E	Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych	181	703
F	Środki pieniężne na początek okresu	523	705
G	Środki pieniężne na koniec okresu (F±D)	705	1 408

WSKAŹNIKI
FINANSOWE

		2013 r.	2014 r.
Lp.	Tytuł		
Wskaźniki rentowności			
1	Rentowność aktywów (ROA)	4%	5%
2	Rentowność kapitału własnego (ROE)	6%	7%
3	Rentowność sprzedaży netto (ROS)	15%	21%
Wskaźniki płynności/zadłużenia			
1	Stopa zadłużenia	33%	36%
2	Wskaźnik płynności	2,1	4,2
3	Wskaźnik podwyższonej płynności	2,0	4,0
4	Wskaźnik płynności natychmiastowej	1,2	3,4
5	EBIT (w mln PLN)	377	494
6	EBITDA (w mln PLN)	768	871

ODPOWIEDZIALNOŚĆ W ZARZĄDZANIU ZASOBAMI LUDZKIMI

HR 4 • Odpowiedzialne podejście GAZ-SYSTEM S.A. do zarządzania zasobami ludzkimi przejawia się w określeniu przejrzystych i niedyskryminujących zasad dotyczących m.in. rekrutacji, zatrudnienia, awansu czy podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników. W raportowanym okresie nie zgłoszono przypadków dyskryminacji w tym zakresie.

LA 4 • Wszyscy pracownicy spółki, niezależnie od wymiaru czasu pracy i rodzaju umowy, objęci są „Zakładowym Układem Zbiorowym Pracy z dnia 8 marca 2007 r. dla Pracowników Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM Spółka Akcyjna”. Dokument ten określa uprawnienia pracownicze

wynikające z powszechnie obowiązujących przepisów prawa pracy oraz dodatkowe świadczenia oferowane pracownikom przez firmę. Pracodawca konsultuje kwestie dotyczące zatrudnienia oraz istotnych zmian w organizacji z partnerami społecznymi.

Przedmiotem przygotowanej w 2014 r. polityki personalnej GAZ-SYSTEM S.A. jest określenie kluczowych założeń i wytycznych w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi w głównych obszarach merytorycznych HR, do których należą: zatrudnienie, rozwój pracowników, zarządzanie pracownikami o wysokim potencjale, wynagrodzenia i system świadczeń, relacje z partnerem społecznym oraz atmosfera w miejscu pracy.

Podejmowane działania w tych obszarach mają na celu rozwój kapitału intelektualnego, jako istotnego i trwałego zasobu spółki. Jednocześnie polityka personalna wzmacnia wizerunek GAZ-SYSTEM S.A. jako pracodawcy z wyboru, co przekłada się na zapewnienie długoterminowego dostępu do wysokiej klasy specjalistów.

Przygotowana do wdrożenia polityka personalna jest naturalną kontynuacją naszych wieloletnich działań

mających na celu wprowadzenie do spółki najlepszych praktyk zarządzania ludźmi, które pozwolą na pełne wykorzystanie potencjału pracowników oraz ich doświadczenia.

Małgorzata Kaczmarska
Zastępca Dyrektora Pionu Personalnego
GAZ-SYSTEM S.A.

HR 5 • W GAZ-SYSTEM S.A. funkcjonują związki zawodowe, z którymi konsultowane są wszelkie zmiany dotyczące kwestii pracowniczych. W 2014 r. nie zidentyfikowano wydarzeń ograniczających prawo do zrzeszania się. Nie odnotowano także sporów zbiorowych pracowników z pracodawcą.

Odpowiedzialność GAZ-SYSTEM S.A. za pracowników oznacza także gwarancję powrotu do pracy dla rodziców korzystających z urlopów związanych z urodzeniem dziecka. Większość kobiet wraca na zajmowane wcześniej stanowisko pracy i zostaje w organizacji przynajmniej przez kolejnych 12 miesięcy.

URLOPY MACIERZYŃSKIE I TACIERZYŃSKIE:

	2013 r.		2014 r.	
Liczba osób, które rozpoczęły korzystanie z urlopu macierzyńskiego/ tacierzyńskiego:	29	43	21	66
Łącznie	72		87	
Liczba osób, które powróciły do pracy po urlopie macierzyńskim/tacierzyńskim:	29	43	20	66
Łącznie	72		86	
Liczba osób, które powróciły do pracy po urlopie macierzyńskim/tacierzyńskim i pracowały w organizacji przez 12 kolejnych miesięcy po powrocie:	31	61	29	43
Łącznie	92		72	
Wskaźnik retencji pracowników, którzy powrócili do pracy po urlopie macierzyńskim/tacierzyńskim:	96,9	100	100	100

PRZYJĘCIA
I ODEJŚCIA:

	2013 r.	2014 r.	2013 r.	2014 r.
Procent pracowników, którzy rozpoczęli pracę w raportowanym okresie:	5,9%	7,2%	Łączna liczba pracowników, którzy rozpoczęli pracę w raportowanym okresie:	141* 182*
Centrala	29,8%	23,6%	Centrala	42 43
Gdańsk	2,1%	6,6%	Gdańsk	3 12
Poznań	19,9%	22,0%	Poznań	28 40
Rembelszczyna	25,5%	11,5%	Rembelszczyna	36 21
Świerklany	2,9%	6,0%	Świerklany	4 11
Tarnów	10,6%	19,2%	Tarnów	15 35
Wrocław	9,2%	11,0%	Wrocław	13 20
Kobiety	25,5%	22,0%	Kobiety	36 40
Mężczyźni	74,5%	78,0%	Mężczyźni	105 142
Osoby poniżej 30. roku życia	32,6%	37,9%	Osoby poniżej 30. roku życia	46 69
Osoby w wieku 30-50 lat	58,9%	56,1%	Osoby w wieku 30-50 lat	83 102
Osoby powyżej 50. roku życia	8,5%	6,0%	Osoby powyżej 50. roku życia	12 11

* Łączna liczba pracowników, którzy rozpoczęli pracę w jednostce w raportowanym okresie, obejmuje również pracowników, którzy powrócili po urlopie wychowawczym/bezpłatnym.

	2013 r.	2014 r.	2013 r.	2014 r.
Procent pracowników, którzy odeszli z pracy w raportowanym okresie:	2,0%	2,2%	Łączna liczba pracowników, którzy odeszli z pracy w raportowanym okresie:	47** 55**
Centrala	23,4%	18,2%	Centrala	11 10
Gdańsk	6,4%	3,6%	Gdańsk	3 2
Poznań	12,8%	23,6%	Poznań	6 13
Rembelszczyna	17,0%	21,8%	Rembelszczyna	8 12
Świerklany	6,4%	10,9%	Świerklany	3 6
Tarnów	21,3%	20,0%	Tarnów	10 11
Wrocław	12,7%	1,8%	Wrocław	6 1
Kobiety	25,5%	23,6%	Kobiety	12 13
Mężczyźni	74,5%	76,4%	Mężczyźni	35 42
Osoby poniżej 30. roku życia	21,3%	10,9%	Osoby poniżej 30. roku życia	10 6
Osoby w wieku 30-50 lat	34,0%	27,3%	Osoby w wieku 30-50 lat	16 15
Osoby powyżej 50. roku życia	44,7%	61,8%	Osoby powyżej 50. roku życia	21 34

** Łączna liczba pracowników, którzy odeszli z pracy w raportowanym okresie, obejmuje pracowników, którzy rozpoczęli urlop wychowawczy/bezpłatny.

LA 2 • Liczba nowo zatrudnionych pracowników GAZ-SYSTEM S.A. systematycznie wzrasta. Przede wszystkim jest to wynik realizacji prowadzonego na szeroką skalę programu inwestycyjnego oraz procesu stopniowego wykonywania własnymi siłami czynności eksploatacyjnych, zlecanych dotychczas firmom zewnętrznym.

Utrzymująca się na niskim poziomie liczba rezygnacji z pracy w 2014 r. dotyczyła głównie przypadków odchodzenia pracowników na emerytury lub renty.

WYNAGRODZENIA

LA 14

	2013 r.	2014 r.
Stosunek podstawowego wynagrodzenia kobiet do podstawowego wynagrodzenia mężczyzn według zajmowanego stanowiska w hierarchii organizacji:	112,5%	110,5%
Centrala	85,8%	81,8%
Gdańsk	111,3%	111,9%
Poznań	117,4%	118,5%
Rembelszczyna	117,1%	116,5%
Świerklany	93,4%	89,6%
Tarnów	97,2%	101,6%
Wrocław	113,0%	108,7%
Kierownictwo wyższego szczebla	89,6%	84,0%
Centrala*	92,7%	89,1%
Gdańsk	82,2%	81,4%
Poznań	86,5%	83,3%
Rembelszczyna	85,3%	83,3%
Wrocław	79,1%	63,2%
Kierownictwo średniego szczebla	129,9%	127,4%
Centrala	97,5%	90,5%
Gdańsk	120,7%	120,3%
Poznań	131,1%	140,6%
Rembelszczyna	133,1%	138,9%
Świerklany	117,0%	118,9%
Tarnów	120,1%	124,3%
Wrocław	122,3%	121,4%

* W oddziale w Tarnowie i Świerklanach brak kobiet wśród kierownictwa wyższego szczebla

	2013 r.	2014 r.
Pracownicy merytoryczni (wykonujący specyficzne branżowo zadania):	99,4%	101,2%
Centrala	96,9%	95%
Gdańsk	94,4%	97,4%
Poznań	98,2%	97,2%
Rembelszczyna	96,3%	98%
Świerklany	85,8%	88,9%
Tarnów	88,2%	94,6%
Wrocław	93,2%	91,5%
Pracownicy merytoryczno-administracyjni	95,2%	94,8%
Centrala	101,8%	102,3%
Gdańsk	113,9%	109,2%
Poznań	124,5%	121,2%
Rembelszczyna	81,7%	80,2%
Świerklany	104,4%	106,%
Tarnów	100,1%	104,5%
Wrocław	88,1%	79,3%

System wynagradzania i premiowania w GAZ-SYSTEM S.A. nakierowany jest na motywowanie pracowników do realizacji bieżących i przyszłych celów biznesowych.

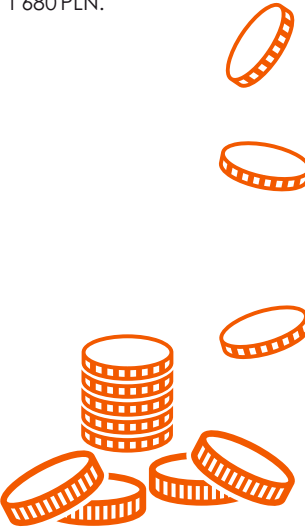
	2013 r.	2014 r.
Stosunek wysokości wynagrodzenia pracowników najniższego szczebla do wysokości płacy minimalnej w głównych lokalizacjach organizacji:		
Mężczyźni*	223%	218%
Rembelszczyna**	223%	227%
Poznań	184%	176%
Tarnów	226%	223%
Wrocław	250%	239%

* W GAZ-SYSTEM S.A. wśród pracowników najniższego szczebla brak kobiet.

** W tabeli brak Oddziałów w Gdańsku i Świerklanach - w tych lokalizacjach nie ma pracowników najniższego szczebla.

W GAZ-SYSTEM S.A. odpowiedzialne miejsce pracy rozumiane jest m.in. jako godna płaca oferowana pracownikom najniższego szczebla. Minimalne ustalone wynagrodzenie pracowników najniższego szczebla jest niezależne od miejsca pracy oraz płci. Jego poziom został ustalony w Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy.

W GAZ-SYSTEM S.A. „pracownikami najniższego szczebla” są osoby zatrudnione na stanowiskach stażystów, magazynierów i konserwatorów. W Centrali spółki oraz Oddziałach w Gdańsku i Świerklanach aktualnie nie ma pracowników należących do tej grupy. W skali całej spółki pracownikami najniższego szczebla są wyłącznie mężczyźni, których średnie wynagrodzenie zasadnicze w 2014 r. stanowiło 218% płacy minimalnej wynoszącej 1 680 PLN.

SZKOLENIA

LA 10 • W raportowanym okresie, wzorem lat poprzednich, spółka oferowała pracownikom szeroki wachlarz działań rozwojowych rozumianych jako: szkolenia, kursy językowe, konferencje czy studia. Celem tych działań jest podnoszenie kwalifikacji i kompetencji zawodowych kadry pracowniczej.

W GAZ-SYSTEM S.A. funkcjonuje platforma e-learningowa, poprzez którą pracownicy mogą skorzystać ze szkoleń np. z MS Office, systemu SAP, systemu EOD oraz doskonalenia umiejętności miękkich. Dodatkowo część szkoleń okresowych spółka prowadzi we własnym zakresie, np. z obszaru BHP.

LA 11 • W 2014 r. zostały zorganizowane i przeprowadzone przez trenerów wewnętrznych szkolenia z zarządzania harmonogramem z wykorzystaniem narzędzia MS Project.

Funkcjonujący w spółce "Regulamin podnoszenia kwalifikacji zawodowych Pracowników Spółki Operator Gazo-ciągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A." określa zasady podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników. Urlopy szkoleniowe udzielane są pracownikom zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.

SZKOLENIA PRACOWNICZE:

	2013 r.	2014 r.
Średnia liczba godzin szkoleniowych rocznie przypadająca na pracownika, w podziale na płeć:		
Kobiety	25,8	20
Mężczyźni	17	15,6
Średnia liczba godzin szkoleniowych rocznie przypadająca na pracownika według struktury zatrudnienia:		
Kierownictwo wyższego szczebla (dyrektorzy i powyżej)	89,5	103
Kierownictwo średniego szczebla (kierownicy)	18,3	17,4
Pracownicy merytoryczni (wykonujący specjalistyczne zadania, np. ochrona środowiska)	20,3	10,8
Pracownicy administracyjno-organizacyjni (np. HR, rachunkowość)	28,1	23,3
Pracownicy techniczni	8,5	12,3

DEVELOPMENT CENTER

GAZ-SYSTEM S.A. dąży do ciągłego rozwoju pracowników, oceny ich możliwości i podnoszenia kompetencji. Dlatego też w 2014 r. została podjęta decyzja o przeprowadzeniu w spółce Development Center dla kadry kierowniczej średniego szczebla. W projekcie wzięli udział przede wszystkim kierownicy z obszaru technicznego. Jego celem była diagnoza potencjału i kompetencji kierowniczych oraz opracowanie rekomendacji, które będą wspierały rozwój pracowników i przyczynią się do wzrostu efektywności organizacji.

PROGRAM ZARZĄDZANIA TALENTAMI

W raportowanym okresie spółka wdrożyła Program Zarządzania Talentami GAZ-SYSTEM S.A., który ma na celu wspieranie osiągania celów strategicznych spółki dzięki zatrzymaniu i rozwojowi kluczowej wiedzy w firmie. Projekt zakłada budowanie kultury organizacyjnej opartej na dialogu i współpracy między starszym i młodszym pokoleniem pracowników oraz promowanie postawy otwartości na zmiany i zaangażowania. Program skierowany jest do osób, które mają minimum roczny staż w organizacji, są skuteczne na swoim stanowisku, szybko się uczą, myślą innowacyjnie, są otwarte na zmiany i wyzwania, chętnie współpracują z innymi oraz dzielą się wiedzą.

ŚWIADCZENIA SOCJALNE I EMERYTALNE

Pracownicy zatrudnieni w GAZ-SYSTEM S.A. mogą korzystać z niepublicznej opieki medycznej, w tym z kompleksowych konsultacji specjalistycznych, badań oraz zabiegów diagnostycznych. Z opieki medycznej mogą korzystać także członkowie rodzin pracowników oraz pracownicy, którzy przeszli już na emeryturę. Zatrudnieni w spółce są także objęci ubezpieczeniem grupowym od nieszczęśliwych wypadków oraz na życie. W GAZ-SYSTEM S.A. funkcjonuje dodatkowy i niewymagany prawem Pracowniczy Program Emerytalny, z którego korzysta ponad 80% zatrudnionych. Pracownicy mają zagwarantowany także pakiet socjalny, który obejmuje częściowe finansowanie wypoczynku, działalności sportowo-rekreacyjnej, wydarzeń kulturalno-oświatowych czy zdarzeń losowych.

Podstawowe rozwiązania ułatwiające pracownikom podjęcie decyzji o ewentualnym zakończeniu kariery zawodowej i przejściu na emeryturę zawarte są w obowiązujących regulacjach, z których najważniejszą jest Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy. Zgodnie z jego zapisami, pracownikowi, który pracował w spółce co najmniej 15 lat i obecnie chciałby przejść na emeryturę lub świadczenie przedemerytalne, przysługuje wyższa niż wynikająca z Kodeksu Pracy odprawa pieniężna. Ponadto, pracownikowi, który zdecyduje się na przejście na emeryturę mimo zbliżającego się terminu nagrody jubileuszowej (mniej niż 12 miesięcy), nagroda ta nie przepada. Jest ona wypłacana w dniu rozwiązania stosunku pracy. Do dnia rozwiązania umowy o pracę pracownik ma prawo korzystać z wszelkich dostępnych w spółce form kształcenia, mimo iż nabytą lub utrwaloną wiedzę spożytkuje w dowolny sposób już po ustaniu stosunku pracy.

BEZPIECZEŃSTWO PRACY

REGULAMINY I PROCEDURY BEZPIECZEŃSTWA PRACY

Dbłość spółki o bezpieczeństwo pracowników potwierdza funkcjonujący „System zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Wymagania w oparciu o normę OHSAS 18001:2007”, który gwarantuje, że spółka stosuje najwyższe standardy z zakresu BHP. Każde stanowisko pracy analizowane jest pod kątem ryzyka zawodowego, które oceniane jest w trzech etapach według „Procedury oceny ryzyka zawodowego”. Pierwszym krokiem jest opracowanie przez zespół oceniający kart oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy, które następnie są opiniowane przez komisję ds. oceny ryzyka zawodowego. Ostatecznego zatwierdzenia kart oceny ryzyka zawodowego dokonuje Dyrektor Pionu BHP i PPOŻ. W proces oceny ryzyka zawodowego zaangażowani są, oprócz pracowników Pionu BHP i PPOŻ., również przedstawiciele Społecznej Inspekcji Pracy działającej w spółce oraz kierownicy komórek organizacyjnych lub osoby przez nie upoważnione, dokonujące w zespole analizy poszczególnych stanowisk pracy występujących w ich komórkach organizacyjnych.

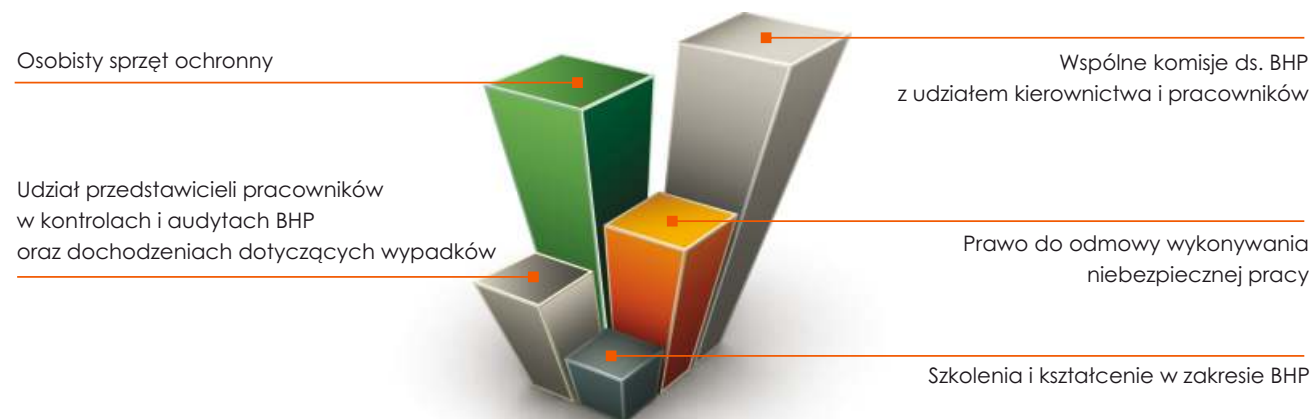
KOMISJA BHP

GAZ-SYSTEM S.A. dba szczególnie o dialog wewnątrz organizacji, a jego kluczowe kwestie stanowią warunki pracy. W spółce działa Komisja BHP, w skład której wchodzi w równej liczbie przedstawiciele pracodawcy (w tym przedstawiciele służb BHP i lekarz sprawujący opiekę zdrowotną nad pracownikami) oraz pracowników. Przewodniczącym Komisji BHP jest przedstawiciel wyznaczony przez pracodawcę, natomiast wiceprzewodniczącym – Społeczny Inspektor Pracy. Tak więc 100% pracowników reprezentowanych jest w oficjalnych wspólnych komisjach ds. BHP, których posiedzenia odbywają się nie rzadziej niż raz na kwartał w danym roku.

Komisja BHP pełni funkcje doradcze i opiniotwórcze w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Zadania Komisji obejmują: dokonywanie przeglądu warunków pracy, okresową ocenę stanu bezpieczeństwa i higieny pracy, opiniowanie podejmowanych przez pracodawcę środków zapobiegających wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym, a także formułowanie wniosków dotyczących poprawy warunków pracy.

• LA 6

LA 9 • KWESTIE BEZPIECZEŃSTWA W UMOWACH ZE ZWIĄZKAMI ZAWODOWYMI:

Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy w naszej spółce obejmuje te aspekty zarządzania, które wiążą się z rozwijaniem i realizacją polityki bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia naszych pracowników, jak i pracowników firm podwykonawczych. Tylko takie podejście może zapewnić skuteczną realizację zadań, jakie spoczywają na GAZ-SYSTEM S.A. Bezpieczeństwo pracowników firm podwykonawczych jest dla nas tak samo ważne, jak bezpieczeństwo naszych pracowników. Dialog z podwykonawcami, przekazywanie jasnych wytycznych określających wymagania w zakresie bezpieczeństwa, jak również prezentowanie dobrych praktyk w obszarze BHP to narzędzia wspierające współpracę z podwykonawcami.

Paweł Mońka
Dyrektor Pionu BHP i PPOŻ
GAZ-SYSTEM S.A.

TESTY ODZIEŻY ROBOCZEJ

GAZ-SYSTEM S.A., dbając o wysokie standardy środków ochrony indywidualnej, cyklicznie organizuje testy odzieży użytkowanej przez pracowników. Wyniki badań przeprowadzonych w 2014 r. potwierdzają, że odzież ochronna, użytkowana przez pracowników GAZ-SYSTEM S.A. spełnia wysokie standardy bezpieczeństwa i w pełni zachowuje właściwości ochronne. Na dobór wysokiej jakości odzieży i pozostałych środków BHP wpływ mają również konsultacje i spotkania z producentami i dystrybutorami, podczas których przedstawiciele GAZ-SYSTEM S.A. prezentują wymagania spółki, umożliwiając producentom poszukiwanie nowych rozwiązań w zakresie produkcji.

W raportowanym okresie GAZ-SYSTEM S.A. zorganizował również forum dyskusyjne na temat odzieży specjalistycznej dla branży gazowniczej. Celem spotkania było wypracowanie efektywnej komunikacji i współpracy między zamawiającym, a producentami i dostawcami, prezentacja wymagań stawianych przez spółkę w obszarze procedur zakupowych oraz przedstawienie oczekiwań i potrzeb w zakresie odzieży specjalistycznej dla pracowników.

WYPADKI PRZY PRACY

LA 7

Liczba wypadków przy pracy ogółem*:

3 10 5 20

Łącznie

13

25

(wypadek ciężki)*

Liczba wypadków śmiertelnych, zbiorowych i ciężkich:

0 1* 0 0

Łączna liczba dni niezdolności do pracy z tytułu wypadków przy pracy:

15 786 68 953

Wskaźnik częstotliwości wypadków**:

5 5,6 8,01 10,54

Wskaźnik ciężkości wypadków***:

5 78,6 13,60 47,65

Liczba stwierdzonych chorób zawodowych:

0 0 0 0

Liczba wypadków u podwykonawców ogółem, w czasie wykonywania pracy na rzecz spółki****:

0 5 0 2

(wypadek zbiorowy)**

Liczba wypadków śmiertelnych, zbiorowych i ciężkich u podwykonawców:

0 1** 0 2

* Obrażenia ciała, choroby zawodowe, stracone dni i wskaźnik absencji.
** Ogólna liczba wypadków/zatrudnienie x 1000.
*** Liczba dni niezdolności do pracy z tytułu wypadku/liczba wypadków.
**** Dane dotyczą podwykonawców, z którymi spółka ma bezpośrednio podpisaną umowę.

Wszyscy pracownicy spółki są informowani o zdarzeniach wypadkowych, a wydawane zalecenia powypadkowe i podejmowane środki profilaktyczne mają na celu zapobieganie wypadkom przy pracy i zdarzeniom potencjalnie wypadkowym.

Spółka zapewnia również pomoc dla pracowników w przypadku chorób zawodowych i wypadków przy pracy. Każdemu pracownikowi przysługuje pakiet medyczny, a o udzieleniu dodatkowej pomocy decyduje komisja, która bada każdy przypadek indywidualnie zgodnie z „Procedurą ustalania okoliczności i przyczyn wypadku”.

	Centrala*	Gdańsk	Poznań	Rembelszczyna	Świerklany	Tarnów	Wrocław	RAZEM
Ogólna liczba wypadków:	4	3	4	1	1	7	5	25
▶ liczba osób poszkodowanych w wypadkach	4	3	4	1	1	7	5	25
▶ liczba wypadków zbiorowych z ogólnej liczby wypadków	0	0	0	0	0	0	0	0
Rodzaje obrażeń:								
▶ śmierć	0	0	0	0	0	0	0	0
▶ ciężkie uszkodzenie ciała	0	0	0	0	0	0	0	0
▶ lekkie uszkodzenie ciała	4	3	4	1	1	7	5	25
Liczba dni niezdolności do pracy:	225	95	163	6	46	159	327	1021
Wskaźnik częstotliwości wypadków:	8,16	15,46	11,49	2,74	4,5	11,53	16,95	9,92
Wskaźnik ciężkości wypadków:	56,25	31,67	40,75	6,00	46,00	22,71	65,4	40,84

* W podziale na poszczególne lokalizacje.

W GAZ-SYSTEM S.A. rejestrowanie i raportowanie statystyk wypadków przy pracy odbywa się za pomocą:

- ▶ miesięcznej informacji o wypadkach przy pracy (raport sporządzany na zakończenie miesiąca obejmujący informacje dotyczące liczby wypadków przy pracy, rodzaju obrażeń, liczbę dni niezdolności spowodowanej wypadkami, wskaźnik częstotliwości i ciężkości wypadków),
- ▶ rejestru wypadków przy pracy i pozostałych incydentów – rejestr uzupełniany jest na bieżąco po otrzymaniu zgłoszenia zdarzenia wypadkowego. Rejestr zawiera informacje dotyczące rodzaju incydentu, numer i datę sporządzenia protokołu, imię i nazwisko poszkodowanego, miejsce datę i godzinę wypadku, skutki wypadku, czas trwania niezdolności do pracy z tytułu wypadku, krótki opis okoliczności wypadku, kwalifikację wypadku.

W 2014 r. dodatkowo sporządzane były półroczne i roczne raporty dotyczące wypadków, które następnie zostały wysyłane do kierowników komórek organizacyjnych w celu omówienia zdarzeń wypadkowych z pracownikami i zwrócenie uwagi na zachowanie bezpieczeństwa podczas wykonywania pracy. Sporządzony został również dokument zaleceń powypadkowych, który ma na celu wdrożenie określonych rozwiązań minimalizujących ryzyko wystąpienia wypadków w miejscu pracy.

Analizując wszystkie incydenty, do jakich dochodzi w spółce (w tym zdarzenia niebezpieczne, wypadki przy pracy i zdarzenia potencjalnie wypadkowe) oraz podejmując odpowiednie środki profilaktyczne, GAZ-SYSTEM S.A. dąży do identyfikowania zagrożeń oraz ich skutecznego eliminowania.

EDUKACJA W ZAKRESIE BHP

GAZ-SYSTEM S.A. od kilku lat systematycznie poszerza działania na rzecz podnoszenia poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy. Przejawem tego jest nie tylko realizacja głównych obowiązków wynikających z przepisów prawa pracy, których skuteczność potwierdzają wyniki kontroli zewnętrznych organów nadzoru nad warunkami pracy, ale także inne działania, które przyczyniają się do doskonalenia bezpieczeństwa pracy wszystkich pracowników.

Bezpieczeństwo pracy często kojarzy się z techniką, wyposażeniem i dostosowaniem materialnego środowiska pracy do potrzeb człowieka. Jest to ważne, ale coraz częściej decydujący wpływ na kształtowanie się poziomu wypadkowości wywierają sami pracownicy, ich zachowania oraz postawy wobec bezpieczeństwa i ryzyka. W podejmowanych działaniach zwracamy uwagę na fakt, że nie tylko czynniki materialnego środowiska pracy wpływają na poziom bezpieczeństwa pracy, ale niebagatelny wpływ mają społeczne uwarunkowania postępowania oraz motywacja do organizowania bezpiecznych warunków pracy.

Czynnik ludzki wielokrotnie jest jedną z głównych przyczyn wypadku przy pracy czy innych zdarzeń niebezpiecznych stąd tak ważne jest podejmowanie działań, które będą wpływały na świadomość pracowników w zakresie bezpieczeństwa. Wszyscy jesteśmy odpowiedzialni za tworzenie bezpiecznych miejsc pracy, a rolą Pionu BHP

i PPOŻ. jest inicjowanie działań, które będą przyczyniać się do rozwoju świadomości pracowników i podwykonawców w tym obszarze.

Agnieszka Kosińska
Młodszy Specjalista
Pion BHP i PPOŻ.
GAZ-SYSTEM S.A.

Spółka jest partnerem projektów i kampanii społecznych z zakresu poprawy bezpieczeństwa pracy i aktywnie uczestniczy w ogólnopolskich projektach na rzecz bezpieczeństwa i higieny pracy. W 2014 r. były to:

- ▶ kampania społeczna „Dobra komunikacja elementem bezpiecznej pracy” koordynowana przez Centralny Instytut Ochrony Pracy - Państwowy Instytut Badawczy (CIOP-PIB),
- ▶ europejska kampania „Stres w pracy? Nie, dzięki!”,
- ▶ program prewencyjno-informacyjny pt. „Przeciwdziałanie negatywnym skutkom stresu oraz innym zagrożeniom psychospołecznym w miejscu pracy” realizowany przez Państwową Inspekcję Pracy,
- ▶ projekt „Ramowe wytyczne w zakresie projektowania obiektów pomieszczeń i przystosowania stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych o specyficznych potrzebach”, który był koordynowany przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz CIOP-PIB.
- ▶ projekt „Wizja zero wypadków przy pracy” realizowany przez instytuty naukowo-badawcze zajmujące się zagadnieniami bezpieczeństwa i ochrony zdrowia z siedmiu krajów UE.

Oprócz obowiązkowych szkoleń z zakresu BHP, GAZ-SYSTEM S.A. podejmuje wiele dodatkowych inicjatyw edukacyjnych.

W ramach dobrych praktyk już po raz trzeci organizowane były mistrzostwa udzielania pierwszej pomocy o puchar Prezesa GAZ-SYSTEM S.A. Tradycyjnie mistrzostwa składały się z dwóch części: szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy oraz zawodów – konkurencji medycznych.

Innym przedsięwzięciem była organizacja konkursów wiedzy o bezpieczeństwie pracy. W praktykę działań edukacyjnych z obszaru BHP wpisała się również

organizacja pokazów i warsztatów tematycznych dla pracowników, a także spotkań otwartych, skierowanych do innych firm z branży gazowniczej i BHP.

BEZPIECZEŃSTWO PODWYKONAWCÓW

GAZ-SYSTEM S.A. dba również o bezpieczeństwo pracowników firm współpracujących ze spółką. W tym celu w 2014 r. spółka zorganizowała warsztaty pt. „Realizacja prac gazoniebezpiecznych i niebezpiecznych – współpraca z podwykonawcami w aspekcie bezpieczeństwa pracy i ochrony przeciwpożarowej”. Celem szkolenia było upowszechnianie wiedzy na temat zasad BHP i PPOŻ. podczas realizacji prac gazoniebezpiecznych i niebezpiecznych, występujących zagrożeń, a także doboru odpowiednich środków profilaktycznych minimalizujących istniejące zagrożenia.

MAPA INTERESARIUSZY I FORMY KOMUNIKACJI Z NIMI

GRI 4.14 • Poniżej przedstawiona została mapa interesariuszy
4.17 GAZ-SYSTEM S.A. wraz z formami ich angażowania.
4.16

WŁAŚCICIEL SPÓŁKI

zintegrowany raport roczny,
strona internetowa, Walne
Zgromadzenie

PRACOWNICY

intranet, newsletter wewnętrzny,
spotkania, szkolenia i warsztaty,
zintegrowany raport roczny, magazyn
pracowników GAZ-eta, czaty, ankiety

* Ważnym kanałem komunikacji spółki z interesariuszami zewnętrznymi są media. Skoordynowana polityka informowania mediów o działalności GAZ-SYSTEM S.A. jest jednym z najważniejszych elementów budowania wartości i reputacji firmy. Z tego powodu w spółce funkcjonuje „Regulamin kontaktów z mediami”, który pozwala na spójne i rzetelne przekazywanie informacji. • PR 6

SPÓŁKA ZALEŻNA

regulacje wewnętrzne,
spotkania, zintegrowany
raport roczny, strona
internetowa

ORGANIZACJE ZWIĄZKOWE

regulacje wewnętrzne,
spotkania, zintegrowany
raport roczny

ADMINISTRACJA RZĄDOWA I SAMORZĄDOWA

sprawozdania, komitety
sterujące, bezpośrednie
spotkania, konferencje,
zintegrowany raport
roczny

REGULATOR RYNKU GAZU

sprawozdania,
bezpśrednie spotkania,
szkolenia i konferencje,
zintegrowany raport
roczny, strona
internetowa

KLIENCI

System Wymiany
Informacji (SWI),
newsletter, badanie
satysfakcji klienta,
konsultacje dotyczące
liberalizacji rynku gazu,
komunikacja
bezpośrednia w zakresie
realizowanych umów,
zintegrowany raport
roczny, strona
internetowa

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE I OŚRODKI NAUKOWE

członkostwo w organizacjach,
spotkania bezpośrednie
w ramach realizowanych
projektów, strona internetowa,
zintegrowany raport roczny

SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

spotkania informacyjne,
komunikacja przez media
ogólnopolskie i lokalne,
konkurs grantowy Fundusz
Naturalnej Energii, formularz
aplikacyjny dla projektów
sponsoringowych, zakładka
w ramach serwisu
internetowego dotycząca
projektów realizowanych
dla społeczności lokalnych

MEDIA*

bieżąca komunikacja,
dedykowany e-mail dla
dziennikarzy, spotkania
indywidualne
z przedstawicielami
mediów, konferencje
prasowe, wizyty studyjne
na obiektach, strona
internetowa, newsletter,
zintegrowany raport
roczny

ORGANIZACJE BRANŻOWE KRAJOWE I MIĘDZYNARODOWE

spotkania, członkostwo
w organizacjach i udział
w grupach roboczych,
konferencje, targi,
zintegrowany raport roczny,
strona internetowa

INSTYTUCJE FINANSUJĄCE

sprawozdania, strona
internetowa,
bezpśrednie spotkania,
konferencje,
zintegrowany raport
roczny

PARTNERZY BIZNESOWI

strona internetowa,
postępowania
przetargowe,
bezpśrednie spotkania
edukacyjno-
-informacyjne, targi,
spotkania branżowe,
zintegrowany raport
roczny

EFEKTY EKONOMICZNE

- ▶ Kreowanie zmian zachodzących na rynku gazu w Polsce
- ▶ Dywersyfikacja technicznych możliwości przesyłu gazu w celu wzmocnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju
- ▶ Prowadzenie inwestycji infrastrukturalnych, które zapewniają rozwój sieci przesyłowej i dostęp do sieci przesyłowej Europy oraz rozwój firm lokalnych
- ▶ Rozwój regionów, na których zlokalizowana jest infrastruktura przesyłowa
- ▶ Wpływ na rozwój gospodarki i konkurencyjność rynku
- ▶ Odprowadzanie podatków do budżetów lokalnych
- ▶ Zapewnienie zrównoważonego finansowania na realizację programu inwestycyjnego – pozyskanie funduszy unijnych, środków z europejskich instytucji finansowych oraz banków komercyjnych

EFEKTY SPOŁECZNE

- ▶ Prowadzenie szkoleń dla uczestników rynku na temat zadań opisanych w IRISP
- ▶ Dialog z dostawcami
- ▶ Stabilny pracodawca z potencjałem do tworzenia nowych miejsc pracy
- ▶ Wypłata odszkodowań z tytułu wywłaszczenia, za ograniczenie prawa własności w związku z ustanowieniem strefy kontrolowanej gazociągu, za zajęcie nieruchomości na okres budowy oraz za szkody rolnicze i inne powstałe w trakcie budowy gazociągu, a także wypłata wynagrodzeń z tytułu ustanowienia służebności przesyłu i bezumownego korzystania z nieruchomości osób trzecich
- ▶ Wpływ na rozwój gospodarki i konkurencyjność rynku
- ▶ Wykup gruntów od osób fizycznych lub uzyskanie prawa do dysponowania gruntem na cele budowlane
- ▶ Dialog ze społecznościami lokalnymi w kwestii realizowanych inwestycji
- ▶ Budowanie świadomości społecznej na temat działań prowadzonych przez spółkę w aspekcie biznesowym, środowiskowym i społecznym
- ▶ Zaangażowanie się w rozwój społeczności lokalnej poprzez realizowanie dedykowanych jej programów
- ▶ Sponsoring i działania edukacyjno-informacyjne

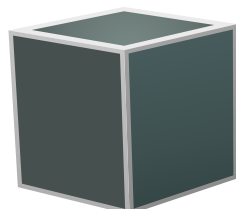
EFEKTY ŚRODOWISKOWE

- ▶ Zarządzanie energią
- ▶ Wytwarzanie odpadów i ścieków
- ▶ Emisja gazów, pyłów i hałasu
- ▶ Oddziaływanie na siedliska przyrodnicze, gatunki roślin i zwierząt na etapie budowy
- ▶ Minimalizacja negatywnych skutków prowadzenia inwestycji poprzez działania dodatkowe wykraczające poza opisane w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach
- ▶ Minimalizacja negatywnego oddziaływania podczas eksploatacji systemu np. poprzez redukcję emisji metanu
- ▶ Opracowanie wewnętrznych, dodatkowych norm środowiskowych
- ▶ Wspieranie lokalnych programów ekologicznych za pomocą grantów przyznawanych w konkursie Fundusz Naturalnej Energii

Rozdział II

KLIENT

Badanie satysfakcji klienta	55
Świadczone usługi	56
Certyfikat niezależności	59
Nowa Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej	60
Nowe taryfy	61
Aukcje	62
Giełda gazu	63
Kodeks bilansowania	64
System Wymiany Informacji (SWI)	66
Nowe procedury zakupowe	66
Zarządzanie łańcuchem dostaw	68

Rok 2014 to dla naszej spółki kolejny rok wyjątkowej pracy, której efektem jest integracja polskiego i europejskiego rynku gazu.

21 lipca 2014 r. GAZ-SYSTEM S.A. przeprowadził z sukcesem pierwsze aukcje produktu miesięcznego na swojej platformie aukcyjnej GAZ-SYSTEM Aukcje (platforma GSA) dla Punktu Wzajemnego Potączenia pomiędzy Systemem Gazociągów Tranzytowych Jamał-Europa a polskim systemem przesyłowym (jako produkt powiązany) oraz dla punktu Lasów.

Nowa wersja własnej platformy aukcyjnej jest adresowana do wszystkich europejskich partnerów, którzy – zgodnie z Rozporządzeniem Komisji Nr 984/2013 z 14 października 2013 r. – będą oferować przepustowość w swoich systemach w oparciu o mechanizm aukcyjny od listopada 2015 r.

W wyniku zmian zasad przydziału przepustowości w punktach wejścia i wyjścia na styku polskiego odcinka SGT i krajowego systemu przesyłowego oraz współpracujących systemów przesyłowych państw ościennych w 2014 r. przeprowadziliśmy 217 aukcji przepustowości (przy czym 77 aukcji zostało przeprowadzonych na platformie GSA), w których zaoferowaliśmy przepustowość w ilości 262 189 628 kWh/h, a przydzieliliśmy przepustowość w ilości 55 148 949 kWh/h. Możliwość wzięcia udziału w aukcjach miało 27 klientów.

Raportowany okres to także kolejne zmiany w funkcjonowaniu polskiego odcinka SGT. 3 lutego 2014 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki zatwierdził nową Instrukcję Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej SGT, która zmieniła zasady zawierania umów przesyłowych i dokonywania przydziału przepustowości (mocy umownej).

W wyniku tych zmian dokonaliśmy konwersji 10 umów przesyłowych na ramowe umowy przesyłowe oraz zawarliśmy kolejne 22 ramowe umowy przesyłowe. Zanołowaliśmy również zwiększenie o 34 liczby zawartych ramowych umów przesyłowych dedykowanych krajowemu systemowi przesyłowemu oraz wzrost liczby klientów, która obecnie wynosi 80 podmiotów.

W sierpniu 2014 r. zakończyliśmy również proces przejścia z jednostek objętości na jednostki energii w rozliczeniach oferowanych usług przesyłowych, co jest standardem w krajach Unii Europejskiej. Skutkowało to koniecznością aneksowania wszystkich zawartych umów przesyłowych dedykowanych obu systemom przesyłowemu.

Całość podejmowanych w spółce działań, w tym ciągłe dążenie do budowania połączeń międzysystemowych oraz rozbudowa sieci przesyłowej, tworzą przyjazny klimat do podejmowania przez klientów decyzji o realizacji swoich inwestycji w oparciu o technologię gazową, czego przykładem może być zawarta umowa o przyłączenie do sieci przesyłowej jednostki parowo-gazowej o mocy 413 MW, która powstanie na terenie Elektrowni Łagisza.

Bożena Mikołajczyk
Dyrektor Pionu Rynku Gazu
GAZ-SYSTEM S.A.

BADANIE SATYSFAKCJI KLIENTA

PR 5 • GAZ-SYSTEM S.A. każdego roku bada i analizuje oczekiwania klientów. W raportowanym okresie wskaźnik wydajności badania satysfakcji wyniósł 71% (stosunek liczby klientów biorących udział w badaniu do liczby klientów zaproszonych do udziału w badaniu). Klienci wysoko ocenili spółkę za: bezpieczeństwo i poufność rozmów handlowych (86% zadowolonych klientów), przejrzystość i zrozumiałość procesów i procedur (80% zadowolonych klientów), informowanie z wyprzedzeniem o zmianach prawnych i regulacjach rynku (78% zadowolonych klientów),

wspieranie klientów w realizacji ich celów biznesowych (76% zadowolonych klientów), szybkość i sprawność realizacji spraw (75% zadowolonych klientów), informowanie z wyprzedzeniem na temat planowanych inwestycji w systemie przesyłowym (72% zadowolonych klientów), tworzenie warunków do rozwoju konkurencyjnego rynku gazu (69% zadowolonych klientów) oraz partnerstwo i równość traktowania wszystkich uczestników rynku (66% zadowolonych klientów).

BADANIE SATYSFAKCJI KLIENTA:

	2013 r.	2014 r.	
Wskaźnik zadowolenia z obsługi klienta	4,29 (w skali 1 - 5)	4,30 (w skali 1 - 5)	✓
% klientów zadowolonych z poziomu usług świadczonych przez spółkę	88%	76%	✓
% klientów zadowolonych z poziomu obsługi klienta	93%	93%	✓
% klientów oceniających wysoko postawę pracowników	93%	93%	✓
% klientów oceniających wysoko kompetencje pracowników	96%	98%	✓

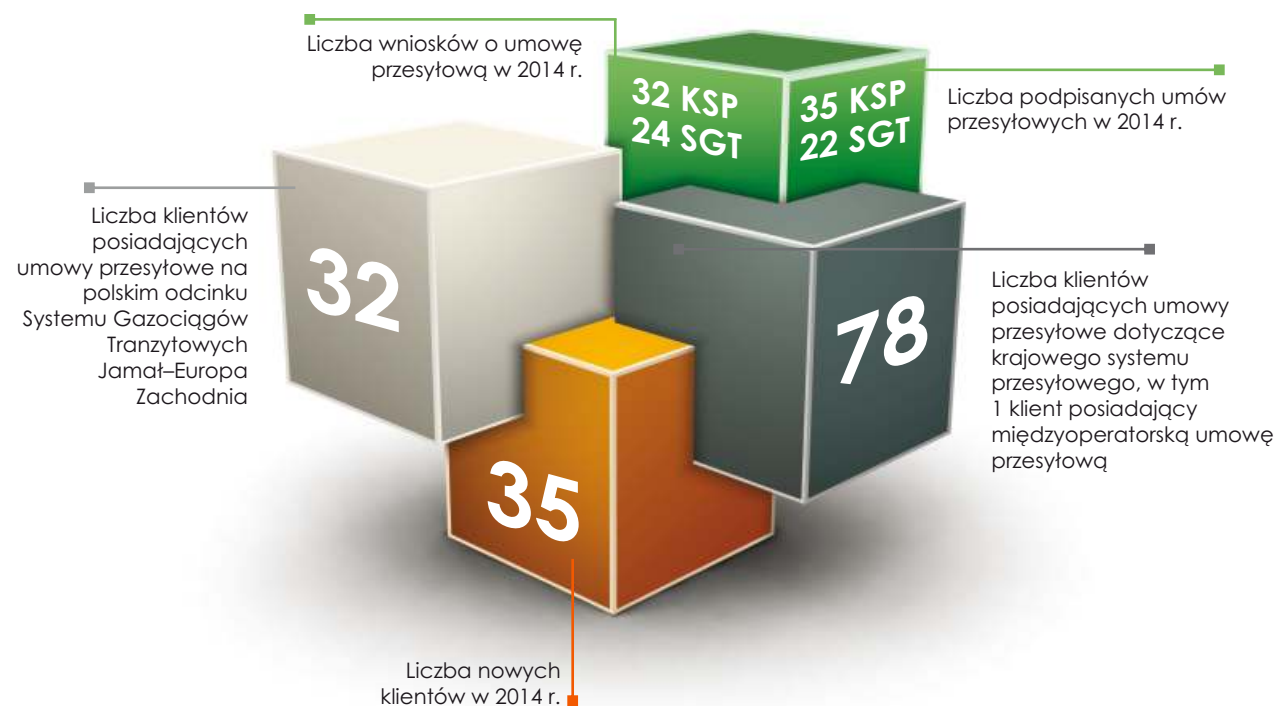
ŚWIADCZONE USŁUGI

PRZESYŁ PALIWA GAZOWEGO

Podstawową usługą świadczoną przez spółkę jest usługa przesyłania paliwa gazowego siecią przesyłową na terenie całego kraju w celu dostarczenia gazu do sieci dystrybucyjnej oraz do odbiorców końcowych podłączonych do systemu przesyłowego. Usługa przesyłania realizowana jest na podstawie umowy przesyłowej zawartej pomiędzy GAZ-SYSTEM S.A. a użytkownikiem systemu przesyłowego. W ramach realizacji umów spółka świadczy długoterminowe i krótkoterminowe usługi przesyłania

paliwa gazowego. Podstawowym okresem świadczenia usługi przesyłania jest rok gazowy, natomiast usługi krótkoterminowe świadczone są w okresach kwartalnych, miesięcznych i jednodniowych. W przypadku braku możliwości świadczenia usługi na warunkach ciągłych, GAZ-SYSTEM S.A. może udostępnić przepustowość na zasadach przerywanych.

PRZESYŁ W LICZBACH:

PRZYŁĄCZENIA DO SIECI PRZESYŁOWEJ

W 2014 r. spółka realizowała 68 umów o przyłączenie. W raportowanym okresie do GAZ-SYSTEM S.A. wpłynęło 31 wniosków o określenie warunków przyłączenia do sieci przesyłowej. Określono 27 warunków przyłączenia, w tym dla 3 odbiorców z branży energetycznej. Wolumen mocy umownej (m³/h) wynikający z określonych warunków przyłączenia w 2014 r. wyniósł 506 483 m³/h, w tym dla branży energetycznej 201 200 m³/h (dane nie obejmują warunków przyłączenia określonych dla 6 kopalń). GAZ-SYSTEM S.A. wydał 1 odmowę określenia warunków przyłączenia do systemu przesyłowego oraz zawarł 21 umów o przyłączenie do sieci przesyłowej.

USŁUGA NAWANIANIA

W raportowanym okresie GAZ-SYSTEM S.A. świadczył usługę nawaniania paliwa gazowego na podstawie zawartych umów dla 7 klientów. W związku z reorganizacją służb eksploatacyjnych, GAZ-SYSTEM S.A. stopniowo rezygnuje ze świadczenia usługi nawaniania.

FIZYCZNY REWERS

1 kwietnia 2014 r. została oddana do użytkowania rozbudowana stacja w Mallnow na granicy polsko-niemieckiej, dzięki czemu GAZ-SYSTEM S.A. rozpoczął świadczenie usługi przesyłania zwrotnego na zasadach ciągłych na gazociągu jamalskim.

Zakończenie inwestycji realizuje europejskie wytyczne dotyczące fizycznego, dwukierunkowego przepływu gazu na połączeniach transgranicznych określone w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 994/2010 w sprawie środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego.

Nasza współpraca z GAZ-SYSTEM S.A. przebiega bez zarzutu i spełnia wszystkie nasze oczekiwania. Jesteśmy usatysfakcjonowani proponowaną ofertą i jakością oferowanych przez GAZ-SYSTEM S.A. produktów i usług. Cieszymy się, że prowadzone przez spółkę działania i inwestycje przyczyniają się do rozwoju procesu liberalizacji w Polsce. Doceniamy naszą dotychczasową współpracę i liczymy na dalsze, równie owocne działania w przyszłości.

Piotr Kasprzak
Członek Zarządu ds. Operacyjnych
Hermes Energy Group S.A.

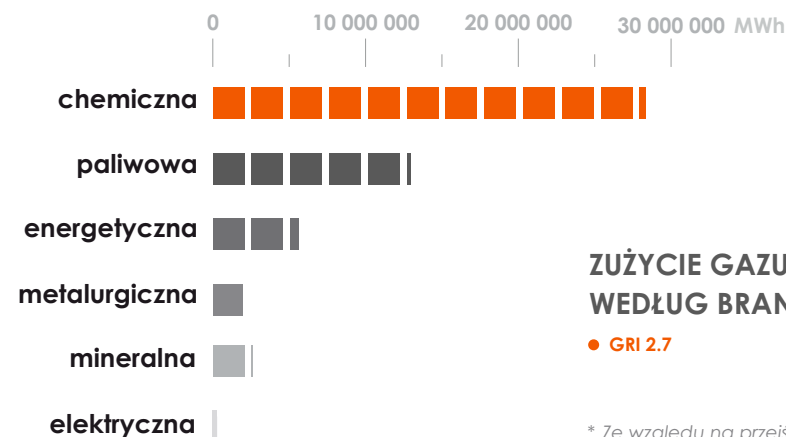

W naszej współpracy GAZ-SYSTEM S.A. dał się poznać jako wiarygodny partner biznesowy. Zawsze gotowy do współdziałania i dzielenia się swoim wieloletnim doświadczeniem zdobytym na rynku gazu. Potrafiący zrozumieć potrzeby klienta i postawić się w jego położeniu, gdy sytuacja wymaga szybkich działań. Jesteśmy przekonani, że dalsza współpraca pomiędzy GAZ-SYSTEM S.A. i RWE Polska przyczyni się do rozwoju dobrych praktyk rynkowych i pozwoli RWE Polska aktywnie współtworzyć rynek gazu w Polsce.

Piotr Michalczyk
Trader, Operational Portfolio Management
RWE Polska SA

ZUŻYCIE GAZU WEDŁUG BRANŻ W 2014 R.*:

• GRI 2.7

* Ze względu na przejście z jednostek objętości na jednostki energii z dniem 1 sierpnia 2014, wartości zużycia gazu w pierwszych siedmiu miesiącach 2014 r. zostały przeliczone według współczynnika ciepła spalania 11,15 kWh/m³.

CERTYFIKAT NIEZALEŻNOŚCI

W wyniku przeprowadzonego w 2014 r. postępowania sprawdzającego, po otrzymaniu opinii Komisji Europejskiej, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki przyznał GAZ-SYSTEM S.A. certyfikat spełnienia kryteriów niezależności w związku z wykonywaniem funkcji operatora systemu przesyłowego na sieciach własnych. Oznacza to, że GAZ-SYSTEM S.A. pozostaje pod względem formy prawnej i organizacyjnej oraz podejmowania decyzji niezależny od wykonywania innych działalności niezwiązanych z przesyłaniem paliw gazowych.

We wrześniu 2014 r. Prezes URE wydał decyzję o przyznaniu GAZ-SYSTEM S.A. certyfikatu niezależności w zakresie pełnienia funkcji operatora systemu przesyłowego na sieciach własnych. Uzyskanie certyfikatu było poprzedzone trwającą 8 miesięcy procedurą z udziałem Prezesa URE oraz Komisji Europejskiej. Posiadanie tego certyfikatu oznacza wypełnienie szeregu wymagań nałożonych na operatorów systemów przesyłowych w UE i w praktyce znacznie ułatwia dostęp do środków unijnych przeznaczonych na rozwój systemu.

Z perspektywy 2014 r. widać, jak istotne było wprowadzenie mechanizmu aukcyjnego, jako podstawowego sposobu przydziału przepustowości. W ubiegłym roku znacznie rozwinięte zostały systemy informatyczne ułatwiające i przyspieszające możliwości przydziału zdolności przesyłowych. Obserwujemy, że klienci chętnie korzystają z nowego systemu. Podkreślić trzeba, że przygotowana

przez GAZ-SYSTEM S.A. platforma aukcyjna – GAZ-SYSTEM Aukcje (GSA), cieszy się coraz większym zainteresowaniem klientów i operatorów.

Piotr Bujalski
Zastępca Dyrektora Pionu Krajowa Dyspozycja Gazu
GAZ-SYSTEM S.A.

NOWA INSTRUKCJA RUCHU I EKSPLOATACJI SIECI PRZESYŁOWEJ

GRI 4.16 • Zgodnie z postanowieniami ustawy Prawo energetyczne, 4.17 GAZ-SYSTEM S.A. opracował projekt zaktualizowanej Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej (IRiESP). Spółka przeprowadziła 5 warsztatów i 5 konsultacji dedykowanych klientom, a uzgadnianie przyjmowanych w IRiESP rozwiązań stało się stałą praktyką w dialogu GAZ-SYSTEM S.A. z uczestnikami rynku. W trakcie warsztatów zaprezentowano projekt zmian w IRiESP. Szczegółowo zostały omówione kwestie związane z nowymi zasadami określania energii w punktach wejścia i wyjścia systemu przesyłowego, współpracy z operatorami systemów dystrybucyjnych, a także przekazywania danych w trakcie trwania doby gazowej. Każdej prezentacji przedstawionych zmian towarzyszyła sesja pytań i odpowiedzi, w trakcie której użytkownicy systemu przesyłowego mogli zgłaszać własne propozycje rozwiązań oraz uzyskać dodatkowe informacje. Spółka opublikowała formularz do zgłoszenia uwag ogólnych i szczegółowych do projektu IRiESP, a następnie przedstawiła listę uwag użytkowników wraz z odpowiedziami GAZ-SYSTEM S.A. Po ostatecznych konsultacjach z Urzędem Regulacji Energetyki, zaktualizowana IRiESP weszła w życie 1 sierpnia 2014 r. decyzją Prezesa URE.

Wprowadzone w 2014 r. przez GAZ-SYSTEM S.A. zmiany w IRiESP obejmują m.in.:

- ▶ dostosowanie zapisów IRiESP do przejścia z jednostek objętości (m³) na jednostki energii (kWh),
- ▶ uregulowanie na poziomie IRiESP zasad oferowania przez GAZ-SYSTEM S.A. przepustowości (mocy umownej) w ramach produktów powiązanych,
- ▶ ujednolicenie zasad dotyczących funkcjonowania operatorów systemów dystrybucyjnych (OSD),
- ▶ wprowadzenie mechanizmu grup bilansowych,
- ▶ wprowadzenie przekazywania danych operacyjnych w trakcie doby gazowej.

W raportowanym okresie na GAZ-SYSTEM S.A. nałożono • **SO 8** karę w wysokości 249 797,63 zł związaną z niezłożeniem w wyznaczonym terminie do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej wraz z informacją o zgłoszonych przez użytkowników systemu uwagach i sposobie ich uwzględniania.

GAZ-SYSTEM S.A. jest dla nas kluczowym partnerem w relacjach biznesowych. Od 2007 r. ściśle współpracujemy ze spółką jako zleceniodawca usług przesyłowej, biorąc przy tym aktywny udział w procesach konsultacyjnych IRiESP. W tym okresie widzieliśmy aktywne zmiany, które wpływały bezpośrednio nie tylko na rozwój GAZ-SYSTEM S.A., ale również na rozwój rynku. Można tu przytoczyć wdrożenie aukcji mocy, zmian jednostek, utworzenie Punktu Wirtualnego czy też otwarcie nowych połączeń transgranicznych i wdrożenie tzw. usług rewersowych. Należy podkreślić, że obecny kształt rynku gazu w Polsce jest tak naprawdę określany przez zasady opisane w IRiESP i taryfę operatora. Mamy nadzieję, że GAZ-SYSTEM S.A. będzie nadal liderem zmian liberalizacyjnych w Polsce poprzez moderowanie zasad rynkowych wychodząc naprzeciw oczekiwaniom użytkowników systemu przesyłowego.

Ireneusz Sawicki
Członek Zarządu ds. ekonomiczno-handlowych
HANDEN Sp. z o.o.

NOWE TARYFY

W 2014 r. spółka rozliczała się z klientami na podstawie dwóch taryf nr 7 i 8 dla usług przesyłania paliw gazowych, które zostały opracowane zgodnie z założeniami systemu taryfowego Entry-Exit i są dostosowane do standardów obowiązujących w Unii Europejskiej.

Od 1 sierpnia 2014 r., zgodnie z zapisami „Rozporządzenia taryfowego”, przedsiębiorstwa energetyczne zostały zobowiązane do wprowadzenia rozliczeń w oparciu o jednostki energii (kWh). W związku z tym dokonano przeliczenia stosowanych na podstawie taryfy nr 7 stawek opłat przesyłowych z jednostek objętości na jednostki energii oraz zatwierdzono „Taryfę dla usług przesyłania nr 8 Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.”, która weszła w życie z początkiem sierpnia 2014 r.

Obowiązujące w 2014 r. taryfy nr 7 i 8 zostały opracowane w sposób zapewniający pokrycie kosztów uzasadnionych prowadzonej działalności i ochronę interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen.

17 grudnia 2014 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki zatwierdził „Taryfę dla usług przesyłania paliw gazowych nr 9”, która obowiązuje od 1 stycznia 2015 r.

Począwszy od 2010 r., spółka w kolejnych taryfach obniżała opłaty za przesył gazu. Pomimo znacznego wzrostu wartości majątku trwałego, obecnie kalkulowana stawka jest niższa od ustalonej w 2010 r. Uzyskanie niskiego poziomu ceny jednostkowej przesyłu gazu było możliwe między innymi dzięki ograniczaniu kosztów w spółce, korzystnej strukturze finansowania projektów rozwojowych oraz wykorzystaniu bezzwrotnych dotacji z Unii Europejskiej.

AUKCJE

Dla GAZ-SYSTEM S.A. istotne z punktu widzenia relacji handlowych z klientami było wdrożenie mechanizmu aukcyjnego jako podstawowego sposobu przydziału przepustowości w punktach na połączeniu z systemami

Od samego początku naszej współpracy z GAZ-SYSTEM S.A. obserwujemy bardzo profesjonalne i proklienckie podejście spółki do realizacji umów przesyłowych. Obszarem, który w związku z rozwojem rynku z pewnością ulegnie dalszemu przekształceniu są systemy i portale informatyczne udostępniane klientom przez GAZ-SYSTEM S.A. Ułatwiają one dostęp do informacji i usprawniają pracę nas wszystkich.

Mamy też nadzieję, że zapowiadane od października 2015 r. aukcje dobowe na połączeniach międzysystemowych wpłyną na zwiększenie płynności polskiego rynku gazu. Nasza dotychczasowa współpraca z operatorem układała się wzorcowo i liczymy na zacieśnienie współpracy w nadchodzących latach, prowadzące do efektywnego wykorzystania krajowej infrastruktury i zdywersyfikowane dostawy gazu ziemnego w atrakcyjnych cenach dla polskich przedsiębiorców.

dr Paweł Pudłowski
Prezes Zarządu
Energogas Sp. z o.o.

przesyłowymi sąsiednich krajów. Gwarantuje on anonimowość uczestników rynku oraz przejrzystą i obiektywną wycenę przepustowości w najbardziej pożądanym punkcie systemu, w którym zainteresowanie rynku przewyższa dostępne zdolności techniczne.

Spółka wdrożyła i uruchomiła nową platformę alokowania przepustowości – GAZ-SYSTEM Aukcje i zdecydowała o przeniesieniu na nią aukcji dla wszystkich oferowanych przez siebie produktów na punktach na połączeniu z systemami przesyłowymi sąsiednich krajów i Punktu Wzajemnego Połączenia (PWP). Podjęła również decyzję o podjęciu współpracy z czeskim operatorem NET4GAS w sprawie oferowania na tej platformie produktu powiązanego w punkcie Cieszyn.

Platforma umożliwia operatorom systemów przesyłowych w Europie oferowanie swoich produktów na zasadzie aukcji zgodnie z europejskim Kodeksem Sieci dotyczącym Mechanizmów Alokacji Przepustowości (NC CAM – Capacity Allocation Mechanisms) na uzasadnionym poziomie kosztów.

Do końca 2014 r. na platformie aukcyjnej GSA przeprowadzono blisko 80 aukcji produktów o różnym charakterze ze względu na rodzaj i czas trwania świadczonej usługi, oferowanych w punktach na połączeniu z systemami przesyłowymi sąsiednich krajów oraz punktach Systemu Gazociągów Tranzytowych:

- ▶ na granicy polsko-białoruskiej, w punkcie SGT Kondratki,
- ▶ na granicy polsko-białoruskiej, w punkcie Wysokoje,
- ▶ na granicy polsko-ukraińskiej, w punkcie Hermanowice kierunek Ukraina,
- ▶ na granicy polsko-czeskiej, w punkcie Cieszyn oraz Cieszyn Rewers,
- ▶ na granicy polsko-niemieckiej, w punkcie Lasów oraz Lasów Rewers,
- ▶ na granicy polsko-niemieckiej, w punkcie SGT Mallnow Rewers,
- ▶ na granicy polsko-niemieckiej, w punkcie Kamminke,
- ▶ w wirtualnym Punkcie Wzajemnego Połączenia na połączeniu Systemu Gazociągów Tranzytowych z krajowym systemem przesyłowym.

W raportowanym okresie na platformie GSA były zarejestrowane 23 podmioty posiadające prawo do udziału w aukcjach przepustowości oferowanych w krajowym systemie przesyłowym oraz Systemie Gazociągów Tranzytowych, a wśród nich 69 użytkowników, którzy mogą brać udział w licytacji.

Od momentu uruchomienia platformy GSA zaoferowano 78 269 253 kWh/h przepustowości. Łączna ilość zaalokowanej przepustowości wyniosła 19 927 232 kWh/h, w tym 14 062 310 kWh/h w formie produktu kwartalnego oraz 5 864 922 kWh/h w formie produktu miesięcznego.

W celu zaprezentowania funkcjonalności platformy aukcyjnej GSA oraz omówienia zasad alokacji przepustowości na interkonektorach, GAZ-SYSTEM S.A. zorganizował warsztaty dla wszystkich zainteresowanych klientów. W trakcie spotkania uczestnicy mogli zapoznać się z procedurą rejestracji na platformie aukcyjnej GSA oraz uzyskać szczegółowe informacje na temat jej obsługi. Przeprowadzono także symulacje aukcji według trzech scenariuszy uwzględniających różne warianty oferowanych produktów. Elementem podsumowującym warsztaty była sesja pytań i odpowiedzi pozwalająca klientom na uzyskanie dodatkowych informacji na temat interesujących ich zagadnień, a także poznania dalszych planów rozwoju platformy.

GAZ-SYSTEM to: profesjonalizm, procedury – złożone, ale czytelne, uprzejmość i kompetencja. Cała załoga to świetna orkiestra z doskonałymi dyrygentami. Współpraca z GAZ-SYSTEM S.A. to zawodowa przyjemność.

Jerzy Trzciński
Dyrektor Zarządzający, Prokurent
SIME Polska Sp. z o.o.

PLATFORMA GAZ-SYSTEM AUKCJE

Realizacja europejskiej polityki energetycznej nieodłącznie wiąże się z procesem budowy i rozwojem wewnętrznego rynku energii. W tym kontekście priorytetem państw UE, w tym Polski, jest zapewnienie efektywnego, bezpiecznego i konkurencyjnego rynku. Zauważalnym efektem wprowadzanych zmian jest wzrost liczby klientów posiadających możliwość handlu gazem ziemnym na Towarowej Giełdzie Energii. Na koniec 2014 r. 58 podmiotów posiadało przydział zdolności w wirtualnym punkcie związanym z giełdą gazu. W raportowanym okresie dał się zaobserwować wzrost wolumenu obrotu gazem ziemnym – suma nominacji składanych przez giełdę gazu na poszczególne doby gazowe 2014 r. będących saldem transakcji poszczególnych ZUP przeprowadzonych na giełdzie gazu, wyniosła 42,28 TWh.

KODEKS BILANSOWANIA

W ramach intensywnych przygotowań do pełnej implementacji europejskiego kodeksu sieci bilansowania (BAL NC) i kodeksu sieci dotyczącego metod alokacji przepustowości (NC CAM) został przygotowany przez spółkę i skonsultowany społecznie raport z propozycjami wdrożenia tzw. środków tymczasowych. Zgodnie z europejskim kodeksem bilansowania operator ma możliwość ich zastosowania przy ograniczonej możliwości bilansowania systemu przesyłowego lub umów przesyłowych na zasadach rynkowych. Zaproponowane przez GAZ-SYSTEM S.A. środki w tym zakresie po konsultacjach z uczestnikami rynku zostały przedłożone do zatwierdzenia przez Prezesa URE. Ostateczna forma wdrożenia zostanie przygotowana i skonsultowana ponownie w ramach przygotowywania zmian IRIESP w 2015r.

Również w związku z przygotowaniem do wdrożenia zapisów kodeksu bilansowania, stale jest poprawiana dostępność danych dla uczestników rynku w trakcie bieżącej doby gazowej: od 1 października 2014 r. do godz. 18.00 danej doby gazowej GAZ-SYSTEM S.A. przekazuje zleceniodawcy usługi przesyłania dane operatywne za pierwszych sześć godzin doby gazowej wraz z określeniem statusu niezbilansowania. W tym celu niezbędne jest wykonywanie alokacji operacyjnych za pierwszych sześć godzin danej doby gazowej przez odbiorców końcowych oraz przez operatorów systemów dystrybucyjnych.

Stanisław Bręczkowski
Główny Specjalista
Pion Krajowa Dyspozycja Gazu
GAZ-SYSTEM S.A.

W związku z wejściem w życie Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 312/2014 z dnia 26 marca 2014 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący bilansowania gazu w sieciach przesyłowych (BAL NC), GAZ-SYSTEM S.A. zaprosił wszystkich zainteresowanych do udziału w konsultacjach projektu sprawozdania dotyczącego środków przejściowych proponowanych do wdrożenia w systemie przesyłowym zarządzanym przez GAZ-SYSTEM S.A.

BAL NC zawiera wytyczne odnośnie zasad bilansowania systemu oraz rozliczania ze zleceniodawcą usługi przesyłowej z tytułu indywidualnego niezbilansowania. Operatorzy systemów przesyłowych w Unii Europejskiej, w tym również GAZ-SYSTEM S.A., są zobligowani dostosować zasady bilansowania stosowane w ich systemach przesyłowych zgodnie z wytycznymi BAL NC do 1 października 2015r.

Celem nadrzędnym wprowadzenia kodeksu jest przyspieszenie rozwoju krótkoterminowych rynków hurtowych paliwa gazowego oraz ściślejsza integracja unijnego rynku gazu poprzez zapewnienie spójności zasad bilansowania systemów przesyłowych w obrębie państw UE.

Współpraca międzyoperatorska w 2014 r. przyniosła dwa wyraźne rezultaty. Znacząco rozbudowaliśmy techniczne możliwości importu gazu. Od 1 kwietnia 2014 r. rozpoczęliśmy świadczenie usługi przesyłania zwrotnego na zasadach ciągłych na gazociągu jamalskim do Polski z kierunku Niemiec w związku z tym, że niemiecki operator GASCADE Gastransport GmbH oddał do użytkowania rozbudowaną stację w Mallnow na granicy polsko-niemieckiej.

Inwestycja GAZ-SYSTEM S.A. w modernizację stacji polegająca na budowie układów pomiarowych w kierunku Polski, umożliwia fizyczną możliwość przesyłu gazu gazociągami jamalskimi z Niemiec w przypadku braku przesyłu z kierunku Rosji. Pozwoliło to na zmianę charakteru usługi świadczonej w punkcie Mallnow z przerywanej na ciągłą, przez co GAZ-SYSTEM S.A. zagwarantował swoim klientom długotrwałą pewność dostaw gazu w punktach odbioru na gazociągu jamalskim w Polsce.

Dodatkowo 1 stycznia 2015 r. zakończono rozbudowę punktu Włocławek, co w połączeniu z rozbudową sieci krajowej dodatkowo zwiększyło możliwości odbioru gazu z gazociągu jamalskiego. Wolna przepustowość na gazociągu jamalskim udostępniana jest klientom poprzez aukcje.

Drugim istotnym dla nas momentem we współpracy z operatorami w krajach sąsiednich było podpisanie 17 grudnia 2014 r. umowy o współpracy z PJSC „UKRTRANGAZ”. Głównym celem umowy było ustalenie zasad współpracy w zakresie przygotowania analiz dotyczących inwestycji niezbędnych do rozwoju transgranicznych zdolności przesyłowych pomiędzy Polską i Ukrainą.

Marcin Czub
Dyrektor Pionu Krajowa Dyspozycja Gazu
GAZ-SYSTEM S.A.

SYSTEM WYMIANY INFORMACJI (SWI)

System Wymiany Informacji to narzędzie informatyczne wykorzystywane w codziennej pracy zarówno klientów, jak i pracowników spółki. W raportowanym okresie liczba użytkowników zewnętrznych SWI wynosiła 931, zaś użytkowników wewnętrznych 251.

Badanie satysfakcji klienta przeprowadzone w 2014 r. po raz kolejny dowiodło, że SWI jest postrzegany pozytywnie przez klientów GAZ-SYSTEM S.A., którzy cenią sobie w narzędziu łatwość znajdowania informacji, użyteczność, zrozumiałość i aktualność zawartych danych.

NOWE PROCEDURY ZAKUPOWE

We wrześniu 2014 r. GAZ-SYSTEM S.A. zatwierdził wewnętrzne regulacje zakupowe stanowiące kolejny, po przyjęciu „Polityki Zakupowej”, etap wdrażania najlepszych praktyk zakupowych. Nowe regulacje są dokumentami o charakterze wykonawczym, które uwzględniają dynamikę zmian zachodzących na rynku zamówień i realizują kierunki wyznaczone w Polityce, tj. rozszerzenie działań na etap realizacji umów, promowanie wiarygodnych i eliminacja nierzetelnych dostawców oraz zwiększanie efektywności procesów zakupowych.

Najważniejsze wprowadzone przez spółkę zmiany w obszarze zakupowym w 2014 r. to:

- ▶ stworzenie ram prawnych w regulacjach wewnętrznych dla wdrożenia Listy Wiarygodnych Dostawców (LWD) mającej na celu m.in. zwiększenie jakości realizowanych zamówień niepublicznych na rzecz GAZ-SYSTEM S.A., premiowanie dostawców wykonujących w sposób należyty dotychczasowe zamówienia oraz powiązanie uzyskania statusu wiarygodnego dostawcy z oceną zrealizowanych przez niego zamówień na rzecz spółki. Zakwalifikowanie do LWD pozwala m.in. na otrzymanie dodatkowych punktów w ramach podmiotowego kryterium oceny ofert w zakresie postępowań o udzielenie zamówień niepublicznych niewspółfinansowanych ze środków Unii Europejskiej,
- ▶ uproszczenie i uelastycznienie procedur w zakresie uruchamiania postępowań zakupowych, procedur oceny ofert pod względem formalnym oraz podpisywania umowy,
- ▶ kształtowanie warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia niepublicznego kładąc akcent na korzyści biznesowe spółki,
- ▶ uelastycznienie procesu udzielania zamówień niepublicznych o najmniejszych wartościach.

Wychodząc naprzeciw zmianom w procesie zakupowym w GAZ-SYSTEM S.A. oraz na rynku zamówieniowym nasza spółka jako jedna z pierwszych w Polsce skorzystała z nowych możliwości, jakie dają nam zmienione uregulowania prawne. Implementując konsekwentnie dobre praktyki w obszarze zakupowym w postępowaniu na dostawę zaworów kulowych i zasuw klinowych, obok cenowego kryterium wyboru ofert, zastosowaliśmy kryteria jakości oraz terminu wykonania zamówienia. Przekonaliśmy się, jak skomplikowaną materią jest wypracowanie optymalnego wzorca stosowania pozacenowych kryteriów ofert, w szczególności odnoszących się do jakości produktu. Sprawna współpraca oraz komunikacja w ramach prac komisji przetargowej, składającej się z przedstawicieli różnych specjalności zaowocowała wypracowaniem właściwego modelu mogącego stanowić wzorzec

dla przyszłych postępowań przetargowych prowadzonych w spółce.

Paweł Woźniak
Kierownik Działu Realizacji Zamówień
GAZ-SYSTEM S.A.
Oddział w Poznaniu

ZARZĄDZANIE ŁAŃCUCHEM DOSTAW

W 2014 r. GAZ-SYSTEM S.A. rozpoczął wdrażanie „Polityki zakupowej” przyjętej w grudniu 2013 r. W ramach planu wdrożeniowego oraz kierując się dbałością o jakość relacji biznesowych spółka zdecydowała się na aktywne kształtowanie długofalowych relacji z potencjalnymi kontrahentami i budowanie odpowiedzialnego łańcucha dostaw. W tym celu GAZ-SYSTEM S.A. prowadzi komunikację z rynkiem wykonawców organizując dedykowane dla nich spotkania.

Inicjatywy podejmowane w raportowanym okresie koncentrowały się na komunikacji z rynkiem wykonawców usług projektowych i robót budowlanych. Celem spotkań była prezentacja planów rozwojowych, inwestycyjnych i remontowych GAZ-SYSTEM S.A. oraz wymagań z zakresu bezpieczeństwa pracy, ochrony zdrowia, ochrony przeciwpożarowej i komunikacji ze społecznościami lokalnymi. Omówiona została również rola wykonawców w procesie inwestycyjnym poczynając od momentu złożenia oferty w procesie zamówienia do zakończenia inwestycji. Potencjalni wykonawcy robót budowlanych zostali także poinformowani o planach wprowadzenia nowych wymogów w zakresie technologii spawania przy realizacji inwestycji kluczowych dla GAZ-SYSTEM S.A.

W ramach budowania odpowiedzialnego modelu współpracy z projektantami i wykonawcami robót budowlanych GAZ-SYSTEM S.A. opracował także wytyczne w zakresie komunikacji ze społecznościami lokalnymi na etapie projektowania i realizacji inwestycji. Dokumenty te każdorazowo dołączone są do dokumentacji przetargowej spółki dotyczącej projektowania bądź realizacji nowych inwestycji.

Wytyczne GAZ-SYSTEM S.A. w zakresie komunikacji ze społecznościami lokalnymi wymagają od projektantów i wykonawców m.in.:

- ▶ obowiązkowego prowadzenia działań komunikacyjnych na każdym etapie realizacji przedmiotu umowy, we współpracy z inwestorem,

- ▶ wyznaczenia koordynatora ds. realizacji działań komunikacyjnych,
- ▶ udziału w szkoleniu komunikacyjnym przygotowanym przez GAZ-SYSTEM S.A.,
- ▶ opracowania, a następnie realizacji planu komunikacji ze społecznościami lokalnymi w ramach projektowanej/realizowanej inwestycji,
- ▶ przeprowadzenia cyklu spotkań informacyjnych z przedstawicielami władz lokalnych każdej z gmin na trasie danego gazociągu,
- ▶ raportowania realizacji planu komunikacji w cyklu miesięcznym.

KODEKS POSTĘPOWANIA DLA DOSTAWCÓW

GAZ-SYSTEM S.A. ma świadomość, że w sposób istotny wpływa na rynek zamówień i kształtuje standardy biznesowe w swoim otoczeniu. Kierując się dbałością o promocję dobrych praktyk rynkowych oraz wywieranie pozytywnego wpływu na społeczeństwo i środowisko naturalne, spółka wdrożyła Kodeks Postępowania dla Dostawców, który opisuje minimalne wymagania GAZ-SYSTEM S.A. wobec dostawców w zakresie postępowania zgodnego z wartościami spółki oraz zasadami odpowiedzialności społecznej i zrównoważonego rozwoju.

Kodeks Postępowania dla Dostawców ma na celu:

- ▶ ujednolicenie standardów postępowania dostawców,
- ▶ wskazanie dobrych praktyk postępowania dostawców,
- ▶ podnoszenie jakości dostarczonych produktów i świadczonych usług,
- ▶ zmniejszenie prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka etycznego, społecznego i środowiskowego związanego z działalnością biznesową dostawców,
- ▶ wdrożenie zasad społecznej odpowiedzialności GAZ-SYSTEM S.A. w całym łańcuchu dostaw.

„Kodeks Postępowania dla Dostawców to krok GAZ-SYSTEM S.A. w kierunku promowania zasad zrównoważonego rozwoju wśród naszych dostawców. Stawiamy na jakość, dlatego oczekujemy przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, dbania o środowisko, o pracowników oraz godnego reprezentowania GAZ-SYSTEM S.A. w ramach współpracy ze społecznościami lokalnymi.”

Justyna Klukowska-Wieczorek
Kierownik Działu Systemów i Analiz Zakupowych
GAZ-SYSTEM S.A.

Wszyscy dostawcy GAZ-SYSTEM S.A., w tym małe i średnie przedsiębiorstwa, zobowiązani są do przestrzegania prawa oraz zasad i regulacji powszechnie obowiązujących w kraju, w którym działają – niezależnie od zapisów Kodeksu.

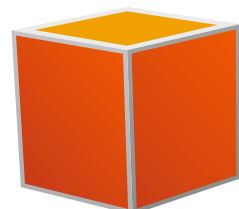
Warunkiem współpracy dostawcy z GAZ-SYSTEM S.A. jest stosowanie się w swojej działalności do zapisów Kodeksu – zasada ta dotyczy zarówno pracowników dostawcy, jak i jego podwykonawców oraz poddostawców biorących udział w realizacji zamówień na rzecz GAZ-SYSTEM S.A.

Ze względu na przepisy prawne, m.in. z zakresu prawa zamówień publicznych, GAZ-SYSTEM S.A. nie ma możliwości weryfikacji partnerów biznesowych pod kątem przestrzegania praw człowieka. Jedyną możliwością pośredniej weryfikacji dostawców przez spółkę jest sprawdzanie, czy osoby wchodzące w skład organu reprezentującego dostawcę lub sam dostawca jako podmiot zbiorowy, nie zostali skazani prawomocnym wyrokiem za niektóre rodzaje przestępstw (np. przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową). Wystąpienie takiej okoliczności powoduje wykluczenie dostawcy z postępowania. ● HR 2

DIALOGI TECHNICZNE

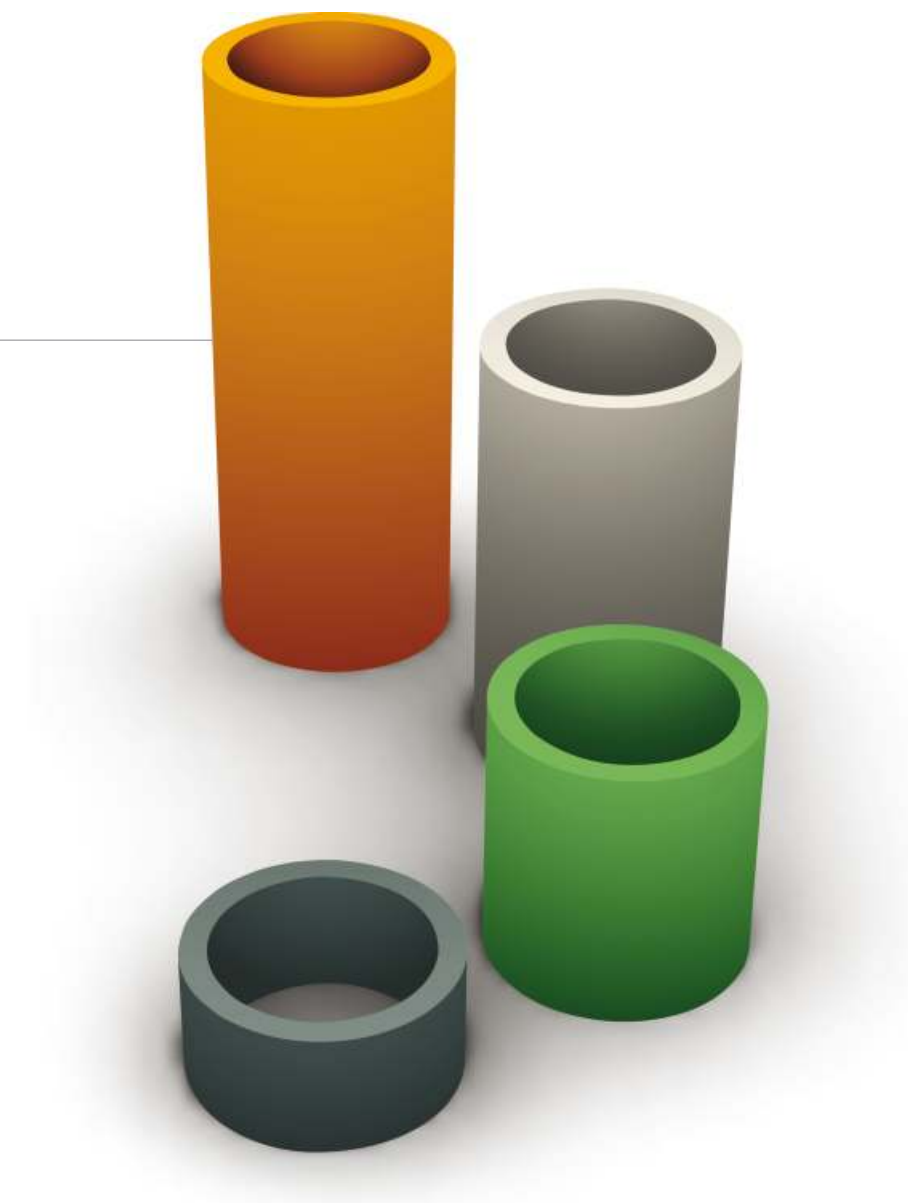
Budując odpowiedzialne relacje z wykonawcami GAZ-SYSTEM S.A. stosuje procedurę dialogu technicznego, która ma na celu uzyskanie informacji w zakresie niezbędnym do precyzyjnego przygotowania opisu przedmiotu zamówienia, specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz określenia warunków umowy. W efekcie stosowanie dialogu technicznego pozwala na kształtowanie zasad współpracy satysfakcjonujący wszystkie zaangażowane strony. W raportowanym okresie GAZ-SYSTEM S.A. uruchomił pięć procedur dialogu technicznego. ● GRI 4.16
4.17

Rozdział III INFRASTRUKTURA

Działalność inwestycyjna	72
Zarządzanie projektami inwestycyjnymi	73
Realizacja kluczowych inwestycji	74
Najważniejsze etapy budowy gazociągów	77
Finansowanie inwestycji w latach 2009-2014.	78
Wpływ środowiskowy związany z realizacją inwestycji.	80
Rozwój sieci przesyłowej w 2014 r.	83
Bezpieczeństwo eksploatacji infrastruktury przesyłowej	89
Zarządzanie wpływem środowiskowym	91

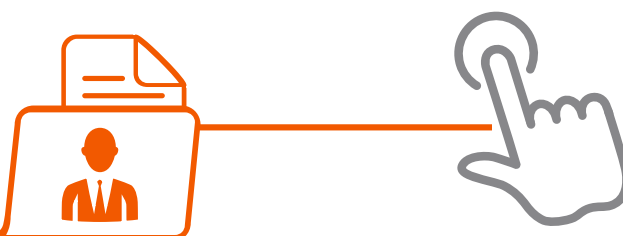

DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA

GAZ-SYSTEM S.A. zarządza siecią gazociągów o długości 10 323 km i cały czas realizuje inwestycje polegające na rozbudowie infrastruktury przesyłowej.

W lipcu 2014 r. weszła w życie nowelizacja Ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu oraz Ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. 2014 poz. 906). Znowelizowane ustawy w istotny sposób wpływają na działalność inwestycyjną i rozwojową GAZ-SYSTEM S.A.

W związku z nowelizacją uległ rozszerzeniu katalog projektów inwestycyjnych towarzyszących budowie Terminalu LNG. Katalog ten obejmuje większość zadań strategicznych GAZ-SYSTEM S.A., związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa energetycznego Polski i rozwoju wspólnego rynku gazu w ramach Unii Europejskiej, ujętych w planach inwestycyjnych oraz planach rozwoju spółki.

Celem znowelizowanej w 2014 r. ustawy jest:

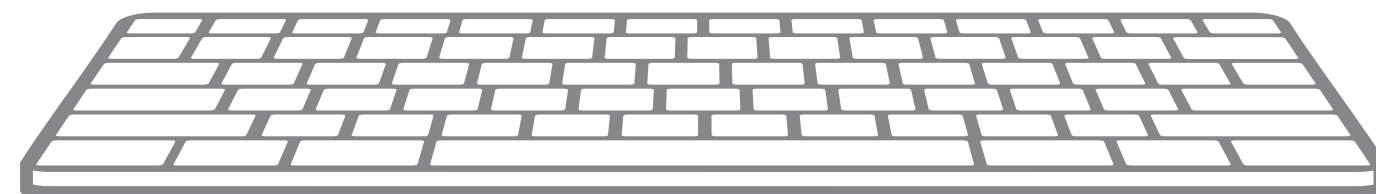
- ▶ zapewnienie stabilnych ram prawnych obejmujących całokształt procesu inwestycyjnego,
- ▶ ograniczenie istotnych czynników ryzyka inwestycyjnego,
- ▶ zwiększenie możliwości przygotowania i wykonania inwestycji w sposób sprawny i efektywny (pewność planowania czasu trwania procesu inwestycyjnego),
- ▶ zachowanie równowagi regulacyjnej pomiędzy interesami inwestorów, a interesami innych interesariuszy.

ZARZĄDZANIE PROJEKTAMI INWESTYCYJNYMI

GAZ-SYSTEM S.A. jako operator systemu przesyłowego gazu ziemnego jest zobowiązany do organizacji eksploatacji sieci przesyłowej w sposób zapewniający bezpieczeństwo. Proces ten zaczyna się już na etapie inwestycji, której prowadzenie odbywa się w oparciu o zatwierdzone projekty, a wykonawcy oraz nadzór inwestorski są zobligowani do przestrzegania procedur, również dotyczących wykonywania prac budowlanych w sąsiedztwie czynnej sieci gazowej.

W 2014 r. GAZ-SYSTEM S.A. realizował szereg działań w celu podniesienia skuteczności zarządzania projektami inwestycyjnymi poprzez:

- ▶ opracowanie i wdrożenie programu szkoleń dla obszaru inwestycji z zakresu zastosowania zarządzania harmonogramem projektu z wykorzystaniem narzędzia MS Project,
- ▶ wyodrębnienie Działów Inwestycji Strategicznych w kolejnych dwóch Oddziałach spółki w Tarnowie i Rembelszczyźnie, które są odpowiedzialne za zarządzanie projektami kluczowymi dla rozwoju europejskiego systemu przesyłowego gazu,
- ▶ opracowanie założeń do systemu realizacji projektów inwestycyjnych, który umożliwi wszystkim uczestnikom procesu inwestycyjnego zastosowanie jednolitego podejścia realizacyjnego,
- ▶ nawiązanie współpracy z ekspertami dziedzinowymi przy budowie gazociągów przechodzących przez tereny o negatywnym oddziaływaniu eksploatacji górniczej, który ma na celu wsparcie firm projektujących gazociągi w wyborze optymalnych rozwiązań zabezpieczających gazociągi na terenach górniczych.
- ▶ opracowanie i wdrożenie systemu raportowania projektów objętych metodyką zarządzania projektami GazStep. Monitoring projektów w obszarze inwestycji opiera się o ujednolicony standard jakościowy pozwalający na cykliczne śledzenie postępów realizacji projektów, osiąganie kamieni milowych, zarządzanie ryzykami, zmianami i problemami krytycznymi,

REALIZACJA KLUCZOWYCH INWESTYCJI

Stan na 31.05.2015 r.

GAZ-SYSTEM S.A., spełniając cele wyznaczone przez „Politykę dla przemysłu gazu ziemnego”, „Politykę energetyczną Polski do 2030” oraz realizując strategiczne cele spółki w zakresie zapewnienia ciągłości świadczenia usługi przesyłowej z zachowaniem wymaganego stopnia bezpieczeństwa i niezawodności, prowadzi szereg inicjatyw inwestycyjnych.

GAZOCIĄG ŚWINOUJŚCIE-SZCZECIN

Inwestycja uzyskała pozwolenia na użytkowanie w czerwcu 2014 r.

GAZOCIĄG SZCZECIN-LWÓWEK

- ▶ Etap I Szczecin-Gorzów Wielkopolski – inwestycja w trakcie prac budowlano-montażowych.
- ▶ Etap II Gorzów Wielkopolski-Lwówek – inwestycja uzyskała pozwolenie na użytkowanie w listopadzie 2014 r.

GAZOCIĄG GUSTORZYN-ODOLANÓW

Inwestycja uzyskała pozwolenia na użytkowanie w listopadzie 2014 r.

GAZOCIĄG LASÓW-JELENIÓW

Inwestycja uzyskała pozwolenie na użytkowanie w maju 2015 r.

GAZOCIĄG SZCZECIN-GDAŃSK (ETAPY I - IV)

- ▶ Etap I Karlino-Płoty – inwestycja uzyskała pozwolenia na użytkowanie w listopadzie 2014 r.
- ▶ Etap II Karlino-Koszalin – inwestycja uzyskała pozwolenia na użytkowanie w lutym 2015 r.
- ▶ Etap III Koszalin-Słupsk – inwestycja uzyskała pozwolenia na użytkowanie w marcu 2015 r.
- ▶ Etap IV Słupsk-Wiczlino – inwestycja w fazie odbioru.

PRZEBUDOWA WĘŻŁA GUSTORZYN

Inwestycja została zakończona i przekazana do eksploatacji.

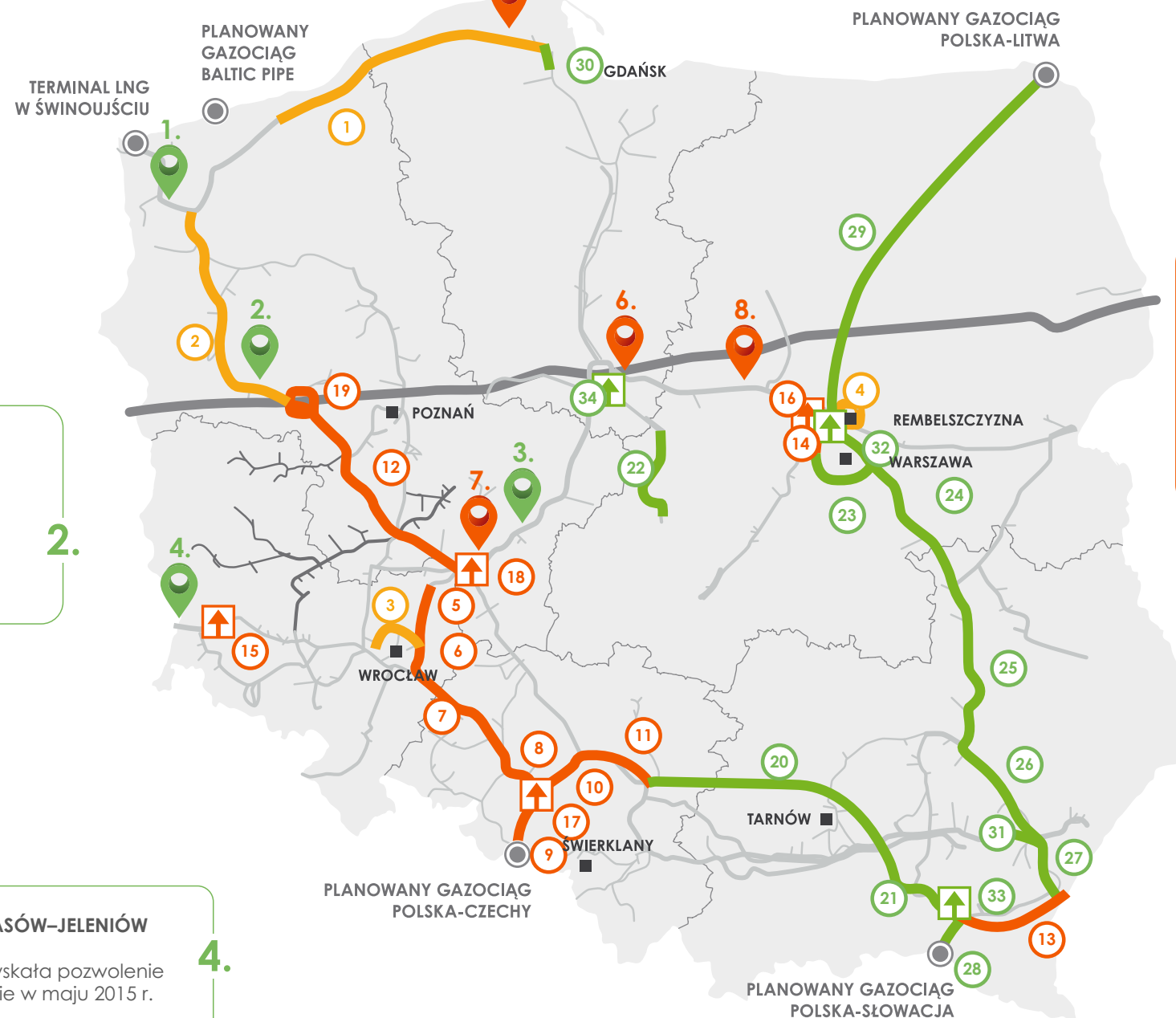
MODERNIZACJA WĘŻŁA ODOLANÓW

Połączenie węzła z gazociągiem o średnicy 1000 mm.

Wierzchowice-Odolanów - etap I Inwestycja została zakończona i przekazana do eksploatacji.

GAZOCIĄG REMBELSZCZYŹNA - GUSTORZYN

Inwestycja uzyskała pozwolenie na użytkowanie w kwietniu 2015 r.

- SYSTEM GAZU E
SYSTEM GAZU Lw
POLSKI ODCINEK SGT JAMAŁ-EUROPA ZACHODNIA
SIEDZIBA ODDZIAŁU
INWESTYCJE W PERSPEKTYWIE 2015 R.
INWESTYCJE W PERSPEKTYWIE 2018 R.
INWESTYCJE W PERSPEKTYWIE 2023 R.
TŁOZNIE GAZU W PERSPEKTYWIE 2015 R.
TŁOZNIE GAZU W PERSPEKTYWIE 2018 R.
TŁOZNIE GAZU W PERSPEKTYWIE 2023 R.

INWESTYCJE W PERSPEKTYWIE 2015 r.

- 1 Szczecin – Gdańsk (etapy I - IV)
- 2 Szczecin – Lwówek
- 3 Gałów – Kiełczów
- 4 Rozbudowa Węzła Rembelszczyzna

INWESTYCJE W PERSPEKTYWIE 2018 r.

- 5 Czeszów – Wierzchowice
- 6 Czeszów – Kiełczów
- 7 Zdzeszowice – Wrocław
- 8 Zdzeszowice – Kędzierzyn
- 9 Polska – Czechy
- 10 Tworóg – Kędzierzyn
- 11 Tworóg – Tworzeń
- 12 Lwówek – Odolanów
- 13 Hermanowice – Strachocina
- 14 Rembelszczyzna – Mory
- 15 Tłocznia Jeleniów II
- 16 Tłocznia Rembelszczyzna
- 17 Tłocznia Kędzierzyn
- 18 Tłocznia Odolanów (etap 0)
- 19 Węzeł we Lwówku

INWESTYCJE W PERSPEKTYWIE 2023r.

- 20 Pogórska Wola – Tworzeń
- 21 Strachocina – Pogórska Wola
- 22 Leśniewice – Łódź
- 23 Mory – Wola Karczewska
- 24 Rembelszczyzna – Wronów
- 25 Rozwadów – Końskowola – Wronów
- 26 Jarostaw – Rozwadów
- 27 Hermanowice – Jarostaw
- 28 Polska – Słowacja
- 29 Polska – Litwa
- 30 Szczecin – Gdańsk (etap VI) (Wiczlino – Reszki)
- 31 Jarostaw – Głuchów
- 32 Rozbudowa Tłoczni Rembelszczyzna (etap III)
- 33 Tłocznia Strachocina
- 34 Tłocznia Gustorzyn

W 2014 r.

przewodzone prace projektowe

dla zadań:

- ▶ Gazociąg Lwówek – Odolanów
- ▶ Gazociąg Czeszów – Kietczów
- ▶ Gazociąg Czeszów – Wierzchowice
- ▶ Gazociąg Zdzeszowice – Wrocław
- ▶ Gazociąg Zdzeszowice – Kędzierzyn
- ▶ Gazociąg Tworóg – Kędzierzyn
- ▶ Gazociąg Pogórska Wola – Tworzeń
- ▶ Gazociąg Strachocina – Pogórska Wola
- ▶ Gazociąg Rembelszczyzna – Mory
- ▶ Gazociąg Mory – Wola Karczeńska
- ▶ Gazociąg Hermanowice – Strachocina

Jeszcze w 2013 r. podpisano umowy na opracowanie dokumentacji projektowych dla inwestycji:

- ▶ Lwówek–Odołanów,
- ▶ Czeszów–Wierzchowice,
- ▶ Czeszów–Kietczów,
- ▶ Zdzeszowice–Wrocław,
- ▶ Zdzeszowice–Kędzierzyn
- ▶ Tworóg–Kędzierzyn.

W 2014 r. podpisano umowy na opracowanie dokumentacji projektowych dla inwestycji Pogórska Wola–Tworzeń (październik 2014), Strachocina–Pogórska Wola (listopad 2014) i Rembelszczyzna–Mory–Wola Karczeńska (grudzień 2014).

W raportowanym okresie prowadzono również prace projektowe, w ramach których uzyskano część decyzji administracyjnych. W listopadzie 2014 r. uzyskano decyzje środowiskowe dla gazociągów Czeszów–Wierzchowice oraz Czeszów–Kietczów. Obecnie trwają prace nad jej uzyskaniem dla gazociągów:

- ▶ Lwówek–Odołanów,
- ▶ Zdzeszowice–Wrocław,
- ▶ Zdzeszowice–Kędzierzyn,
- ▶ Tworóg–Kędzierzyn,
- ▶ Pogórska Wola–Tworzeń,
- ▶ Strachocina–Pogórska Wola,
- ▶ Rembelszczyzna–Mory II–Wola Karczeńska.

W styczniu 2014 r. została uzyskana decyzja o pozwoleniu na budowę dla inwestycji Gałów–Kietczów (obecnie zadanie w fazie realizacji).

W 2015 r. zakończy się opracowanie dokumentacji projektowych wraz z uzyskaniem decyzji pozwolenia na budowę dla zadań Lwówek–Odołanów, Czeszów–Wierzchowice, Czeszów–Kietczów oraz Hermanowice–Strachocina.

NAJWAŻNIEJSZE ETAPY BUDOWY GAZOCIĄGÓW

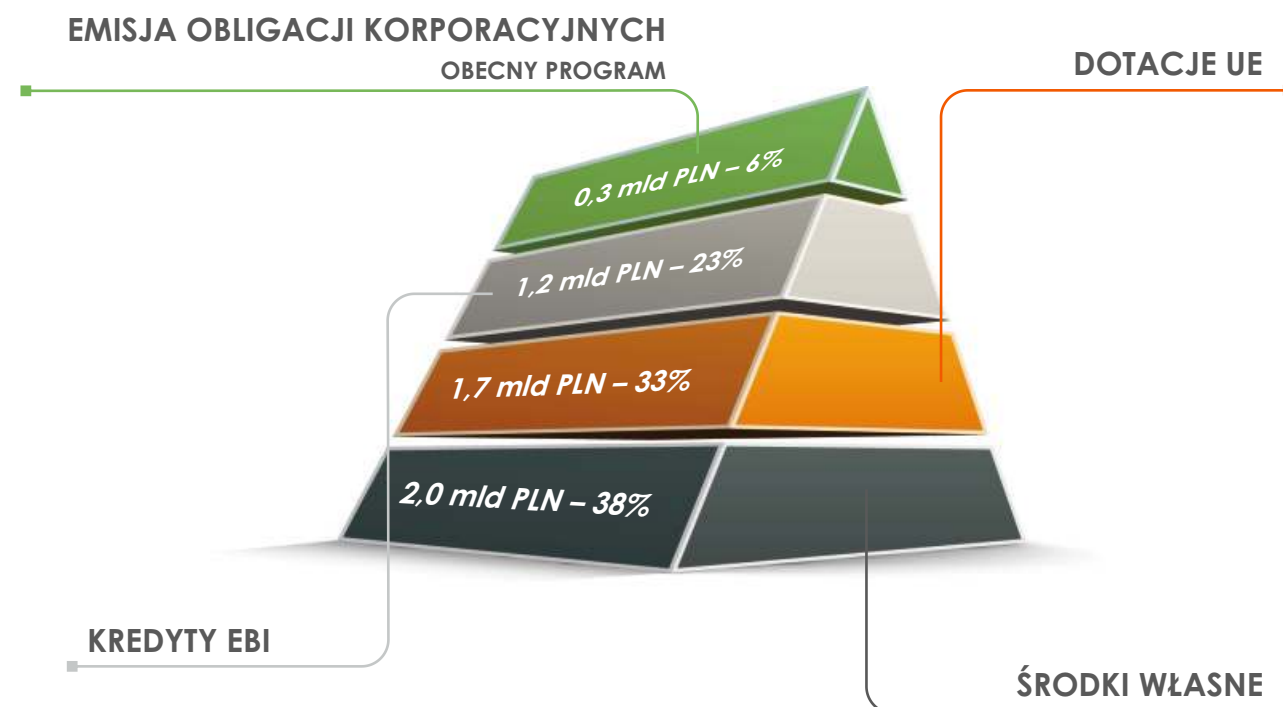
SO 9

FINANSOWANIE INWESTYCJI W LATACH 2009-2014*

* Dane dotyczą Grupy Kapitałowej GAZ-SYSTEM S.A.

INWESTYCJE GAZ-SYSTEM S.A. – EFEKTY:

PERSPEKTYWA	EFEKTY
2009-2015	1 283 km nowych, wybudowanych gazociągów przesyłowych w Polsce (przyrost o ponad 10%) 41 stacji gazowych 2 tłocznie - Nowe zdolności techniczne importu gazu do Polski z kierunku innego niż wschodni (wzrost z 9% w 2009 r. do 90% w 2015 r.)
2015-2018	- Prawie 800 km nowych gazociągów przesyłowych w Polsce (przyrost o około 8%) - Pełna niezależność w zakresie technicznych możliwości importu gazu z dowolnego kierunku (po uruchomieniu Terminalu LNG) - Kluczowe inwestycje w ramach wspieranego przez UE gazowego Korytarza Północ – Południe
Do 2023	- Ponad 1 200 km nowych gazociągów przesyłowych w Polsce (przyrost o ponad 10%) - Efektywne wykorzystanie polskiej infrastruktury przesyłowej do transportu gazu do krajów Europy Środkowej i państw Morza Bałtyckiego - Pełna integracja infrastrukturalna polskiego systemu z systemem krajów UE

Lata od 2009 do 2014 to okres realizacji pierwszego programu inwestycyjnego GAZ-SYSTEM S.A. współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, w ramach którego wybudowano ponad tysiąc kilometrów nowoczesnej sieci przesyłowej gazu ziemnego. Na starcie programu służby inwestycyjne wykonały ogromną pracę koncepcyjną, której celem było właściwe przygotowanie i uruchomienie realizacji poszczególnych projektów inwestycyjnych przy zachowaniu najwyższych standardów i najlepszych dostępnych na rynku technologii. Realizacja projektów odbywała się przy aktywnym współudziale wykwalifikowanych pracowników z wielu komórek organizacyjnych GAZ-SYSTEM S.A., a jej efektem jest znaczący skok technologiczny w zakresie poziomu bezpieczeństwa eksploatacji sieci gazowej w Polsce.

Andrzej Fiołek
Zastępca Dyrektora Pionu Inwestycji
GAZ-SYSTEM S.A.

WPŁYW ŚRODOWISKOWY ZWIĄZANY Z REALIZACJĄ INWESTYCJI

EN 11 • GAZ-SYSTEM S.A. realizując inwestycje oddziałuje na obszary chronione. Długość sieci gazociągów przebiegającej przez obszary chronione wynosi około 1 975 km, co stanowi około 20% całkowitej długości sieci przesyłowej należącej do spółki.

SIEĆ PRZESYŁOWA NA OBSZARACH CHRONIONYCH:

EN 14 • Działania GAZ-SYSTEM S.A. w zakresie zarządzania bioróżnorodnością obejmowały w 2014 r.:

- ▶ opracowanie „Ogólnych wytycznych w zakresie realizacji inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej obszaru oddziaływania inwestycji”. Dokument ten zostanie wdrożony w 2015 r. i stanowi zbiór podstawowych i najważniejszych kryteriów wykorzystywanych podczas weryfikacji dokumentacji dotyczącej przyrodniczego rozpoznania terenu planowanej inwestycji i jej sąsiedztwa,
- ▶ prowadzenie inwentaryzacji przyrodniczych na trasach planowanych gazociągów kluczowych,
- ▶ wdrażanie nadzoru przyrodniczego w trakcie budowy gazociągów kluczowych. Zakres obserwacji terenowych jest konsultowany z właściwymi regionalnymi dyrektorami ochrony środowiska,
- ▶ prowadzenie monitoringu oddziaływań wybranych gazociągów kluczowych,
- ▶ prowadzenie bieżących szkoleń służb inwestycyjnych i kierowników projektów,
- ▶ sprawowanie kontroli nad projektantami i wykonawcami.

EN 14 • Zanim jednak rozpoczną się roboty budowlane, dla większości inwestycji GAZ-SYSTEM S.A konieczne jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wiąże się to z oceną oddziaływania inwestycji na środowisko. Wydanie tej decyzji może być poprzedzone oceną oddziaływania na środowisko. Taką procedurę przeprowadzono dotychczas dla następujących gazociągów kluczowych: Świnoujście-Szczecin, Szczecin-Gdańsk, Szczecin-Lwówek, Gustorzyn-Odolanów, Rembelszczyna-Gustorzyn, Gałów-Kietczów, Polkowice-Żary, Strachocina-Pogórska Wola, Hermanowice-Strachocina, Czeszów-Kietczów-Wierzchowice.

EN 15 • Budowa wszystkich realizowanych gazociągów strategicznych wymaga od spółki uzyskania odpowiednich zezwoleń na odstępstwa od zakazów sformułowanych w Ustawie o ochronie przyrody dotyczących chronionych roślin i zwierząt. W 2014 r. GAZ-SYSTEM S.A. uzyskał 5 takich zezwoleń (tzw. decyzji derogacyjnych), a ważność kolejnych 4 derogacji została przedłużona. Wymienione zezwolenia dotyczyły 27 gatunków roślin i zwierząt występujących na terenach prowadzonych inwestycji oraz prowadzenia prac na obszarze Wolińskiego Parku Narodowego.

Wykaz gatunków chronionych roślin i zwierząt, na które GAZ-SYSTEM uzyskał w roku 2014 zezwolenia na odstępstwa od zakazów wynikających z Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

Owady:

- ▶ chrząszcze z rodziny biegaczowatych

Mięczaki:

- ▶ Ślimak winniczek
- ▶ Poczwarówka zwężona

Płazy:

- ▶ Rzekotka drzewna
- ▶ Kumak nizinny
- ▶ Ropucha zielona
- ▶ Ropucha szara
- ▶ Ropucha paskówka
- ▶ Żaba trawna
- ▶ Żaba moczarowa
- ▶ Żaba wodna
- ▶ Żaba jeziorowa
- ▶ Żaba śmieszka
- ▶ Grzebiuszka ziemna
- ▶ Traszka grzebieniasta
- ▶ Traszka pospolita

Gadów:

- ▶ Jaszczurka zwinka
- ▶ Jaszczurka żyworodna
- ▶ Zaskroniec
- ▶ Padalec

Rośliny:

- ▶ Mąkla tarniowa

EN 12 • Ingerencja GAZ-SYSTEM S.A. w środowisko wiąże się głównie z fazą budowy inwestycji. W trakcie układania gazociągu dochodzi do wycinki drzew i krzewów, zajęcia terenu, odwodnień budowlanych, a także emisji hałasu, zanieczyszczeń do powietrza, ścieków i odpadów. Zasięg wymienionych oddziaływań w większości przypadków zamyka się w obrębie pasa roboczego o szerokości do 33 m. Jedynie w określonych przypadkach, jak przewiertów sterowanych HDD czy długotrwałe odwodnienia budowlane, zasięg ten może ulec zwiększeniu o kolejne 100-200 m.

EN 14 • Dla każdej realizowanej inwestycji GAZ-SYSTEM S.A. posiada decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, w której opisane są metody zarządzania wpływem na bioróżnorodność. Szczegółowe zalecenia dotyczące minimalizacji negatywnego wpływu na stan siedlisk i gatunków chronionych w ramach sieci Natura 2000 – ich zakres, przedmiot i lokalizacja – zawarte są w sentencjach uzyskanych oddzielnie dla każdego gazociągu w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Na etapie realizacji inwestycji GAZ-SYSTEM S.A. powołuje nadzory przyrodnicze, które kontrolują sposób wdrażania zaleceń zawartych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz reagowanie na nieprzewidziane sytuacje np. kolizje z gatunkami chronionymi w czasie układania instalacji. W 2014 r. nadzór przyrodniczy sprawowano nad budową gazociągów: Świnoujście-Szczecin, Szczecin-Gdańsk, Szczecin-Lwówek, Gustorzyn-Odolanów, Rembelszczyzna-Gustorzyn, Gałów-Kietczów i Lasów-Jeleniów.

W niektórych przypadkach prowadzony jest także monitoring oddziaływania gazociągu na środowisko. Taki monitoring prowadzony był w raportowanym okresie dla gazociągów Świnoujście-Szczecin, Szczecin-Gdańsk i Szczecin-Lwówek. Ponadto w 2014 r. GAZ-SYSTEM S.A. uzyskał zatwierdzenie wyników monitoringów przeprowadzonych w 2013 r. dla gazociągów Świnoujście-Szczecin

i Szczecin-Gdańsk. Zgodnie z zapisami decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach sprawozdania za 2014 r. z przeprowadzonego monitoringu zostały przedłożone do zatwierdzenia do końca I kwartału 2015 r.

Nowo budowane gazociągi przecinają obszary objęte ochroną, w tym obszary Natura 2000. Z uwagi na konieczność zapobiegania negatywnym wpływom na cenne siedliska i gatunki w uzyskanych decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach na GAZ-SYSTEM S.A., jako na inwestora, nałożony jest obowiązek zastosowania metod bezwykopowych, m.in. przewiertów sterowanych HDD.

W związku z realizowanymi inwestycjami, GAZ-SYSTEM S.A. prowadzi również inne działania minimalizujące negatywny wpływ na środowisko.

W 2014 r. spółka dokonała nasadzeń około

594 000 drzew i krzewów

za kwotę 1,1 mln zł w ramach inwestycji:

Rembelszczyzna-Gustorzyn, Szczecin-Gdańsk, Gałów-Kietczów, Lasów-Jeleniów, Świnoujście-Szczecin, Szczecin-Lwówek, Gustorzyn-Odolanów, Jadachy-Sandomierz, przyłączenia Elektrociepłowni w Gorzowie Wielkopolskim i rozbudowy węzła na Rembelszczyźnie.

ROZWÓJ SIECI PRZESYŁOWEJ W 2014 R.

PLAN ROZWOJU NA LATA 2014-2023

W raportowanym okresie GAZ-SYSTEM S.A. uzgodnił z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki tzw. Plan Rozwoju na lata 2014-2023. Plan, który wcześniej był konsultowany z uczestnikami rynku, przedstawia kierunki rozwoju infrastruktury przesyłowej w perspektywie najbliższych 10 lat. Rozbudowa systemu w przyszłości ma zapewnić warunki do połączenia rynku polskiego z rynkami krajów sąsiednich w celu budowania jednolitego rynku gazu w Europie.

Rok 2014 to czas intensywnej pracy spółki na rzecz rozwoju bezpieczeństwa energetycznego kraju i regionu uwieńczony sukcesami na kilku płaszczyznach.

Przede wszystkim firma opracowała i uzgodniła z regulatorem pierwszy dziesięcioletni „Plan Rozwoju GAZ-SYSTEM S.A. w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe na lata 2014-2023”. Dokument przedstawia planowane działania operatora gazociągów przesyłowych wypełniające kierunki i cele, które są zgodne z polityką energetyczną Polski, a także wytyczne w zakresie bezpieczeństwa i integracji rynków w Unii Europejskiej i regionie. W tym kontekście szczególne znaczenie pełnić będzie gazowy Korytarz Północ-Południe z interkonektorami Polska-Czechy i Polska-Słowacja, a także połączenie Polska-Litwa. Warto podkreślić, że projekty te uzyskały status PCI, czyli projektu o znaczeniu wspólnotowym. To duży sukces skutkujący pozyskaniem znacznego wsparcia finansowego z funduszy europejskich.

W 2014 r. udało się także zakończyć działania rozwojowe, umożliwiające udostępnienie nowych technicznych możliwości importu gazu z kierunku zachodniego z wykorzystaniem gazociągu jamalskiego.

ZINTEGROWANY EUROPEJSKI RYNEK GAZU

Spółka kontynuowała działania mające na celu umożliwienie otwarcia Polski na nowe kierunki dostaw gazu, a w konsekwencji fizyczne zdywersyfikowanie kierunków importu gazu. Realizowane w 2014 r. inwestycje infrastrukturalne mają kluczowe znaczenie dla budowy zintegrowanego i konkurencyjnego rynku gazu ziemnego w Europie Środkowej oraz podnoszenia bezpieczeństwa energetycznego.

Kontraktowanie przepustowości na połączeniach zachodnich cieszy się niestąbną popularnością wśród użytkowników systemu. Dowodzi to, że rozwój infrastruktury przesyłowej zmienia i rozwija konkurencyjne mechanizmy rynkowe w Polsce.

Rafał Wittmann
Dyrektor Pionu Rozwoju
GAZ-SYSTEM S.A.

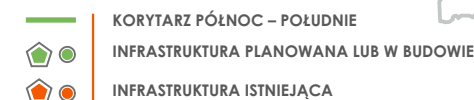
PROJEKTY PCI

W raportowanym okresie GAZ-SYSTEM S.A. kontynuował działania mające na celu realizację projektów, którym został przyznany status „projektu o znaczeniu wspólnotowym” (Project of Common Interest – PCI). Są to następujące projekty:

1. Korytarz Północ-Południe w Europie Środkowo-Wschodniej i Południowo-Wschodniej, który obejmuje:
  - ▶ zachodnią nitkę Korytarza Północ-Południe w Polsce wraz z połączeniem międzysystemowym Polska-Czechy (gazociąg Łwówek-Odolanów, Czeszów-Wierzchowice, Czeszów-Kiełczów, Zdzieszowice-Wrocław, Zdzieszowice-Kędzierzyn Koźle, Tworóg-Tworzeń, Tworóg-Kędzierzyn Koźle, Pogórska Wola-Tworzeń, Strachocina-Pogórska Wola, tłocznia gazu w Odolanowie oraz interkonektor Polska-Czechy wraz z infrastrukturą towarzyszącą),
  - ▶ wschodnią nitkę Korytarza Północ-Południe w Polsce wraz z połączeniem międzysystemowym Polska-Słowacja (tłocznia gazu w Rembelszczyźnie, gazociąg: Rembelszczyzna-Wola Karczewska, Wola Karczewska-Wronów, Rozwadów-Końskowola-Wronów, Jarosław-Rozwadów, Hermanowice-Jarosław, Hermanowice-Strachocina, węzeł Wronów oraz interkonektor Polska-Słowacja wraz z infrastrukturą towarzyszącą).
2. Plan działań w zakresie połączeń międzysystemowych na rynku energii państw bałtyckich dla gazu (BEMIP):
  - ▶ Połączenie międzysystemowe Polska - Litwa,
  - ▶ Gazociąg Baltic Pipe,
  - ▶ Rozbudowa Terminalu LNG w Świnoujściu,
  - ▶ Rozbudowę punktów wejścia na gazociąg jamalskim we Lwówku i Włocławku.

Korytarz Północ-Południe

W 2014 r. GAZ-SYSTEM S.A. kontynuował działania analityczne dotyczące projektu budowy Korytarza Południe-Północ, który umożliwi połączenie sieci przesyłowych Polski, Czech, Słowacji oraz Węgier.

Realizacja Korytarza Północ-Południe ma na celu:

- ▶ zwiększenie integracji regionalnych rynków gazu,
- ▶ zwiększenie bezpieczeństwa dostaw,
- ▶ umożliwienie dostępu do nowych źródeł dostaw (LNG, Norwegia) dla Europy Wschodniej,
- ▶ koordynację regionalnych projektów infrastrukturalnych,
- ▶ ujednolicenie zasad obowiązujących na europejskim rynku gazu,
- ▶ umożliwienie wdrożenia regionalnych procedur przewencyjnych i awaryjnych w przypadku sytuacji kryzysowych.

Za pośrednictwem Korytarza Północ – Południe realne będą dostawy gazu z rejonu Morza Kaspijskiego oraz import i eksport gazu pochodzącego z terminali LNG.

Przyznany status PCI dla powyższych projektów pozwolił GAZ-SYSTEM S.A. na złożenie wspólnie z operatorami systemów przesyłowych z Czech, Słowacji oraz Litwy wniosków o dofinansowanie na prace projektowe oraz budowlane dla projektów połączenia Polska-Czechy, Polska-Słowacja oraz Polska-Litwa w ramach trwającego do 19 sierpnia 2014 r. pierwszego konkursu o dofinansowanie z instrumentu finansowego Connecting Europe Facility (CEF – „Łącząc Europę”). W dniu 29 października 2014 r. aż cztery wnioski zostały zakwalifikowane do dofinansowania. Oznacza to, że połączenia Polska-Litwa (dofinansowanie na prace projektowe i budowlane), Polska-Czechy (dofinansowanie na prace projektowe) i Polska-Słowacja (dofinansowanie na prace projektowe) mogą otrzymać dofinansowanie w łącznej kwocie 1,3 mld PLN (312 mln EUR) - do podziału pomiędzy GAZ-SYSTEM S.A. i partnerów.

Połączenie Polska-Czechy

Stronami projektu są GAZ-SYSTEM S.A. i NET4GAS s.r.o, czeski operator systemu przesyłowego.

Projekt ten jest istotnym elementem uzupełniającym strategię budowy bezpiecznego systemu przesyłowego zarówno w Polsce, jak i w regionie Europy Środkowej. Po jego realizacji system przesyłowy w Polsce będzie charakteryzował się dużym stopniem niezawodności i umożliwi zmniejszenie podatności rynku polskiego na skutki potencjalnych sytuacji kryzysowych na wschodzie Europy. Ponadto nowe połączenie gazowe umożliwi zwiększenie przepływu gazu ziemnego pomiędzy krajami, co może przyspieszyć proces ujednolicania (konwergencji) cen pomiędzy analizowanymi rynkami i przyczynić się do powstania przejrzystych mechanizmów ustalania cen.

W 2014 r. spółki kontynuowały działania w zakresie prac przedinwestycyjnych mających na celu określenie uwarunkowań prawno-regulacyjnych (rozpoczęto negocjacje w zakresie Connection Agreement), organizacyjno-technicznych (projektowanie), nakładowo-kosztowych oraz ekonomicznych (opracowano biznes plan, analizę kosztów i korzyści (CBA) oraz analizę transgranicznej alokacji kosztów (CBCA) możliwości realizacji tego połączenia. W czerwcu 2014 r. spółki uzgodniły decyzję w sprawie transgranicznej alokacji kosztów dla projektu, a w sierpniu 2014 r. złożyły wniosek o dofinansowanie prac projektowych oraz prac budowlanych w ramach pierwszego konkursu o dofinansowanie w ramach instrumentu finansowego Connecting Europe Facility (CEF – „Łącząc Europę”). W październiku 2014 r. projekt połączenia Polska-Czechy otrzymał dofinansowanie z CEF na prace studialne i projektowe.

Połączenie Polska-Słowacja

Stronami projektu są GAZ-SYSTEM S.A. i eustream.as., słowacki operator systemu przesyłowego. Obecnie projekt znajduje się na etapie przedinwestycyjnym.

W 2014 r. spółki kontynuowały działania w zakresie prac inwestycyjnych mających na celu określenie uwarunkowań prawno-regulacyjnych. W kwietniu 2014 r. podpisano umowę o współpracy w zakresie rozpoczęcia działań przedinwestycyjnych, organizacyjno-technicznych, nakładowo-kosztowych oraz ekonomicznych możliwości realizacji połączenia Polska-Słowacja.

W listopadzie 2014 r. spółki uzgodniły skoordynowane decyzje w sprawie transgranicznej alokacji kosztów dla projektu, a w sierpniu 2014 r. złożyły wniosek o dofinansowanie prac projektowych oraz prac budowlanych w ramach pierwszego konkursu o dofinansowanie w ramach instrumentu finansowego Connecting Europe Facility (CEF – „Łącząc Europę”). W październiku 2014 r. projekt połączenia Polska-Słowacja otrzymał dofinansowanie z CEF na prace studialne i projektowe.

Połączenie Polska-Litwa

Stronami projektu są GAZ-SYSTEM S.A. i AB Amber Grid, litewski operator systemu przesyłowego. Projekt interkonektora gazowego Polska-Litwa zakłada budowę nowego transgranicznego gazociągu, który połączy systemy przesyłowe gazu ziemnego Polski i Litwy.

Połączenie Polska-Litwa umożliwi pełną integrację krajów bałtyckich z rynkiem gazu Unii Europejskiej, przez co zapewni im dostęp do szeregu możliwości dostaw gazu oferowanych na rozwiniętych rynkach gazu Zachodniej Europy. Połączenie zapewni również dostęp do globalnego rynku LNG dla krajów bałtyckich poprzez Terminal LNG w Świnoujściu.

W 2014 r. spółki kontynuowały działania w zakresie prac inwestycyjnych mających na celu określenie uwarunkowań prawno-regulacyjnych, organizacyjno-technicznych, nakładowo-kosztowych oraz ekonomicznych możliwości realizacji połączenia Polska-Litwa.

W raportowanym okresie został wybrany wykonawca inwentaryzacji środowiskowej na potrzeby projektu. Projekt opracowania dokumentacji oddziaływania na środowisko połączenia gazociągowego Polska-Litwa otrzymał dofinansowanie w ramach unijnego programu TEN-E.

W sierpniu 2014 r. spółki otrzymały decyzję w sprawie transgranicznej alokacji kosztów wydaną przez Agencję ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER) oraz złożyły wniosek o dofinansowanie prac projektowych i budowlanych w ramach pierwszego konkursu o dofinansowanie w ramach instrumentu finansowego Connecting Europe Facility (CEF – „Łącząc Europę”). W październiku 2014 r. projekt połączenia Polska-Litwa otrzymał dofinansowanie z CEF na prace studialne i projektowe oraz prace budowlane.

POZOSTAŁE INTERKONEKTORY

Połączenie Polska-Ukraina

Stronami projektu są GAZ-SYSTEM S.A. i PJSC „UKRTRNSGAZ”, ukraiński operator systemu przesyłowego. W 2014 r. spółki kontynuowały współpracę w zakresie oceny realnego potencjału zainteresowania przesyłaniem gazu z Polski oraz potrzeb rozbudowy/modernizacji systemów przesyłowych obu operatorów.

17 grudnia 2014 r. operatorzy podpisali umowę o współpracy, której głównym celem jest ustalenie zasad współpracy w zakresie przygotowania analiz dotyczących inwestycji niezbędnych do rozwoju transgranicznych zdolności przesyłowych pomiędzy Polską i Ukrainą. W ramach umowy zostanie opracowane studium wykonalności, które będzie podstawą do podjęcia dalszych decyzji w zakresie rozwoju systemów przesyłowych obydwu krajów.

Połączenie Polska-Dania

W 2014 r. GAZ-SYSTEM S.A. kontynuował działania w zakresie prac inwestycyjnych mających na celu określenie uwarunkowań prawno-regulacyjnych, organizacyjno-technicznych, nakładowo-kosztowych oraz ekonomicznych możliwości realizacji połączenia Polska-Dania, a także prowadził wewnętrzne prace analityczne mające na celu sformułowanie rekomendacji odnośnie optymalnego wariantu realizacji budowy gazociągu Baltic Pipe w ramach planu działań w zakresie połączeń międzysystemowych na rynku energii państw bałtyckich dla gazu (BEMIP).

TERMINAL LNG

Terminal do odbioru skroplonego gazu ziemnego (LNG) w Świnoujściu to inwestycja, która umożliwi Polsce dostęp do światowego rynku LNG i pozwoli osiągnąć pełną niezależność w dostawach gazu do naszego kraju.

Zgodnie z Ustawą o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu z dnia 24 kwietnia 2009 r., partnerzy – Urząd Morski w Szczecinie, Zarząd Morskich Portów Szczecin

Kluczowym wyzwaniem w 2014 r. w ramach koordynacji budowy Terminalu LNG w Świnoujściu było zharmonizowanie działań operacyjnych i zakończenie zadań w projektach składowych Falochron, Nabrzeże oraz Gazociąg, w terminach niepowodujących opóźnień w projekcie składowym Terminal. Wybudowane obiekty, urządzenia i instalacje w zakończonych projektach pozostają gotowe do obsługi Terminalu LNG.

Zakończenie realizacji ostatniej fazy projektu składowego Terminal, determinuje oddanie do eksploatacji całej inwestycji.

Najważniejszym zagadnieniem na tym etapie inwestycji jest przygotowanie do użytkowania Terminalu LNG, który musi spełniać rygorystyczne standardy bezpieczeństwa obowiązujące w przemyśle LNG. Gotowość Terminalu LNG do przyjęcia pierwszego gazowca, czyli uzyskanie stanu bezpieczeństwa funkcjonalnego, będzie potwierdzona między innymi przez pozytywne wyniki badań i testów prowadzonych na instalacjach i urządzeniach, uzyskanie pozytywnej oceny gotowości Terminalu do przyjęcia LNG na rozruch od dostawcy gazu oraz zrealizowanie ponad 90% zadań z listy sprawdzającej PZE, która uwzględni wiedzę partnerów projektu, doświadczenia eksperckie oraz najlepsze praktyki przemysłu LNG.

Cały projekt zostanie zrealizowany po osiągnięciu stanu, o którym mowa w Specustawie, czyli z chwilą powstania

i Świnoujście S.A., Polskie LNG S.A. i GAZ-SYSTEM S.A. – realizują powierzone im zadania mające na celu wybudowanie i oddanie do eksploatacji Terminalu LNG. Za budowę Terminalu i jego eksploatację odpowiada Polskie LNG S.A. Spółka GAZ-SYSTEM S.A. pełni rolę koordynatora inwestycji, odpowiada za przyłączenie Terminalu do krajowej sieci przesyłowej oraz uczestniczy w finansowaniu przedsięwzięcia.

terminalu regazyfikacyjnego gazu ziemnego w Świnoujściu wraz z instalacjami, urządzeniami i obiektami niezbędnymi do jego uruchomienia i eksploatacji.

Współpraca partnerów i wszystkich interesariuszy w ramach systemu SKBT, niezależnie od zakończenia poszczególnych projektów składowych, jest niezbędna do osiągnięcia tego celu.

Krzysztof Wiśniewski
Dyrektor Pionu LNG
GAZ-SYSTEM S.A.

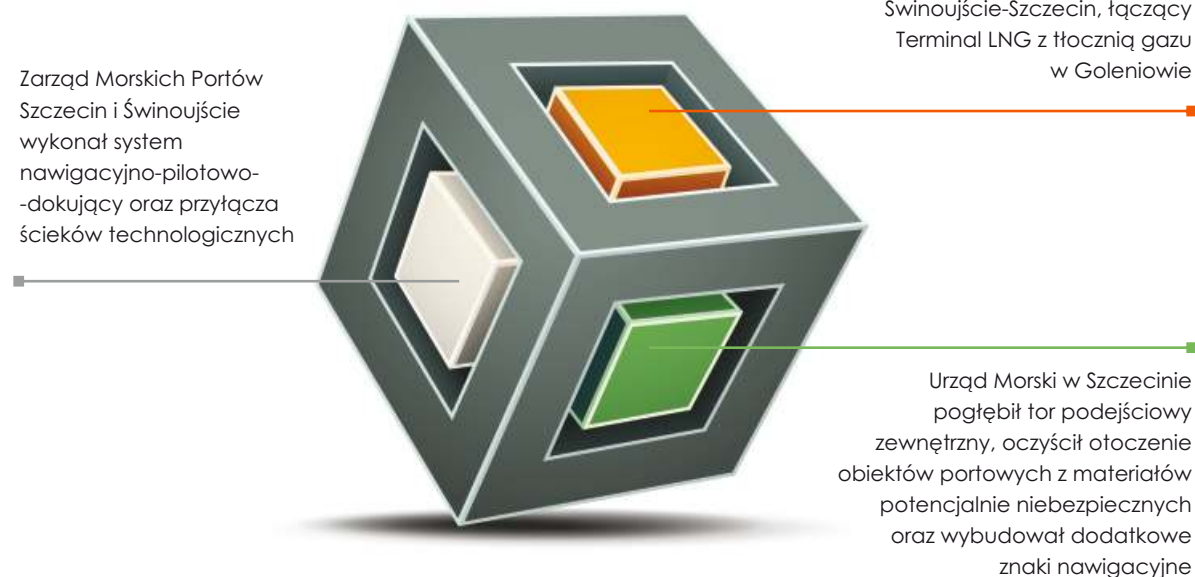
BEZPIECZEŃSTWO EKSPLOATACJI INFRASTRUKTURY PRZESYŁOWEJ

W 2014 r. koordynator wraz z partnerami koncentrowali się na działaniach prowadzących do uzyskania stanu pełnej zdolności eksploatacyjnej (PZE). PZE oznacza stan, w którym po zakończeniu wszystkich prac budowlanych i instalacyjnych można – w sposób bezpieczny, zgodnie z obowiązującym prawem, normami, wytycznymi oraz dobrą praktyką – wprowadzić, zacumować, rozładować i wyprowadzić gazowiec LNG, a także przeprowadzić regazyfikację odebranego LNG i wprowadzić gaz o pożądanych parametrach i w wymaganej ilości do krajowego systemu przesyłowego lub dokonać jego załadunku w stanie skroplonym na cysterny samochodowe. Stan ten musi zostać osiągnięty przed wplynięciem pierwszego gazowca (tzw. rozruchowego). W tym celu GAZ-SYSTEM S.A. wdrożył projekt umożliwiający monitorowanie osiągnięcia PZE przez Terminal LNG i jego otoczenie. Integralną częścią

PZE jest lista sprawdzająca, obejmująca – według stanu na 31 grudnia 2014 r. – 250 zadań realizowanych w obszarach operacji morskich i nabrzeża, Terminalu LNG, gazociągu Świnoujście-Szczecin, administracji publicznej oraz użytkownika Terminalu.

Do realizacji wyżej wymienionych zadań koordynator i partnerzy projektu wykorzystywali wdrożony przez GAZ-SYSTEM S.A. System Koordynacji Budowy Terminalu (SKBT). Obecnie spółka Polskie LNG S.A. realizuje końcową fazę budowy i przygotowuje się do eksploatacji. Rozpoczęto próby i czynności odbiorowe.

ZADANIA INWESTYCYJNE W RAMACH BUDOWY TERMINALU LNG W 2014 R.:

GRI 4.11 • Utrzymanie oddanych do użytku elementów infrastruktury przesyłowej odbywa się w jednolity i uporządkowany sposób. W spółce funkcjonuje zbiór procedur i instrukcji eksploatacyjnych pod nazwą System Eksploatacji Sieci Przesyłowej (SESP). Opisuje on prowadzenie czynności na sieci gazowej, poczynając od przejęcia infrastruktury z fazy inwestycji do fazy eksploatacji, poprzez prowadzenie typowych prac kontrolnych, konserwatorskich oraz specjalistycznych przeglądów, aż po wyłączenie elementu sieci przesyłowej z eksploatacji.

22 lipca 2014 r. GAZ-SYSTEM S.A.

podpisał porozumienie z firmą T.D. Williamson

amerykańskim dostawcą rozwiązań
w zakresie eksploatacji gazociągów.

Zgodnie z podpisanym porozumieniem, GAZ-SYSTEM S.A. będzie mógł korzystać z doświadczeń oraz najlepszych międzynarodowych praktyk i rozwiązań technicznych w zakresie diagnostyki gazociągów oraz laboratoriów badawczych T.D. Williamson. Dostęp do tej wiedzy pozwoli spółce wdrożyć nowe rozwiązania poprawiające bezpieczeństwo eksploatacji sieci przesyłowej.

Wszystkie czynności związane z eksploatacją prowadzone na sieci przesyłowej podlegają harmonogramowaniu, a wykonujący je pracownicy posiadają wymagane prawem kwalifikacje. Każdy element infrastruktury gazowej, podlega rocznej ocenie stanu technicznego, na podstawie której odbywa się jego kwalifikacja do dalszego użytkowania, ewentualnego remontu lub modernizacji.

Jedną z takich czynności jest tłokowanie. Samo czyszczenie przez tłokowanie wykonywane jest w oparciu o harmonogram, ale prowadzenie badań tzw. tłokami inteligentnymi jest czynnością dodatkową, która pozwala na ocenę stanu technicznego gazociągu od jego wnętrza. W 2014 r. poddano inspekcji za pomocą tłoków inteligentnych łącznie 297 km gazociągów.

W raportowanym okresie SESP został zaktualizowany w wyniku nowych przepisów prawnych oraz zdobytych doświadczeń eksploatacyjnych. Zmiany objęły obszary procedur oceny stanu technicznego, procedur dotyczących prowadzenia prac gazoniebezpiecznych oraz awaryjnych. Jednocześnie rozpoczęły się projekty, mające na celu doposażenie pracowników spółki w sprzęt niezbędny do sprawnego reagowania w sytuacjach awaryjnych. Zakupiono wyposażenie do organizacji miejsca usuwania skutków awarii oraz rozpoczęto postępowanie przetargowe na dostawę mobilnych centrów tłaczności.

W 2014 r. kontynuowano także projekt przejmowania czynności eksploatacyjnych przez własne służby w Oddziale w Tarnowie. Czynności eksploatacyjne wykonywane są przez podmioty zewnętrzne jeszcze tylko w Oddziale w Świerklanach. Zakończenie całego procesu eksploatacji systemu przez służby własne zostało zaplanowane na 2016 r.

Działania prowadzone w spółce, mające na celu utrzymanie systemu do przesyłania paliwa gazowego w sposób ciągły i bezpieczny dla środowiska naturalnego oraz mienia, podlegają harmonogramowaniu i dokumentowaniu zgodnie z procedurami zawartymi w Systemie Eksploatacji Sieci Przesyłowej oraz spełniają wymagania rozporządzeń Ministra Gospodarki związanych z bezpieczeństwem systemu gazowego. W 2014 r., Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła naszą działalność w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa eksploatowanych gazociągów oraz prowadzenia nowych inwestycji.

Adam Nowakowski
Dyrektor Pionu Eksploatacji
GAZ-SYSTEM S.A.

W grudniu 2014 r. Laboratorium Wzorcowania Gazomierzy uzyskało pozwolenie na użytkowanie. Jest to jedyne tego typu laboratorium w Polsce, które będzie umożliwiało przeprowadzenie wzorcowania gazomierzy różnej konstrukcji - turbinowych, rotorowych, wirowych, coriolisa, ultradźwiękowych, dysz krytycznych oraz zwężkowych. Laboratorium jest unikalnym rozwiązaniem w skali europejskiej ze względu na połączenie możliwości pracy

zarówno w układzie pętli zamkniętej z wykorzystaniem własnej dmuchawy wysokociśnieniowej pozwalającej na niezależną od tłoczni gazu pracę w zakresie ciśnień od 3,5 do 45 bar, jak i w układzie otwartym, przy wykorzystaniu strumienia gazu generowanego przez sprężarki gazu pracujące na tłoczniach gazu Hołowczyce I oraz Hołowczyce II.

ZARZĄDZANIE WPŁYWEM ŚRODOWISKOWYM

W obszarze ochrony środowiska GAZ-SYSTEM S.A. działa w oparciu o System Zarządzania Środowiskowego zgodny z wymaganiami normy PN-EN ISO 14001:2005. W raportowanym okresie, w ramach ZSZ, spółka zaktualizowała „Zasady zapewnienia gotowości

i reagowania na sytuacje niebezpieczne i awarie środowiskowe”, które określają rozwiązania dotyczące sposobów postępowania w sytuacjach mogących spowodować szkody w środowisku.

W 2014 r. przystosowaliśmy naszą działalność do nowych wymagań wynikających m.in. ze zmiany ustawy o odpadach oraz związanych z nowelizacją ustawy Prawo ochrony środowiska. Był to też drugi rok obowiązywania w spółce wymagań w zakresie handlu uprawnieniami do emisji dwutlenku węgla. GAZ-SYSTEM S.A. miał po raz pierwszy obowiązek dokonania weryfikacji raportów rocznych dotyczących wielkości emisji CO₂ opracowanych za 2013 r. dla tłoczni gazu, które objęte są obowiązkiem rozliczania tych emisji. Pozytywny wynik weryfikacji, przeprowadzony przez niezależną, uprawnioną jednostkę, pozwolił spółce na umorzenie w raportowanym okresie 40 753 uprawnień do emisji CO₂ i pozytywne zakończenie pierwszego roku sprawozdawczego.

W 2014 r. zostali także wyłonieni wykonawcy monitoringu przyrodniczych, które prowadzone będą na gazociągach relacji Świnoujście-Szczecin i Szczecin-Gdańsk po oddaniu ich do eksploatacji.

Doroła Bagińska
Kierownik Działu Ochrony Środowiska
Pion Eksploatacyjny
GAZ-SYSTEM S.A.

EN 30 • ŚRODOWISKOWE KOSZTY
EKSPLOATACYJNE SIECI PRZESYŁOWEJ:

	2013 r.	2014 r.
Koszty eksploatacyjne:	777 965 PLN	811 424 PLN
Łączne koszty opłat za korzystanie ze środowiska odprowadzane do Marszałka Województwa:		
▶ opłaty za emisję do powietrza	121 208 PLN	134 003 PLN
▶ opłaty za pobór wody	10 717 PLN	2 732 PLN
▶ opłaty za zrzut ścieków	12 760 PLN	12 488 PLN
Łączne koszty unieszkodliwiania odpadów (firmy zewnętrzne)	358 116 PLN	434 879 PLN
Łączne koszty zakupu wody (firmy zewnętrzne)	121 233 PLN	109 837 PLN
Łączne koszty odbioru ścieków (firmy zewnętrzne)	153 931 PLN	117 485 PLN

WYTWORZONE ŚCIEKI: 2013 r. 2014 r.

Całkowita objętość ścieków 70 355 m³ 39 591 m³

W tym:

▶ ścieki odprowadzane do wód powierzchniowych (jezioro, rzeka, itp.)	48 998 m³	21 312 m³
▶ ścieki odprowadzane do kanalizacji	20 434 m³	17 029 m³
▶ ścieki odprowadzane przez grunt	250 m³	257 m³
▶ ścieki odprowadzane za pomocą środków transportu do oczyszczalni ścieków	673 m³	993 m³

GAZ-SYSTEM S.A. na bieżąco monitoruje zużycie wody i dąży do jego ograniczenia. • EN 8

Różnica w pobranej ilości wody z wód podziemnych wynika ze sprzedaży ujęcia wody „Zabuże” znajdującego się na terenie tłoczni gazu w Hołowczycach. • EN 21

Wytworzone i oczyszczone ścieki socjalno-bytowe oraz technologiczne odprowadzane były przede wszystkim do wód i ziemi lub do sieci kanalizacyjnej. Niewielka część trafiała do szamb.

POBÓR WODY:

	2013 r.	2014 r.
Łączna objętość wody pobranej z dowolnego źródła wody przez organizację oraz pośredników (np. przedsiębiorstwo komunalne)	154 623 m³	41 535 m³
▶ przez pośredników	27 155 m³	21 803 m³
▶ z wód podziemnych (dotyczy wody pobranej bezpośrednio przez organizację)	127 468 m³	19 732 m³

Całkowita objętość ścieków wg sposobu uzdatniania, w tym:

▶ oczyszczone przez miejski zakład oczyszczania ścieków	21 107 m³	18 022 m³
▶ oczyszczone przez organizację	49 248 m³	21 569 m³

ENERGIA ELEKTRYCZNA

W 2014 r. spółka ponownie przeprowadziła przetarg na centralny zakup energii elektrycznej na okres 12 miesięcy dla flotacji gazu, stacji gazowych, stacji ochrony antykorozyjnej, obiektów administracyjnych, obiektów pomocniczych i innych. Efektem podpisania nowej umowy było uzyskanie niższej oraz niezależnej od dotychczasowych taryf ceny zakupu energii elektrycznej.

EN 4 • ZUŻYCIE ENERGII POŚREDNIEJ*:

2013 r. ■■■■■■ 262 313,64 GJ

2014 r. ■■■■■■ 207 973,10 GJ

*w odniesieniu do pośrednich źródeł nieodnawialnych

EN 3 • ŁĄCZNE ZUŻYCIE GAZU ZIEMNEGO:

2013 r. ■■■■■■ 2 194 259,00 GJ

2014 r. ■■■■■■ 2 394 477,95 GJ

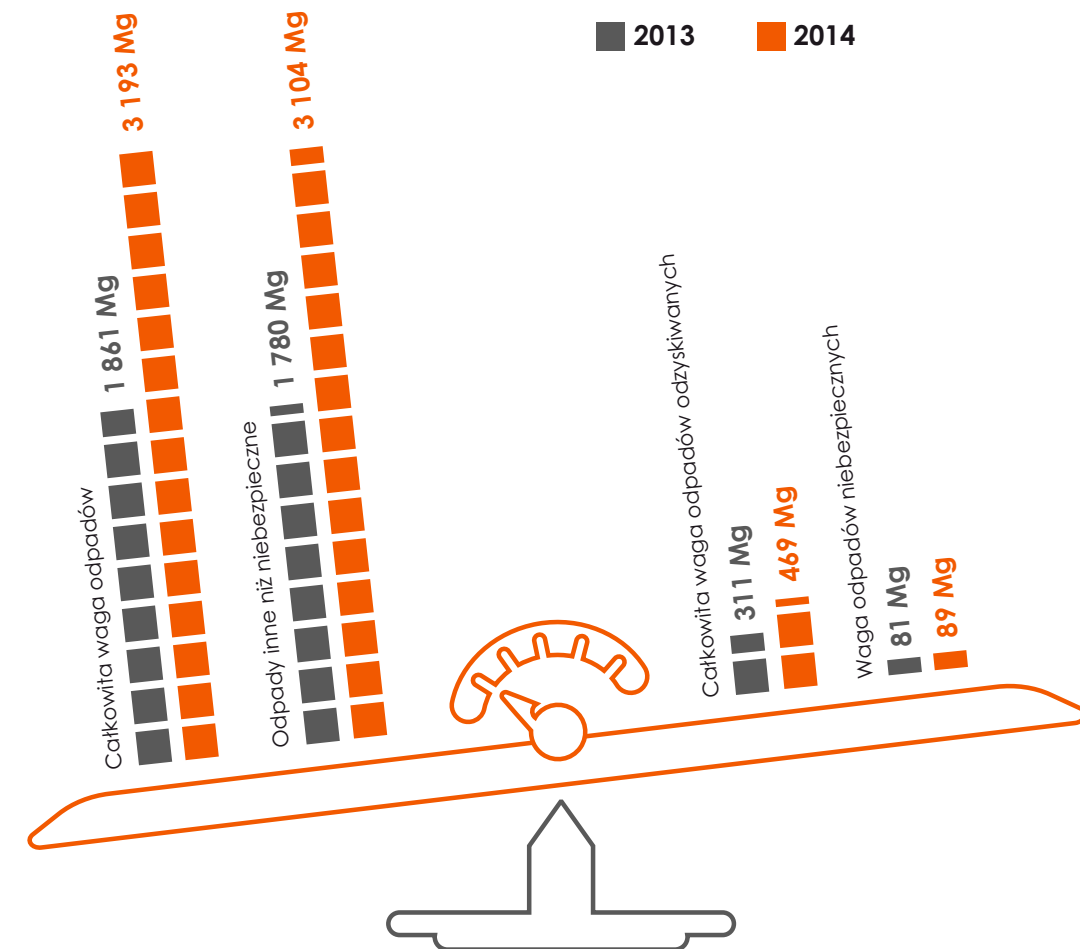
ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

W raportowanym okresie prowadzono także analizę możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE) w systemie przesyłowym gazu ziemnego. Stwierdzono, że na wszystkich dwunastu wybranych do analiz obiektach (stacje gazowe, węzły, budynki biurowe) możliwy jest montaż różnych technologii OZE, takich jak panele fotowoltaiczne, małe elektrownie wiatrowe, kolektory słoneczne oraz pompy ciepła. Mogą to być jednak instalacje wspomagające zasilanie główne, nie pozwalające na całkowite odłączenie się od sieci elektroenergetycznej.

Wyniki analiz dowodzą, że obecnie tylko w niewielu przypadkach istnieją ekonomiczne przesłanki wykorzystania instalacji OZE. Niemniej jednak różnice pomiędzy kosztami produkcji energii elektrycznej w optymalizowanych rozwiązaniach, a obecnymi cenami energii elektrycznej są nieduże, co powoduje, że w przyszłości zastosowanie OZE m.in. na stacjach gazowych może być uzasadnione ekonomicznie.

ODPADY

Wszystkie odpady wytwarzane przez GAZ-SYSTEM S.A. są segregowane, unieszkodliwiane lub odzyskiwane zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz przekazywane uprawnionym odbiorcom. • EN 22

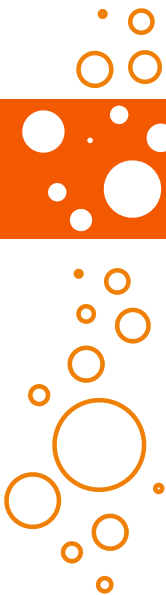
EMISJE

EN 16 • Gazy ciepłarniane emitowane do środowiska to przede wszystkim metan oraz dwutlenek węgla. Metan emitowany jest do środowiska podczas upustów technologicznych, poprzez nieszczelności występujące w sieciach gazowych oraz w wyniku awarii. Dwutlenek węgla powstaje przy spalaniu gazu wykorzystywanego na potrzeby własne.

EMISJA GAZÓW CIEPLARNIANYCH:		2013 r.	2014 r.
Ustalenie emisji bezpośrednich gazów ciepłarnianych ze wszystkich źródeł posiadanych lub kontrolowanych przez organizację raportującą, w tym:		245 713 Mg CO ₂	190 639 Mg CO ₂
Procesy spalania	81 812 Mg CO ₂	75 748 Mg CO ₂	
Emisje/wycieki gazów (w tym awarie)	163 901 Mg CO ₂	114 891 Mg CO ₂	
Pośrednia emisja gazów ciepłarnianych wynikających z:	44 721 Mg CO ₂	47 030 Mg CO ₂	
zakupionej energii elektrycznej*	44 721 Mg CO ₂	47 030 Mg CO ₂	
Informacje na temat łącznych emisji gazów ciepłarnianych, jako sumy pośrednich i bezpośrednich emisji w ekwiwalentach ton CO ₂	290 434 Mg CO ₂	237 669 Mg CO ₂	

* Obliczono zgodnie z GHG Protocol Initiative

EN 20 • EMISJA INNYCH SUBSTANCJI:		2013 r.	2014 r.
Istotne emisje do powietrza innych substancji:			
Związki azotu	140,96 Mg	142,9 Mg	
Związki siarki	1,27 Mg	1,78 Mg	
Lotne związki organiczne	3,67 Mg	3,15 Mg	
Pył	0,98 Mg	0,85 Mg	

GAZ-SYSTEM S.A. jest zobowiązany do spełniania, dla trzech swoich instalacji, wymagań prawnych dotyczących handlu uprawnieniami do emisji gazów ciepłarnianych. W spółce obowiązują stosowne regulacje w tym zakresie, a działania związane z monitorowaniem, raportowaniem i rozliczaniem wielkości emisji CO₂ są na bieżąco realizowane.

W kwietniu 2014 r. GAZ-SYSTEM S.A. umorzył 40 753 uprawnień do emisji dwutlenku węgla za 2013 r. Na potrzeby umorzenia wyżej wymienionych uprawnień spółka kupiła na niemieckiej giełdzie EEX 2 000 jednostek redukcji emisji (CER).

EN 18 • W 2014 r. GAZ-SYSTEM S.A. przeprowadził ocenę wielkości emisji i możliwości zmniejszenia emisji gazu ziemnego z zespołów zaporowo-upustowych (ZZU) występujących w systemie przesyłowym spółki.

Przeprowadzono kontrolę szczelności oraz pomiar emisji gazu ziemnego na 60 różnych ZZU. W wyniku kontroli wykryto nieszczelności, głównie na kurkach manometrycznych, z których pochodziło około 30% wszystkich zmierzonych emisji.

Wobec powyższego zaproponowano przyjęcie nowego współczynnika emisji dla ZZU z podziałem na odpowiednie grupy i nowego współczynnika dla gazociągów (tylko dla części liniowej). Stwierdzono, że najbardziej efektywną i najłatwiejszą do zrealizowania metodą zmniejszania emisji z ZZU jest zwiększenie częstotliwości kontroli ZZU połączone z możliwie szybkim usuwaniem wykrytych nieszczelności, niewymagających wyłączenia ZZU.

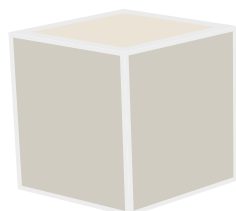
HAŁAS

W raportowanym okresie opracowano metodykę badania emisji i redukcji hałasu w rejonie tłoczni gazu i stacji gazowych. Badaniami objęto 12 stacji gazowych oraz jedną tłocznię gazu. W każdym z wymienionych obiektów po przeprowadzeniu wizji lokalnej określono domniemane główne źródła hałasu, dokonano pomiarów i wyznaczono moce akustyczne źródeł hałasu. Stwierdzono, że na części wytypowanych stacji gazowych oraz na tłoczni gazu występuje przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu w porze dziennej.

Dla przykładowych dwóch stacji gazowych oraz tłoczni gazu wykonano obliczenia modelowe. Są one przydatne do analizowania obiektów znajdujących się w obszarze dużych zakłóceń środowiskowych, uniemożliwiających przeprowadzenie pomiarów lub w przypadku bardziej złożonych obiektów charakteryzujących się dużą zmiennością pracy, dla których krótki pomiar może być niereprezentatywny. Wskazano również metody obniżenia emisji hałasu do otoczenia.

INNE DZIAŁANIA
W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA

W ramach działań związanych z ochroną środowiska w spółce wymieniono czynnik chłodniczy R-22 we wszystkich urządzeniach klimatyzacyjnych na czynniki bardziej przyjazny środowisku. Dodatkowo zidentyfikowano miejsca, w których była prowadzona działalność mogąca powodować zanieczyszczenie powierzchni ziemi. W tym zakresie zrealizowana została również praca badawczo-rozwojowa dotycząca identyfikacji rodzaju występujących tam zanieczyszczeń pt.: „Opracowanie metodyki identyfikacji i likwidacji zanieczyszczeń oraz badania stanu środowiska gruntowo-wodnego w rejonie instalacji przesyłu gazu”.

Rozdział IV SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

Komunikacja ze społecznościami lokalnymi	100
Regulacje związane z własnością gruntów	102
Pomoc dla poszkodowanych w Jankowie Przygodzkim	104
Inicjatywy GAZ-SYSTEM S.A. na rzecz społeczności lokalnych.	105

KOMUNIKACJA ZE SPOŁECZNOŚCIAMI LOKALNYMI

SO 1

GAZ-SYSTEM S.A. jako odpowiedzialny inwestor przypisuje szczególną rolę komunikacji ze społecznościami lokalnymi mieszkającymi na terenach, na których spółka prowadzi inwestycje.

W 2014 r. działania te polegały na realizacji planów komunikacji ze społecznościami lokalnymi dla 21 inwestycji liniowych oraz 6 inwestycji punktowych prowadzonych przez spółkę.

Realizowane w 2014 r. działania komunikacyjne wśród społeczności lokalnych miały przede wszystkim na celu:

- ▶ przekazanie władzom lokalnym, właścicielom gruntów i mieszkańcom gmin informacji o inwestycjach,
- ▶ budowanie i utrzymywanie relacji z władzami lokalnymi, właścicielami nieruchomości oraz interesariuszami w poszczególnych gminach,
- ▶ budowanie odpowiedzialnego modelu komunikacji na każdym etapie realizacji inwestycji.

Systemowe podejście do działań komunikacyjnych związanych z prowadzonymi inwestycjami: PR 6

- ▶ „Podręcznik działań promocyjno-informacyjnych przy inwestycjach dofinansowanych z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko”,
- ▶ „Podręcznik identyfikacji wizualnej dla inwestycji dofinansowanych z funduszu Trans-European Networks Energy (TEN-E)”,
- ▶ podręcznik „Wzór identyfikacji wizualnej dla inwestycji dofinansowanych z Europejskiego programu energetycznego na rzecz naprawy gospodarczej (European Energy Programme for Recovery)”,
- ▶ „Podręcznik dobrych praktyk budowania współpracy z właścicielami nieruchomości”,
- ▶ liczba przeprowadzonych spotkań informacyjnych i zorganizowanych punktów informacyjnych – 212 (2011 r. – 24, 2012 r. – 86, 2013 r. – 60, 2014 r. – 42),
- ▶ liczba osób uczestniczących w spotkaniach informacyjnych – 3 065 osób (2011 r. – 875 osób, 2012 r. – 1 145 osób, 2013 r. – 695 osób, 2014 r. – 350 osób).

Prowadzona w raportowanym okresie komunikacja wykorzystywała narzędzia indywidualnie dopasowane do stopnia realizacji każdej z inwestycji. Były to m.in.:

- ▶ organizacja spotkań informacyjnych dla przedstawicieli władz lokalnych lub właścicieli gruntów w każdej z gmin na trasie danego gazociągu,
- ▶ dystrybucja i ekspozycja materiałów informacyjnych (ulotki, plakaty informacyjne) w urzędach gmin, czy w trakcie wydarzeń lokalnych odbywających się w poszczególnych gminach,
- ▶ organizacja spotkań w Urzędach Wojewódzkich.

Utrzymanie dobrych relacji ze społecznością lokalną oraz władzami terytorialnymi na terenach, gdzie realizowane są inwestycje, to jeden z priorytetów komunikacyjnych GAZ-SYSTEM S.A. Działania komunikacyjne mają ogromne znaczenie na każdym etapie realizacji inwestycji, począwszy od etapu projektowania, poprzez realizację, skończywszy na wypłacie odszkodowań dla właścicieli nieruchomości.

Jednym z najistotniejszych elementów działań komunikacyjnych jest prowadzenie dialogu społecznego dotyczącego realizowanych inwestycji zarówno z władzami lokalnymi wszystkich szczebli, jak i z właścicielami nieruchomości, na terenie których prowadzone są inwestycje. Przejawem tego są liczne spotkania informacyjne, przekazywanie materiałów informacyjnych do urzędów gmin oraz organizowanie punktów informacyjno-promocyjnych podczas lokalnych wydarzeń kulturalnych.

Zwłaszcza w trudnych sytuacjach staramy się odpowiedzialnie realizować działania komunikacyjne. Sytuacje takie wymagają umiejętności mediacyjnych, a często także zwykłej ludzkiej empatii, o czym przekonałam się uczestnicząc w spotkaniach z mieszkańcami Jankowa Przygodzkiego.

Anna Ciskowska
Kierownik Działu Komunikacji Korporacyjnej
GAZ-SYSTEM S.A.
Oddział w Poznaniu

REGULACJE ZWIĄZANE Z WŁASNOŚCIĄ GRUNTÓW

• SO 1

SO 9 • GAZ-SYSTEM S.A. realizuje inwestycje na terenach należących często do właścicieli prywatnych, dlatego musi pozyskiwać zgody na czasowe lub trwałe zajęcie nieruchomości.

SO 10 • Właściciele otrzymują odszkodowania w związku z budową gazociągów strategicznych na ich gruntach i mogą to być dwa rodzaje odszkodowań prawnych:

- ▶ z tytułu ograniczenia dotychczasowego korzystania z nieruchomości,
- ▶ za wywłaszczenie i w związku z wywłaszczaniem oraz w przypadku odszkodowań fizycznych (np. za straty w uprawach).

Zgodnie z Ustawą z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu, na podstawie której realizowana jest większość strategicznych inwestycji GAZ-SYSTEM S.A., organem właściwym do wydania decyzji o wypłacie odszkodowań jest wojewoda.

Wysokość odszkodowania za ograniczenie prawa własności w związku z ustanowieniem strefy kontrolowanej gazociągu, zajęcie nieruchomości na okres budowy oraz za szkody rolnicze i inne powstałe w trakcie budowy gazociągu wojewoda określa decyzją administracyjną na podstawie operatów szacunkowych sporządzonych przez uprawnionych rzeczoznawców majątkowych. Wypłata odszkodowania następuje w terminie 14 dni od dnia, gdy powyższa decyzja stanie się ostateczna.

Wypłata odszkodowań za wywłaszczenie oraz w związku z wywłaszczaniem uzgadniana jest w formie pisemnej, między wojewodą, a osobą uprawnioną do odszkodowania. W przypadku, gdy nie zostanie osiągnięte porozumienie między stronami, wysokość odszkodowania ustala wojewoda w drodze decyzji, w terminie 30 dni od dnia wszczęcia postępowania.

Inwestycje nie objęte Ustawą z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu realizowane są na podstawie Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane. Zgodnie z zasadami prawa cywilnego z jej zapisami właściciele nieruchomości, przez które przebiega trasa gazociągu otrzymują wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu oraz, po zakończeniu budowy, odszkodowania za powstałe w trakcie budowy gazociągu szkody (np. straty w uprawach, zniszczenia struktury gleby i jej rekultywacja, itp.). Ich wysokość określana jest na podstawie operatów szacunkowych sporządzanych przez uprawnionych niezależnych rzeczoznawców majątkowych.

W kwietniu 2014 r. spółka zorganizowała dwudniową konferencję na temat odszkodowań w związku z zakończeniem budowy kilku kluczowych gazociągów. W konferencji wzięło udział ok. 70 osób, w tym przede wszystkim przedstawiciele Urzędów Wojewódzkich oraz Departamentu Orzecznictwa Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, a także pracownicy merytoryczni spółki.

GAZ-SYSTEM S.A. rozpatruje również roszczenia właścicieli nieruchomości, przez które przebiega infrastruktura przesyłowa. W spółce obowiązuje „Procedura rozpatrywania roszczeń właścicieli nieruchomości, na których znajdują się urządzenia systemu przesyłu gazu”. Zawiera ona wytyczne dotyczące uregulowania stanu prawnego przebiegu gazociągów przez nieruchomości będące własnością zarówno osób prywatnych, jak też podmiotów gospodarczych. Wysokość roszczeń finansowych regulowana jest na podstawie operatów szacunkowych sporządzanych przez niezależnych rzeczoznawców majątkowych.

Natomiast stan prawny infrastruktury gazowej będącej własnością spółki, a zlokalizowanej na terenach PGL Lasy Państwowe, reguluje zawarte 9 września 2013 r. „Porozumienie w sprawie zasad zawierania umów

ustanawiających służebności przesyłu”, na podstawie którego realizowany jest proces rozliczenia dwustronnego.

W raportowanym okresie wniesiono 210 spraw poddanych pod rozstrzygnięcie sądów powszechnych, które w większości dotyczyły umiejscowienia infrastruktury do przesyłania gazu na nieruchomościach. Duża część spraw ogranicza się do tzw. zawezwania do próby ugodowej, a część z nich, w tym wnioski dotyczące zasiedzenia zostały wniesione z inicjatywy GAZ-SYSTEM S.A.

Rozbudowa sieci gazociągów w Polsce zapewnia bezpieczeństwo energetyczne kraju dzięki stworzeniu warunków dla przesyłu zwiększonych ilości gazu oraz przyczynia się do rozwoju gospodarczego regionów. Gminy, na terenie których zlokalizowane są gazociągi, uzyskują dodatkowe wpływy finansowe w postaci odprowadzanego corocznie przez inwestora podatku od nieruchomości w wysokości 2% wartości odcinka gazociągu zlokalizowanego na terenie danej gminy.

• EC 9

W 2014 r. GAZ-SYSTEM S.A.
zapłacił podatek
od nieruchomości
do **786 gmin**
w kwocie prawie
97,3 mln zł.

POMOC DLA POSZKODOWANYCH W JANKOWIE PRZYGODZKIM

SO 1

W 2013 r. miała miejsce awaria podczas budowy gazociągu Gustorzyn-Odolanów w Jankowie Przygodzkim. Doszło do uszkodzenia czynnego gazociągu i pożaru, w wyniku którego zginęło dwóch pracowników wykonawcy, kilkanaście osób zostało rannych oraz spłonęły domy i mienie osób postronnych.

SO 9 • W 2014 r. GAZ-SYSTEM S.A. kontynuował działania związane z udzieleniem pomocy osobom poszkodowanym, która pozwoliła zrekompensować wszystkie szkody powstałe

w wyniku tego zdarzenia. Udzielone przez spółkę wsparcie wyniosło ok. 12 mln zł, przy czym dobrowolne wsparcie bezpośrednio ze strony GAZ-SYSTEM S.A. sięgnęło kwoty 5 mln zł. Taką kwotę spółka przeznaczyła na bezpośrednią pomoc poszkodowanym, wykup gruntów oraz na odbudowę infrastruktury gminnej i powiatowej w Jankowie Przygodzkim, a także na darowizny na rzecz społeczności lokalnej. Resztę kwoty stanowiły odszkodowania wypłacone poszkodowanym w ramach polisy ubezpieczeniowej GAZ-SYSTEM S.A.

„Firma GAZ-SYSTEM S.A. od zdarzenia z 14 listopada 2013 r. była ciągle blisko mieszkańców Jankowa Przygodzkiego. Wspierała zarówno poszkodowane rodziny, jak i całą społeczność Jankowa Przygodzkiego. Od pierwszych dni pracownicy spółki byli w naszym sołectwie, służyli radą i pomocą. Zostały również przekazane środki finansowe poszkodowanym, jak i miejscowości. Z tych funduszy (1 mln zł) wyremontowano drogi, dokończono rozbudowę oraz wyposażenie miejscowego przedszkola. Dzięki dodatkowemu wsparciu GAZ-SYSTEM S.A. miejscowe Stowarzyszenie zakupiło komplet strojów dla Zespołu Tańca Ludowego „KOSYNIERZY”, który uświetnił m.in. „Dożynki” największą uroczystość na terenie sołectwa. Uważam, że współpraca sołectwa Janków Przygodzki z tak dużą firmą reprezentowaną przez kompetentnych pracowników układała i układa się bardzo dobrze. Szczególnie w momentach dla nas trudnych takich, jak pożar gazociągu, jak i dziś, podejście GAZ-SYSTEM S.A. do mieszkańców i miejscowości było i jest dowodem na jej rzetelność,

wiarygodność oraz z wielkim sercem realizowane założenia społecznej odpowiedzialności w biznesie.

Wiesław Witek
Wiceprzewodniczący
Rady Gminy Przygodzice
Sołtys Sołectwa
Janków Przygodzki

SO 10 • Komisja ekspertów GAZ-SYSTEM S.A. powołana w celu zbadania okoliczności i przyczyn awarii czynnego gazociągu Odolanów-Adamów w miejscowości Janków Przygodzki ustaliła, że jedyną przyczyną pożaru gazociągu

było niezgodne z projektem budowlanym i wykonawczym prowadzenie robót budowlanych gazociągu Gustorzyn-Odolanów.

INICJATYWY NA RZECZ SPOŁECZNOŚCI LOKALNYCH

SO 1
EC 9

- ▶ Konkurs grantowy Fundusz Naturalnej Energii – 11 grantów na kwotę 106 345 zł.
- ▶ Wyprawki szkolne dla pierwszoklasistów – 2 000 plecaków z piórnikiem i workiem na obuwie o wartości 99 992,50 zł przekazanych do społeczności lokalnych.
- ▶ Tornister pełen uśmiechów – 40 plecaków wypełnionych przyborami szkolnymi przez 121 pracowników przekazanych ubogim dzieciom.
- ▶ Wydarzenia sponsorowane – 158 projektów na kwotę 2 949 500 zł.
- ▶ Darowizny – 4 137 134,61 zł (w tym darowizny przekazane na rzecz Jankowa Przygodzkiego).
- ▶ GAZ-SYSTEM. Wspólnie dla natury – akcja wolontariatu pracowniczego na rzecz środowiska naturalnego – 83 wolontariuszy i 7 000 posadzonych drzew.
- ▶ GAZ-SYSTEM. Wspólnie dla społeczności lokalnych – 13 projektów zrealizowanych na rzecz społeczności lokalnych przez 44 wolontariuszy na kwotę 39 000 zł.
- ▶ GAZ-SYSTEM. Wspólnie dla innych – 32 741 zł zebranych przez 499 wolontariuszy na rzecz siedmiu ośrodków opiekuńczo-wychowawczych.

FUNDUSZ NATURALNEJ ENERGII

GAZ-SYSTEM S.A. od pięciu lat realizuje konkurs grantowy Fundusz Naturalnej Energii, który wspiera realizację projektów ekologicznych. Celem konkursu jest wsparcie finansowe najlepszych pomysłów na ochronę środowiska naturalnego regionu. Inicjatywa skierowana jest do społeczności poszczególnych województw, a w szczególności do gmin, szkół, instytucji pożytku publicznego, fundacji i stowarzyszeń. Każdego roku partnerami konkursu są: Fundacja Nasza Ziemia, Urzędy Wojewódzkie oraz Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W 2014 r. w konkursie wzięły udział instytucje z województw: wielkopolskiego, dolnośląskiego, mazowieckiego, podkarpackiego i opolskiego.

Konkurs grantowy Funduszu Naturalnej Energii jest doskonałym narzędziem do zachęcania społeczności lokalnych do wspólnych działań na rzecz środowiska przyrodniczego.

W ramach współpracy z GAZ-SYSTEM S.A. realizujemy już drugi projekt – „Szkoła z energią”. Przyczynia się on do podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców gminy Sierpc dotyczącej możliwości wykorzystania alternatywnych źródeł energii oraz ciągłego aktywizowania społeczności w działaniach na rzecz propagowania zasad ekorozwoju.

Dzięki grantom mogliśmy rozszerzyć zakres oddziaływań edukacyjnych poprzez prowadzenie dodatkowych zajęć dydaktycznych, terenowych oraz licznych konkursów i wycieczek w formie warsztatów edukacyjno-poznawczych. Doskonałym uzupełnieniem powyższych działań było tworzenie lokalnego centrum edukacji ekologicznej – EKO-PARKU z „Zieloną pracownią”, zegarem słonecznym, ogródkiem meteorologicznym i siłownią na świeżym powietrzu. Odbywać się będą w nim nie tylko zajęcia dydaktyczne, sportowe, ale także spotkania mieszkańców. To przedsięwzięcie będzie wspierałym uzupełnieniem w krzewieniu świadomości działań proekologicznych skierowanych do społeczności lokalnej. Cieszy nas fakt, że społeczność lokalna aktywnie podchodzi do kreowania postaw ekologicznych i jest chętna do podejmowania działań na rzecz środowiska naturalnego.

Liczny udział w konkursie Funduszu Naturalnej Energii świadczy o nieustannie rosnącym zainteresowaniu ochroną środowiska i problematyką podnoszenia świadomości ekologicznej.

Małgorzata Korpolińska
Nauczyciel w Gimnazjum
w Borkowie Kościelnym

Fundusz Naturalnej Energii to przede wszystkim dowód na to, że lokalne społeczności aktywnie podejmują działania na rzecz środowiska. Działania zaplanowane i zrealizowane ze środków konkursu są ważne i potrzebne – zarówno z punktu widzenia przyrodniczego, jak i rozwoju edukacji ekologicznej w Polsce. Ciekawe, innowacyjne rozwiązania, pasja i zaangażowanie realizatorów oraz aktywizacja uczestników z różnych grup społecznych, to ogromny sukces tego konkursu. Pozytywne zmiany, które zachodzą dzięki zrealizowanym projektom, są bardzo ważne dla każdego z nas w kształtowaniu poczucia

AKADEMIA ENERGII

GAZ-SYSTEM S.A. wspiera projekt „Akademia Energii” organizowany przez Fundację im. Leśława Pagi.

„Akademia Energii” to przedsięwzięcie edukacyjne skierowane do studentów i absolwentów, którzy nie ukończyli 26 lat. W cyklu wykładów, warsztatów i debat, oprócz uczestników, udział biorą czołowi eksperci, naukowcy, politycy i przedstawiciele firm mających największy wpływ na kształt rynku energii w Polsce. Celem realizowanego projektu jest zbudowanie instytucji edukacyjnej oraz szerokiej koalicji z udziałem różnych instytucji, na rzecz bezpieczeństwa energetycznego i stabilnego rozwoju rynku energii w Polsce. Po zakończonym cyklu szkoleniowym, każdy z uczestników odbywa dwumiesięczny, płatny staż w instytucji partnera wspierającego tę inicjatywę.

W 2014 r. GAZ-SYSTEM S.A. przyjął na staż czterech słuchaczy „Akademii Energii”, którzy dzięki temu zdobyli wiedzę w zakresie rozwoju systemu przesyłowego i rynku gazu oraz mogli zastosować w praktyce swoje umiejętności zdobyte w trakcie studiów.

odpowiedzialności za środowisko. Z dumą wspieramy tę inicjatywę, ponieważ jest to realna szansa na konkretne, pożyteczne działania na rzecz lokalnej przyrody.

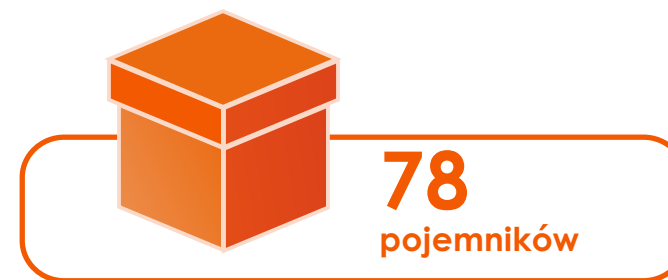

Katarzyna Dytrych
Członek Zarządu Fundacji Nasza Ziemia

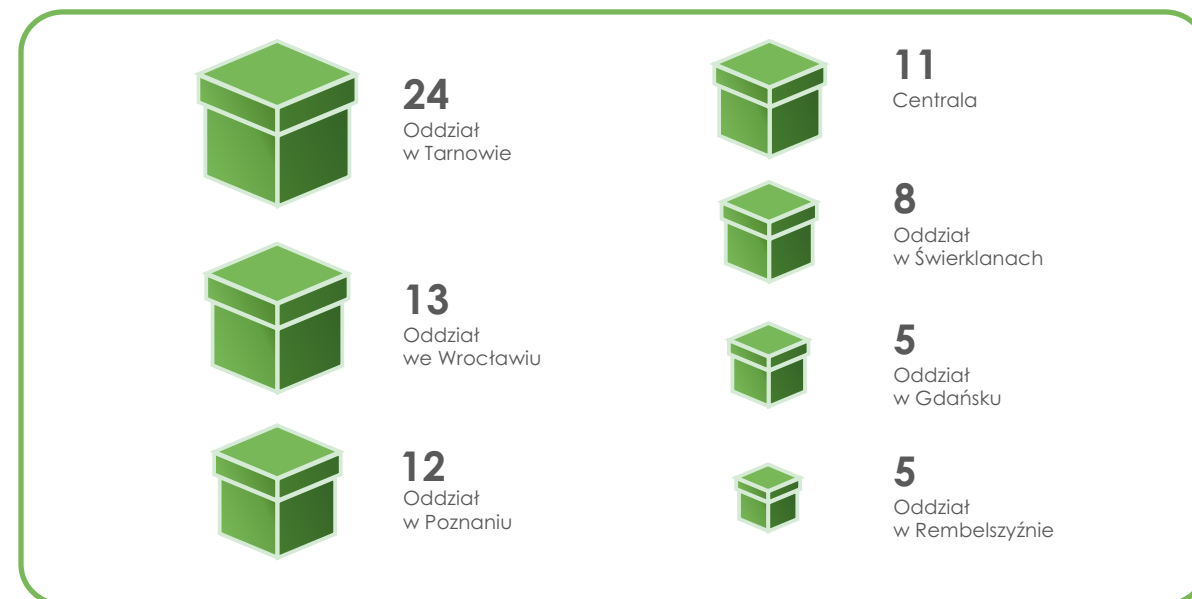
CIUCH W RUCH

„Ciuch w ruch” – charytatywny program zbiórki tekstyliów prowadzony przez Fundację Anny Dymnej „Mimo wszystko” i firmę 3R Recycling Solutions.

Każdy zebrany kilogram tekstyliów to konkretne wsparcie dla podopiecznych Fundacji Anny Dymnej „Mimo wszystko” – 0,30 zł od 1 kg zebranej odzieży i 0,50 zł od 1 kg obuwia. W 2014 r. w ramach akcji pracownicy GAZ-SYSTEM S.A. zapelnili ubraniami i tekstyliami 78 pojemników.

zapełnionych tekstyliami, w tym:

WOLONTARIAT PRACOWNICZY

Inicjatywą realizowaną od 2013 r. na rzecz społeczności lokalnych jest wolontariat, w ramach którego pracownicy mogą angażować się w pomoc podopiecznym ośrodków opiekuńczo-wychowawczych, wykonywać prace związane z ochroną środowiska naturalnego, bądź realizować własne projekty.

„Popieram ideę wolontariatu, bo dzięki niej mogliśmy zaangażować się we współpracę z Klubem Wędrowniczka działającym przy Przedszkolu nr 74 w Poznaniu. Placówki tego typu mają niewiele możliwości na realizację dodatkowych przedsięwzięć, dlatego wspaniale jest pokazywać dzieciom nowe formy spędzania wolnego czasu i przy okazji łączyć przyjemne z pożytecznym.”

Maciej Siodła
wolontariusz
Inspektor Nadzoru Działu Inwestycji i Remontów
GAZ-SYSTEM S.A.
Oddział w Poznaniu

„GAZ-SYSTEM S.A. otacza opieką Przedszkole Specjalne „Orzeszek” w wyjątkowy sposób. Bardzo nas wzrusza państwa zainteresowanie naszymi problemami i państwa obecność w naszym przedszkolu. Czujemy nie tylko materialne wsparcie pomagające nam rehabilitować dzieci ze złożoną wieloraką niepełnosprawnością, ale przede wszystkim waszą solidarność z rodzinami, które wychowują dzieci bardzo przez los pokrzywdzone. Nam wszystkim dodaje to siły i chęci do dalszej pracy.”

Jacek Kielin
Dyrektor Przedszkola Specjalnego Orzeszek
w Poznaniu

GAZ-SYSTEM S.A. wspiera Dom Dziecka w Supraślu od 2013 r. Współpraca rozpoczęła się od udziału dzieci w pikniku organizowanym w Warszawie. Od tego czasu kontakty firmy z placówką są bardzo częste, obfitują w wiele atrakcji i szeroko płynącą pomoc.

Patronat firmy GAZ-SYSTEM S.A. jest dla placówki ogromnym wsparciem. Dzięki niemu poszerzyła się oferta spędzania czasu wolnego. Organizowane są co roku wyjazdy do Warszawy, starsi podopieczni mieli okazję zwiedzić jednostkę firmy w Hołowczycach. Dzieci mają też zapewniony szereg atrakcji takich, jak wyjście do pizzerii, kręgielni, na gokarty, bilety na seanse filmowe czy wejście do parku linowego. Podopieczni Domu Dziecka korzystają też z rzeczowych form pomocy. Wielokrotnie byli obdarowywani prezentami poczynając od słodyczy, kosmetyków, odzieży, artykułów papierniczych po sprzęty elektroniczne. Placówka, dzięki pomocy GAZ-SYSTEM S.A., została także doposażona w nowe rowery, sprzęt AGD oraz pościel.

Kontakty z firmą mają też wymiar czysto ludzki. Dzieci poznały i polubiły pracowników firmy, którzy odwiedzają placówkę. Chętnie się z nimi spotykają, dzielą się swoimi rozterkami i sukcesami, opowiadają o sobie i swoich planach.

Pomoc GAZ-SYSTEM S.A. ma dla placówki ogromne znaczenie przez to, że jest wielowymiarowa. Dzieci otrzymują nie tylko wsparcie materialne, ale też emocjonalne, które jest dla nich cennym doświadczeniem.

Katarzyna Karczewska
Dyrektor Domu Dziecka
w Supraślu

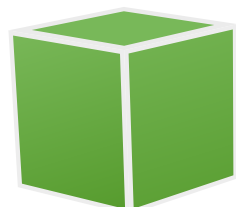

Uśmiechy na twarzach dzieci z placówek opiekuńczych po udanej wycieczce, sprawiły mi dużo radości i wiem, że każda minuta pracy poświęcona na wolontariat pracowniczy była tego warta. Z całą pewnością mogę też stwierdzić, że pomaganie osobom, które na taką pomoc zasługują daje ogromną satysfakcję i stanowi wartość dodaną także dla pomagającego. Bardzo się cieszę, że dostaliśmy możliwość realizacji projektów w ramach wolontariatu pracowniczego.”

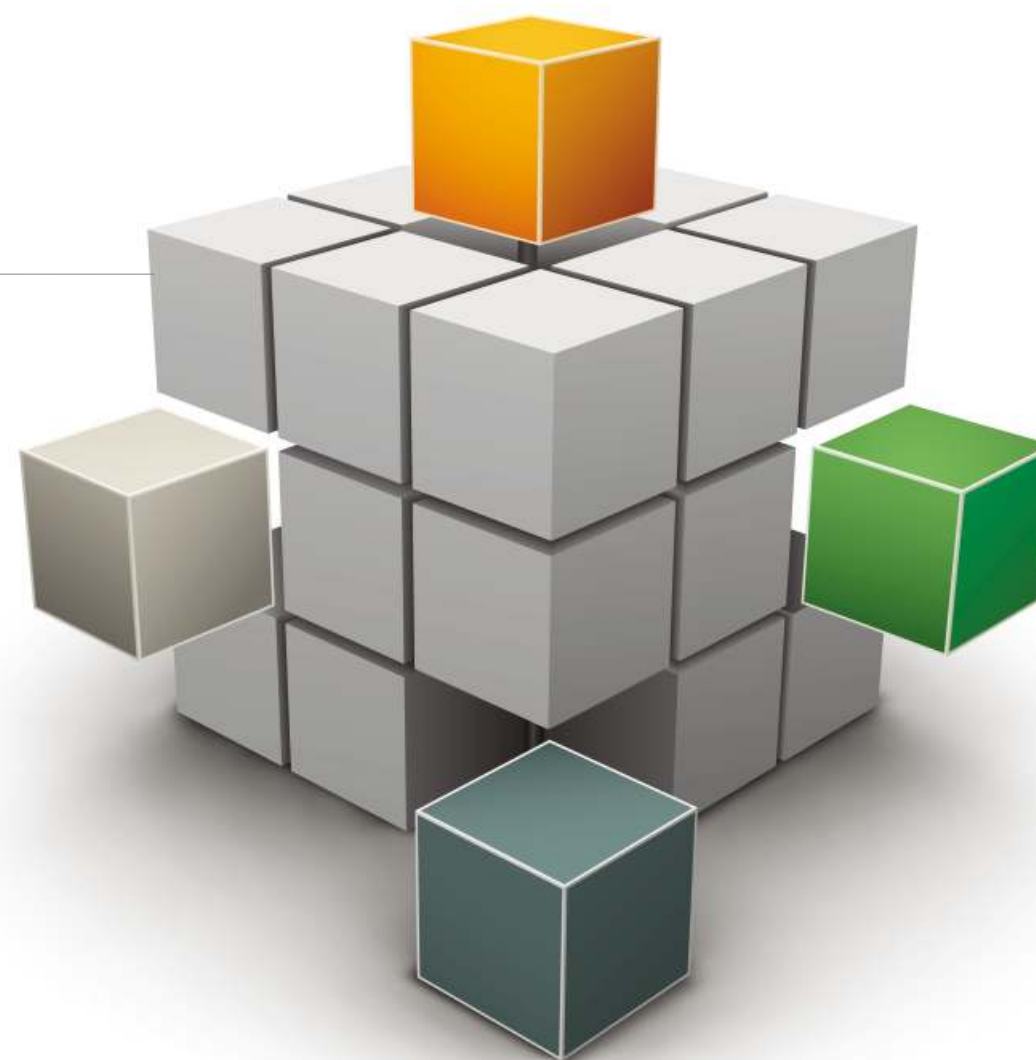
Anna Zyguta
wolontariusz
Koordynator Działu Ekonomiczno-Finansowego
GAZ-SYSTEM S.A.
Oddział w Tarnowie

Rozdział V INFORMACJE O RAPORCIE

O raporcie	112
Działania z zakresu CSR – realizacja 2014 r.	115
Wskaźniki GRI	117
Eko kalkulator	123
Kontakt	124
Wykaz skrótów	124

O RAPORCIE

• GRI 3.1 – 3.10

Niniejszy zintegrowany raport roczny opisuje podjęte przez GAZ-SYSTEM S.A. działania na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz prezentuje wyniki finansowe i pozafinansowe za 2014 r. Spółka raportuje za rok fiskalny, który pokrywa się z rokiem kalendarzowym, czyli w cyklu rocznym.

Niniejszy dokument jest czwartym raportem przygotowanym w oparciu o Wytyczne Global Reporting Initiative (GRI) wersji G3.1 na poziomie B+. Raport prezentuje 42 wskaźniki ekonomiczne, społeczne i środowiskowe. W raporcie zastosowano metody wyliczeń określone w wytycznych GRI. Informacje ujęte w raporcie zostały opracowane na podstawie prowadzonych przez spółkę analiz i statystyk, a swoim zakresem obejmują zarówno centralę GAZ-SYSTEM S.A., jak i sześć oddziałów.

- GRI 4.15** • Odbiorcy zintegrowanego raportu rocznego - klienci, partnerzy biznesowi, pracownicy oraz społeczności lokalne - zostali zidentyfikowani podczas zorganizowanych przez GAZ-SYSTEM S.A. warsztatów dla kadry pracowniczej. Uczestnicy warsztatu zostali podzieleni na grupy tematyczne i dyskutowali o sprawach związanych z rynkiem, miejscem pracy, oddziaływaniem na środowisko naturalne oraz społecznością lokalną. Celem warsztatów było:
- ▶ wspólne wypracowanie koncepcji części pozafinansowej kolejnego zintegrowanego raportu rocznego,
  - ▶ wybór istotnych kwestii wymagających zaraportowania,
  - ▶ określenie podejścia do poszczególnych wskaźników GRI.

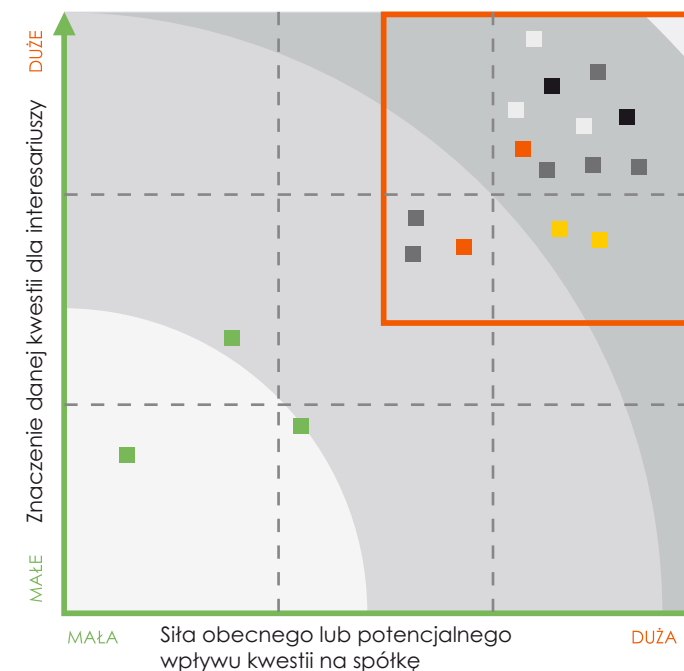
Zintegrowany raport roczny został poddany zewnętrznej weryfikacji w zakresie danych pozafinansowych przez niezależny organ poświadczający, tj. przez Deloitte Advisory Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Badanie, wykonane przez Deloitte, zostało przeprowadzone zgodnie z międzynarodowymi standardami obowiązującymi w tym zakresie, przy wykorzystaniu International Standard on Assurance Engagements 3000 (ISAE 3000), czyli Międzynarodowy Standard Realizacji Usług Poświadczających („usługi poświadczające inne niż rewizja finansowa lub przegląd historycznych informacji finansowych”), ustanowiony przez Międzynarodową Federację Księgowych (International Federation of Accountants, IFAC).

• GRI 3.13

PRIORYTYZACJA NAJWAŻNIEJSZYCH KWESTII W RAPORCIE

W trakcie procesu definiowania zakresu treści raportu powstała lista kluczowych zagadnień, do których odnosi się raport. Należą do nich:

- Relacje z klientami oraz liberalizacja rynku gazu.
- Bezpieczne funkcjonowanie systemu przesyłowego.
- Budowa gazociągów oraz nowe plany inwestycyjne związane z rozwojem sieci przesyłowej.
- Relacje ze społecznością lokalną na terenach realizowanych inwestycji.
- Kwestie związane z zatrudnieniem.

Wszelkie pytania i uwagi dotyczące zintegrowanego raportu rocznego należy kierować do:

Małgorzaty Polkowskiej

**Dyrektora Biura Komunikacji Korporacyjnej,
Rzecznika Prasowego,**

tel. 22 220 15 46, e-mail: pr@gaz-system.pl

Niezależny raport poświadczający dotyczący części pozafinansowej Zintegrowanego Raportu Rocznego 2014 GAZ-SYSTEM S.A.

Do Zarządu GAZ-SYSTEM S.A.

Dokonaliśmy przeglądu części pozafinansowej Zintegrowanego Raportu Rocznego GAZ-SYSTEM S.A. za 2014 r. (zwanego dalej „Zintegrowanym Raportem Rocznym”) opracowanego przez GAZ-SYSTEM S.A. z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Mszczonowskiej 4 (dalej „Spółka”), w zakresie wskaźników opracowanych w oparciu o Wytyczne do raportowania kwestii zrównoważonego rozwoju G3.1 dla raportowania ustalonego na poziomie „B”. Prace poświadczające obejmowały okres od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. w zakresie danych ilościowych oraz jakościowych.

Za rzetelność, prawidłowość i jasność informacji w nim zawartych oraz za prawidłowość przygotowanej dokumentacji odpowiada Zarząd Spółki. Naszym zadaniem było wydanie, na podstawie przeglądu Zintegrowanego Raportu Rocznego, niezależnego raportu poświadczającego.

Nasze procedury nie obejmowały niezależnej oceny prawdziwości, dokładności i kompletności informacji i dokumentów przekazanych przez Spółkę. Nie stanowiły także badania systemu kontroli wewnętrznej wdrożonego w Spółce i w ich wyniku nie wyrażamy opinii na temat poprawności tego systemu. Nasze procedury nie stanowiły badania sprawozdań finansowych w rozumieniu Ustawy o rachunkowości. W związku z tym nie wyrażamy w niniejszym Raporcie opinii biegłego rewidenta ani żadnych innych stwierdzeń odnośnie sprawozdań finansowych Spółki w rozumieniu obowiązujących przepisów dotyczących biegłych rewidentów.

Prace związane z planowaniem i realizacją zadania weryfikacyjnego miały charakter zlecenia poświadczającego o ograniczonym zakresie, realizowanego według ISAE 3000 – Międzynarodowego Standardu Usług Poświadczających („Usługi poświadczające inne niż badania lub przeglądy historycznych informacji finansowych”). Standard ten nakłada na nas obowiązek zaplanowania i przeprowadzenia przeglądu w taki sposób, aby uzyskać umiarkowaną pewność, iż część pozafinansowa Zintegrowanego Raportu Rocznego nie zawiera istotnych nieprawidłowości. Zakres i metoda przeglądu Zintegrowanego Raportu Rocznego istotnie różni się od badania skierowanego na dostarczenie wystarczającego zapewnienia (*reasonable assurance*). Celem przeglądu nie jest wyrażenie opinii o prawidłowości, rzetelności i jasności Zintegrowanego Raportu Rocznego i w związku z tym opinii takiej nie wydajemy. Procedury dotyczące przeglądu części pozafinansowej Zintegrowanego Raportu Rocznego obejmowały:

- Identyfikację zagadnień i wyników istotnych dla treści Zintegrowanego Raportu Rocznego z punktu widzenia realizacji strategii społecznej odpowiedzialności biznesu oraz oczekiwania jej interesariuszy
- Porównanie informacji zawartych w części pozafinansowej Zintegrowanego Raportu Rocznego z informacjami zawartymi w Sprawozdaniu Finansowym Spółki za rok 2014.
- Wywiady z osobami odpowiedzialnymi za realizację strategii społecznej odpowiedzialności biznesu oraz za przygotowanie Zintegrowanego Raportu Rocznego.
- Weryfikację informacji zawartych w części pozafinansowej Zintegrowanego Raportu Rocznego pod kątem zgodności z dokumentacją wewnętrzną Spółki.
- Ocenę stopnia aplikacji Wytycznych do raportowania kwestii zrównoważonego rozwoju oraz uwzględnienia Ramowych Zasad Raportowania GRI.

Przeprowadzony przez nas przegląd dostarczył nam zapewnienia (zapewnienie o ograniczonym zakresie – *limited assurance*) do tego by potwierdzić, że nie zostały zidentyfikowane istotne błędy w zakresie danych i informacji zawartych w części pozafinansowej Zintegrowanego Raportu Rocznego przygotowanego przez GAZ-SYSTEM S.A., dotyczących wskaźników całościowo raportowanych przez Spółkę, jak również niezgodności z Wytycznymi do raportowania kwestii zrównoważonego rozwoju G3.1, ustalonymi dla poziomu „B”, wydanymi przez Global Reporting Initiative.

Deloitte Advisory Sp. z o.o.

Warszawa, dnia 23 czerwca 2015 r.

Sąd Rejonowy m. st. Warszawy, KRS 0000004728, NIP: 527-020-73-28, REGON: 006233202,
Kapitał zakładowy: 16 000 500 zł
Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

DZIAŁANIA Z ZAKRESU CSR – REALIZACJA 2014 R.

CEL

2014 r.

RYNEK	
▶ 5 warsztatów i 5 konsultacji dedykowanych klientom	zrealizowane
▶ Modyfikacja i rozszerzenie badania satysfakcji klienta i rozwój Systemu Wymiany Informacji	zrealizowane
▶ Wdrożenie kodeksu postępowania dla dostawców	zrealizowane
▶ Szkolenia dla dostawców i podwykonawców	zrealizowane
▶ Przygotowanie zintegrowanego raportu rocznego według wytycznych GRI na poziomie B+	zrealizowane
MIEJSCE PRACY	
▶ Kształtowanie wiedzy i umiejętności oraz podnoszenie świadomości pracowników w obszarze BHP	zrealizowane
▶ Realizacja trzech programów wolontariatu pracowniczego „GAZ-SYSTEM. Wspólnie dla innych”, „GAZ-SYSTEM. Wspólnie dla społeczności lokalnych”, „GAZ-SYSTEM. Wspólnie dla natury”	zrealizowane
ŚRODOWISKO	
▶ Konkurs grantowy Fundusz Naturalnej Energii	zrealizowane
▶ Przeprowadzenie i monitoring nasadzeń zastępczych	zrealizowane
▶ Przeprowadzenie monitoringu przyrodniczego w ramach budowy gazociągów	zrealizowane
SPOŁECZNOŚCI LOKALNE	
▶ Prowadzenie dialogu społecznego dotyczącego realizowanych inwestycji	zrealizowane
▶ Wyprawki szkolne dla pierwszoklasistów	zrealizowane
▶ Działania sponsoringowe	zrealizowane

WSKAŹNIKI GRI

• GRI 3.12

Wskaźnik GRI	Zasada Global Compact	ISO 26000	Nazwa wskaźnika	Nr stron	Stopień raportowania
1.1		6.2	Oświadczenie kierownictwa najwyższego szczebla (np. dyrektora wykonawczego, prezesa zarządu lub innej osoby o równoważnej pozycji) na temat znaczenia zrównoważonego rozwoju dla organizacji i jej strategii.	4-5	całościowo
1.2			Opis kluczowych wpływów, szans i ryzyk.	4,5,48-49	całościowo
2.1			Nazwa organizacji.	8	całościowo
2.2			Główne marki, produkty i/lub usługi.	8	całościowo
2.3		6.2	Struktura operacyjna organizacji, z wyróżnieniem głównych działów, spółek zależnych, podmiotów powiązanych oraz przedsięwzięć typu joint venture.	8	całościowo
2.4			Lokalizacja siedziby głównej organizacji.	8	całościowo
2.5			Liczba krajów, w których działa organizacja oraz podanie nazw tych krajów, gdzie zlokalizowane są główne operacje organizacji lub tych, które są szczególnie adekwatne w kontekście treści raportu.	8	całościowo
2.6			Forma własności i struktura prawna organizacji.	8,10	całościowo
2.7			Obsługiwane rynki z zaznaczeniem zasięgu geograficznego, obsługiwanych sektorów, charakterystyki klientów/konsumentów i beneficjentów.	58	całościowo
2.8			Skala działalności.	10	całościowo
2.9			Znaczące zmiany w raportowanym okresie dotyczące rozmiaru, struktury lub formy własności.	brak istotnych zmian	całościowo
2.10			Nagrody otrzymane w raportowanym okresie.	51	całościowo
3.1			Okres raportowania.	112	całościowo
3.2			Data publikacji ostatniego raportu.	30 czerwca 2014	całościowo
3.3			Cykl raportowania.	112	całościowo
3.4			Osoba kontaktowa.	112-113	całościowo
3.5			Proces definiowania zawartości raportu wraz z: • Ustaleniem istotności poszczególnych kwestii dla organizacji i jej interesariuszy • Priorytetyzacją poszczególnych kwestii • Identyfikacją interesariuszy – adresatów raportu.	112-113	całościowo
3.6			Zasięg raportu (np. kraje, oddziały, jednostki zależne, dzierżawione obiekty, przedsięwzięcia typu joint venture, dostawcy).	112	całościowo

Wskaźnik GRI	Zasada Global Compact	ISO 26000	Nazwa wskaźnika	Nr stron	Stopień raportowania
3.7			Oświadczenie w sprawie jakichkolwiek ograniczeń, w zakresie i zasięgu raportu.	nie ma ograniczeń w kwestii zasięgu i zakresu raportu	całościowo
3.8			Informacja o przedsięwzięciach typu joint venture, podmiotach zależnych, obiektach dzierżawionych, operacjach outsoursowanych i innych jednostkach, które w znaczący sposób mogą wpłynąć na porównywalność działań organizacji w poszczególnych okresach i/lub w stosunku do innych organizacji.	8	całościowo
3.9			Techniki i przyjęte założenia odnośnie szacunków i kalkulacji wskaźników i innych informacji zawartych w raporcie.	112	całościowo
3.10			Wyjaśnienia dotyczące efektów jakichkolwiek korekt informacji zawartych w poprzednich raportach z podaniem powodów ich wprowadzenia oraz ich wpływu (np. fuzje, przejęcia, zmiana roku/okresu bazowego, charakteru działalności, metod pomiaru).	brak korekt	całościowo
3.11			Znaczne zmiany w stosunku do poprzedniego raportu dotyczące zakresu, zasięgu lub metod pomiaru zastosowanych w raporcie.	brak zmian	całościowo
3.12			Tabela wskazująca miejsce zamieszczenia standardowych informacji w raporcie.	117-123	całościowo
3.13		7.5.3	Polityka i obecna praktyka w zakresie zewnętrznej weryfikacji raportu. Jeśli nie zawarto takich danych w niezależnym raporcie poświadczającym, wyjaśnienie zakresu i podstaw zewnętrznej weryfikacji oraz relacji pomiędzy organizacją i zewnętrznym podmiotem poświadczającym.	112	całościowo
4.1		6.2	Struktura nadzorcza organizacji wraz z komisjami podlegającymi pod najwyższy organ nadzorczy, odpowiedzialnymi za poszczególne zadania, jak na przykład tworzenie strategii czy nadzór nad organizacją.	14, 16, 19	całościowo
4.2		6.2	Wskazanie, czy przewodniczący najwyższego organu nadzorczego jest również dyrektorem zarządzającym (a jeśli tak, to jakie funkcje pełni w ramach zarządu wraz z uzasadnieniem takiej struktury).	18	całościowo
4.3		6.2	Liczba członków najwyższego organu nadzorczego z wyróżnieniem niezależnych i/lub nie wykonawczych członków (dotyczy organizacji posiadających monitoringową strukturę rady nadzorczej/organu nadzorczego).	18	całościowo
4.4		6.2	Mechanizmy umożliwiające akcjonariuszom i pracownikom zgłaszanie rekomendacji i wskazówek dla najwyższego organu nadzorczego.	18	całościowo
4.5		6.2	Związek pomiędzy poziomem wynagrodzeń najwyższego organu nadzorczego, wyższej kadry menedżerskiej oraz zarządu (obejmując system odpraw) a wynikami organizacji (obejmując wyniki społeczne i środowiskowe).	16, 18	całościowo

Wskaźnik GRI	Zasada Global Compact	ISO 26000	Nazwa wskaźnika	Nr stron	Stopień raportowania
4.6		6.2	Procesy pozwalające na uniknięcie konfliktu interesów członków najwyższego organu nadzorczego.	16	całościowo
4.7		6.2	Proces wyboru, weryfikacji kwalifikacji i doświadczenia członków najwyższego organu nadzorczego i jego komitetów, włączając uwzględnianie płci bądź wszelkich innych aspektów różnorodności.	16	całościowo
4.8		6.2	Wewnętrznie sformułowana misja lub wartości organizacji, kodeks postępowania oraz zasady odnoszące się do aspektów ekonomicznych, społecznych i środowiskowych funkcjonowania organizacji oraz poziom ich implementacji.	14, 15	całościowo
4.9		6.2	Procedury najwyższego organu nadzorczego dotyczące nadzoru identyfikacji i zarządzania kwestiami ekonomicznymi, środowiskowymi i społecznymi, włączając stosowne ryzyka i szanse oraz dostosowanie się lub zgodność z uznanymi międzynarodowymi standardami, kodeksami postępowania i zasadami. Wskazanie częstotliwości, z jaką najwyższy organ nadzorczy dokonuje oceny wyników w zakresie zrównoważonego rozwoju.	18	całościowo
4.10		6.2	Proces ewaluacji wyników działań najwyższego organu nadzorczego w odniesieniu do kwestii ekonomicznych, środowiskowych i społecznych.	18	całościowo
4.11		6.2	Wyjaśnienie, czy i w jaki sposób organizacja stosuje zasadę ostrożności.	22, 89	całościowo
4.12		6.2	Zewnętrzne, przyjęte lub popierane przez organizację ekonomiczne, środowiskowe i społeczne deklaracje, zasady i inne inicjatywy.	50	całościowo
4.13		6.2	Członkostwo w stowarzyszeniach (takich jak stowarzyszenia branżowe) i/lub w krajowych/międzynarodowych organizacjach rzeczniczych, w ramach których organizacja: • jest członkiem organów nadzorczych; • uczestniczy w projektach lub komisjach; • przekazuje znaczne fundusze poza standardowymi opłatami członkowskimi; • uznaje członkostwo jako działanie strategiczne.	50	całościowo
4.14		6.2	Lista grup interesariuszy angażowanych przez organizację.	46-47	całościowo
4.15		6.2	Podstawy identyfikacji i selekcji angażowanych grup interesariuszy.	112	całościowo
4.16		6.2	Podejście do angażowania interesariuszy włączając częstotliwość angażowania według typu i grupy interesariuszy.	46-47, 60, 69	całościowo
4.17		6.2	Kluczowe kwestie i problemy poruszane przez interesariuszy oraz odpowiedź ze strony organizacji, również poprzez ich zaraportowanie.	46-47, 60, 69	całościowo

Wskaźnik GRI	Zasada Global Compact	ISO 26000	Nazwa wskaźnika	Nr stron	Stopień raportowania
			Podejście do zarządzania – Ekonomia		
EC1		6.8, 6.8.3, 6.8.7, 6.8.9	Bezpośrednia wartość ekonomiczna wytworzona i podzielona z uwzględnieniem przychodów, kosztów operacyjnych, wynagrodzenia pracowników, dotacji i innych inwestycji na rzecz społeczności, niepodzielonych zysków oraz wypłat dla właścicieli kapitału i instytucji państwowych.	26-31	częściowo
EC5	1	6.4.3	Wysokość wynagrodzenia pracowników najniższego szczebla według płci w stosunku do płacy minimalnej na danym rynku w głównych lokalizacjach organizacji.	37	całościowo
EC9			Zidentyfikowanie i opis znacznego pośredniego wpływu ekonomicznego wraz z wyróżnieniem skali i zakresu oddziaływania.	48-49, 103, 105	całościowo
			Podejście do zarządzania – Środowisko		
EN3	8	6.5, 6.5.4	Bezpośrednie zużycie energii według pierwotnych źródeł energii.	94	całościowo
EN4	8	6.5, 6.5.4	Pośrednie zużycie energii według pierwotnych źródeł energii.	94	całościowo
EN8	8	6.5.4	Łączny pobór wody według źródła.	93	całościowo
EN11			Lokalizacja i powierzchnia posiadanych, dzierżawionych lub zarządzanych gruntów zlokalizowanych w obszarach chronionych lub obszarach o dużej wartości pod względem bioróżnorodności poza obszarami chronionymi bądź przylegających do takich obszarów.	80	całościowo
EN12	8	6.5.6	Opis istotnego wpływu działalności, produktów i usług na bioróżnorodność: 1 obszarów chronionych, 2 obszarów o dużej wartości pod względem bioróżnorodności zlokalizowane poza obszarami chronionymi.	82	całościowo
EN13	8	6.5.6	Siedliska chronione lub zrewitalizowane.	82	częściowo
EN14	8	6.5.6	Strategie, obecne działania i plany zarządzania wpływem na bioróżnorodność.	81, 82	całościowo
EN15	8	6.5.6	Liczba gatunków znajdujących się w Czerwonej Księdze Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody i Jej Zasobów (IUCN) oraz na krajowych listach gatunków zagrożonych, zidentyfikowanych na obszarze oddziaływania organizacji według stopnia zagrożenia wyginięciem.	81	całościowo
EN16	8	6.5.5	Łączne bezpośrednie i pośrednie emisje gazów cieplarnianych według wagi.	96	całościowo
EN18	8	6.5, 6.5.5	Inicjatywy podjęte w celu redukcji emisji gazów cieplarnianych i uzyskane efekty.	97	całościowo

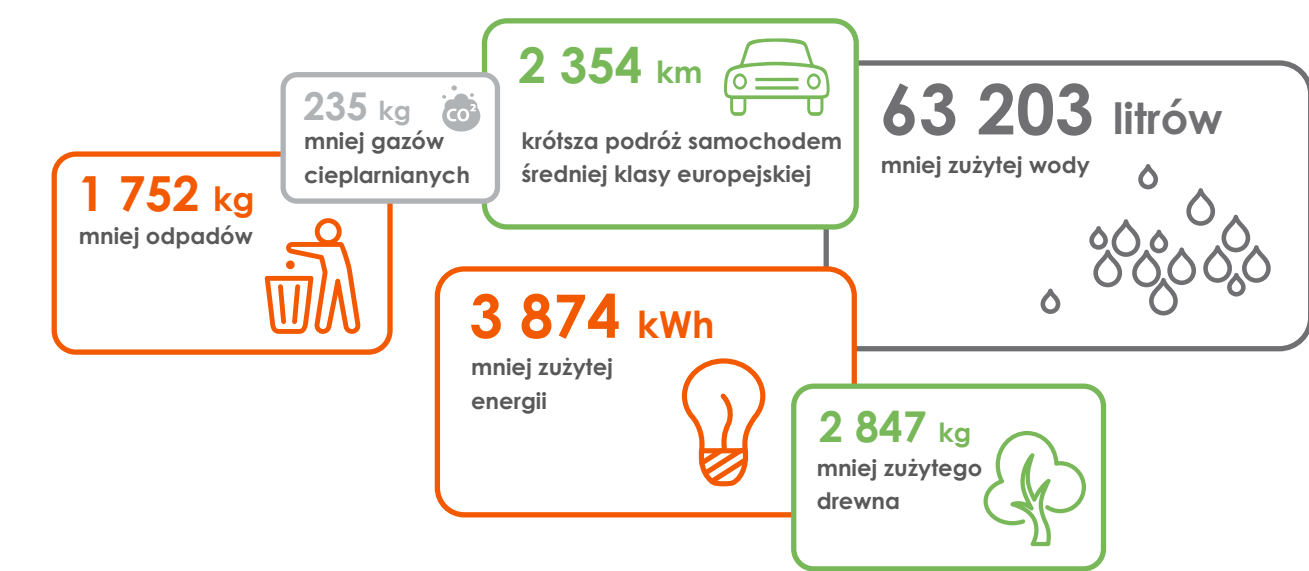
Wskaźnik GRI	Zasada Global Compact	ISO 26000	Nazwa wskaźnika	Nr stron	Stopień raportowania
EN20	8	6.5.5	Emisja związków NOx, SOx i innych istotnych związków emitowanych do powietrza według rodzaju związku i wagi.	96	całościowo
EN21	8	6.5.3	Całkowita objętość ścieków według jakości i docelowego miejsca przeznaczenia.	93	całościowo
EN22	8	6.5.3	Całkowita waga odpadów według rodzaju odpadu i metody postępowania z odpadem.	95	całościowo
EN26	7, 8, 9	6.5.3, 6.5.4	Inicjatywy służące zmniejszeniu wpływu produktów i usług na środowisko i zakres ograniczenia tego wpływu.	97	całościowo
EN28	8	6.5	Wartość pieniężna kar i całkowita liczba sankcji pozafinansowych za nieprzestrzeganie prawa i regulacji dotyczących ochrony środowiska.	brak kar	całościowo
EN30	7, 8, 9	6.5	Łączne wydatki i inwestycje przeznaczone na ochronę środowiska według typu.	92	całościowo
			Podejście do zarządzania – Praktyki dotyczące zatrudnienia i godnej pracy		
LA1		6.4.3	Łączna liczba pracowników według typu zatrudnienia, rodzaju umowy o pracę i regionu, w podziale na płeć.	20	całościowo
LA2	6	6.4.3	Łączna liczba nowo zatrudnionych pracowników, odejść oraz wskaźnik fluktuacji pracowników według grup wiekowych, płci i regionu.	34-35	całościowo
LA3		6.4.3, 6.4.4	Świadczenia dodatkowe zapewniane pracownikom pełnoetatowym, które nie są dostępne dla pracowników czasowych lub pracujących w niepełnym wymiarze godzin według głównych jednostek organizacyjnych.	39	całościowo
LA4	1, 3	6.4	Odsetek zatrudnionych objętych umowami zbiorowymi.	32	całościowo
LA6	1	6.4.6	Odsetek łącznej liczby pracowników reprezentowanych w formalnych komisjach (w skład których wchodzi kierownictwo i pracownicy) ds. bezpieczeństwa i higieny pracy, które doradzają w zakresie programów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz monitorują takie programy.	40	całościowo
LA7	1	6.4.6	Wskaźnik urazów, chorób zawodowych, dni straconych oraz nieobecności w pracy oraz liczba wypadków śmiertelnych związanych z pracą według regionów i płci.	42-43	całościowo
LA9	1	6.4.6	Kwestie bezpieczeństwa i higieny pracy, uwzględnione w formalnych porozumieniach zawartych ze związkami zawodowymi.	40	całościowo
LA10		6.4.7	Średnia liczba godzin szkoleniowych w roku przypadających na pracownika według płci i struktury zatrudnienia.	38	całościowo
LA11		6.4.7	Programy rozwoju umiejętności menedżerskich i kształcenia ustawicznego, które wspierają ciągłość zatrudnienia pracowników oraz ułatwiają proces przejścia na emeryturę.	38, 39	całościowo

Wskaźnik GRI	Zasada Global Compact	ISO 26000	Nazwa wskaźnika	Nr stron	Stopień raportowania
LA13	1, 6	6.3.7, 6.3.10, 6.4.3	Skład ciał zarządczych i kadry pracowniczej w podziale na kategorie według płci, wieku, przynależności do mniejszości oraz innych wskaźników różnorodności.	16, 21	całościowo
LA14	1, 6	6.4.3	Stosunek podstawowego wynagrodzenia kobiet i mężczyzn według zajmowanego stanowiska w głównych lokalizacjach.	36	całościowo
LA15		6.4.3	Powrót do pracy i wskaźnik retencji po urlopie macierzyńskim, w odniesieniu do płci.	33	całościowo
			Podejście do zarządzania – Respektowanie praw człowieka		
HR2	1, 2, 3, 4, 5, 6	6.3.3, 6.3.5, 6.6.6	Procent znaczących dostawców, podwykonawców i innych partnerów biznesowych poddanych weryfikacji pod kątem przestrzegania praw człowieka oraz działania podjęte w tej kwestii (znaczący dostawca i podwykonawca znajduje się na liście kluczowych 10 dostawców bądź podwykonawców firmy).	69	częściowy
HR4	1, 2, 6	6.3.7, 6.4.3	Całkowita liczba przypadków dyskryminacji oraz działania naprawcze podjęte w tej kwestii.	32	całościowo
HR5	3	6.3, 6.3.3, 6.3.4, 6.3.5, 6.3.8, 6.3.10, 6.4.3, 6.4.5	Działania i kluczowi dostawcy zidentyfikowani jako mogący naruszać lub stwarzać zagrożenie dla prawa do swobody zrzeszania się i prawa do sporów zbiorowych oraz inicjatywy wspierające te prawa.	33	częściowo
			Podejście do zarządzania – Społeczności		
SO1		6.8.3	Procent operacji (działań), uwzględniających zaangażowanie społeczne, mierzenie wpływu i programy rozwojowe	100-101, 102-103, 104, 105-109	całościowo
SO2	6	6.6.3	Procent i całkowita liczba jednostek biznesowych poddanych analizie pod kątem ryzyka związanego z korupcją.	23	całościowo
SO4	10	6.6.3	Działania podjęte w odpowiedzi na przypadki korupcji.	23	całościowo
SO5	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10	6.6.4	Polityka dotycząca udziału w życiu publicznym i lobbingu.	8	całościowo
SO6	10	6.6.4	Całkowita wartość finansowa i rzeczowa przekazana na rzecz partii politycznych, polityków i instytucji o podobnym charakterze, według krajów.	15	całościowo
SO7		6.6, 6.6.5, 6.6.7	Całkowita liczba podjętych wobec organizacji kroków prawnych dotyczących przypadków naruszeń zasad wolnej konkurencji, praktyk monopolistycznych oraz ich skutki.	brak naruszeń	całościowo
SO8		6.6., 6.6.7	Wartość pieniężna kar i całkowita liczba sankcji pozafinansowych z tytułu niezgodności z prawem i regulacjami.	60	całościowo
SO9		6.8.3	Działania o znaczącym potencjalnym bądź istniejącym negatywnym wpływie na lokalną społeczność.	77, 102, 104	całościowo
SO10		6.8.3	Środki prewencyjne i ograniczające wdrożone w odniesieniu do działań o potencjalnym bądź istniejącym negatywnym wpływie na lokalną społeczność.	102, 104	częściowo

Wskaźnik GRI	Zasada Global Compact	ISO 26000	Nazwa wskaźnika	Nr stron	Stopień raportowania
			Podejście do zarządzania – Odpowiedzialność za produkt i usługi		
PR1		6.3.9, 6.6.6, 6.7, 6.7.4, 6.7.5	Etapy cyklu życia produktu, na których ocenia się wpływ produktów i usług na zdrowie i bezpieczeństwo w celu poprawy wskaźników oraz procent istotnych kategorii produktów i usług podlegających takim procedurom.	25	całościowo
PR5		6.7, 6.7.4, 6.7.5, 6.7.6, 6.7.8, 6.7.9	Praktyki związane z zapewnieniem satysfakcji klienta, w tym wyniki badań pomiaru satysfakcji klienta.	55	całościowo
PR6		6.7.3	Programy dotyczące przestrzegania prawa, standardów i dobrowolnych kodeksów regulujących kwestie komunikacji marketingowej, z uwzględnieniem reklamy, promocji i sponsoringu.	47, 101	całościowo
PR7		6.3.7	Całkowita liczba przypadków niezgodności z regulacjami i dobrowolnymi kodeksami regulującymi kwestie komunikacji marketingowej, z uwzględnieniem reklamy, promocji i sponsoringu, wg rodzaju skutków.	brak niezgodności	całościowo
PR9		6.7.6	Wartość pieniężna istotnych kar z tytułu niezgodności z prawem i regulacjami dotyczącymi dostawy i użytkowania produktów i usług.	brak kar	całościowo

EKO KALKULATOR

Dzięki wykorzystaniu papierów Cocoon Silk zamiast papierów niemakulaturowych negatywny wpływ na środowisko został zmniejszony o:

Arjowiggins Graphic is a member of the WWF Climate

Source: Carbon footprint data evaluated by Labelia Conseil in accordance with the Bilan Carbone® methodology. Calculations are based on a comparison between the recycled paper used versus a virgin fibre paper according to the latest European BREF data (virgin fibre paper) available. Results are obtained according to technical information and subject to modification.

KONTAKT:

Adres siedziby

Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.
ul. Mszczonowska 4
02-337 Warszawa
pr@gaz-system.pl
tel. 22 220 18 00
faks 22 220 16 06
www.gaz-system.pl

**Rzecznik Prasowy/
Biuro Komunikacji Korporacyjnej**
tel. 22 220 15 46
faks 22 220 16 06
pr@gaz-system.pl

Zarząd

Prezes Zarządu
tel. 22 220 18 07
faks 22 220 17 10
sekretariat.p@gaz-system.pl

Wiceprezes Zarządu
tel. 22 220 18 02
faks 22 220 17 10
sekretariat.wp@gaz-system.pl

Członek Zarządu
tel. 22 220 18 05
faks 22 220 17 98
sekretariat.t@gaz-system.pl

Członek Zarządu
tel. 22 220 18 31
faks 22 220 17 98
sekretariat.i@gaz-system.pl

Dyrektor Zarządzający
tel. 22 220 18 01
faks 22 220 17 10
sekretariat.dz@gaz-system.pl

Piony

Pion Rynku Gazu
tel. 22 220 18 27
faks 22 220 16 38
sekretariat.pg@gaz-system.pl

Pion Krajowa Dyspozycja Gazu
tel. 22 532 49 44
faks 22 532 49 42
sekretariat.pk@gaz-system.pl

Pion Bezpieczeństwa
tel. 22 220 17 59
faks 22 220 17 16
sekretariat.pb@gaz-system.pl

Pion Eksploatacji
tel. 22 220 18 25
faks 22 220 16 61
sekretariat.pe@gaz-system.pl

Pion Finansowy
tel. 22 220 18 19
faks 22 220 16 94
sekretariat.pf@gaz-system.pl

Pion Informatyki
tel. 22 220 18 13
faks 22 220 17 63
sekretariat.ps@gaz-system.pl

Pion LNG
tel. 22 220 17 71
faks 22 220 17 98
sekretariat.pl@gaz-system.pl

Pion Personalny
tel. 22 220 18 15
faks 22 220 17 44
sekretariat.pn@gaz-system.pl

Pion Prawno-Organizacyjny
tel. 22 220 15 32
faks 22 220 17 70
sekretariat.po@gaz-system.pl

Pion Rozwoju
tel. 22 220 18 22
faks 22 220 17 45
sekretariat.pr@gaz-system.pl

Pion Inwestycji
tel. 22 220 14 65
faks 22 220 15 15
sekretariat.pi@gaz-system.pl

Pion Zakupów
tel. 22 220 18 09
faks 22 220 17 70
sekretariat.pz@gaz-system.pl

Pion BHP i PPOŻ.
tel. 22 220 15 36
faks 22 220 16 06
sekretariat.ph@gaz-system.pl

Biuro Audytu i Ryzyka
tel. 22 220 15 83
faks 22 220 17 16
sekretariat.br@gaz-system.pl

Biuro Analiz i Ładu Korporacyjnego
tel. 22 220 18 01
faks 22 220 17 10
sekretariat.dz@gaz-system.pl

Oddziały/Przedstawicielstwo

Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Oddział w Gdańsku
ul. Wałowa 47
80-858 Gdańsk
tel. 58 744 55 00
faks 58 744 55 01
sekretariat.gdansk@gaz-system.pl

Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Oddział w Poznaniu
ul. Grobla 15
61-859 Poznań
tel. 61 854 43 10
faks 61 854 43 12
sekretariat.poznan@gaz-system.pl

Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Oddział w Rembelszczyźnie
ul. Jana Kazimierza 578
05-126 Nieporęt, Rembelszczyna
tel. 22 767 08 01
faks 22 767 09 52
sekretariat.rembelszczyna@gaz-system.pl

Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Oddział w Świerklanach
ul. Wodzisławska 54
44-266 Świerklany
tel. 32 439 25 00
faks 32 439 25 60
sekretariat.swierklany@gaz-system.pl

Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Oddział w Tarnowie
ul. Bandrowskiego 16A
33-100 Tarnów
tel. 14 622 53 00
faks 14 621 37 31
sekretariat.tarnow@gaz-system.pl

Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Oddział we Wrocławiu
ul. Gazowa 3
50-513 Wrocław
tel. 71 335 31 00
faks 71 335 31 01
sekretariat.wroclaw@gaz-system.pl

Przedstawicielstwo w Brukseli
Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.
Boulevard Saint-Michel 47
1040 Bruksela
tel. +32 2 400 00 27
faks +32 2 400 00 32
brussels.office@gaz-system.pl

Spółka zależna

Polskie LNG S.A.
ul. Fińska 7
72-602 Świnoujście
tel. 91 326 79 00
faks 91 326 79 01
www.polskielng.pl
biuro@polskielng.pl

Biuro w Warszawie
ul. Mszczonowska 4
budynek C
02-337 Warszawa
tel. 22 589 84 00
faks 22 589 84 01
sekretariat.warszawa@polskielng.pl

WYKAZ SKRÓTÓW:

BEMIP – Baltic Energy Market Interconnection Plan
BAL NC – Europejski Kodeks Bilansowania
CEF – Connecting Europe Facility
EBI – Europejski Bank Inwestycyjny
EBOIR – Europejski Bank Odbudowy I Rozwoju
EEPR – Europejski program energetyczny na rzecz naprawy gospodarczej (European Energy Programme for Recovery)
ENTSO-G – European Network of Transmission System Operators for Gas
FNE – Fundusz Naturalnej Energii
GC – Global Compact
GIPL – Gas Interconnector Poland – Lithuania
GIE – Gas Infrastructure Europe
GRI – Global Reporting Initiative
GRIP – Gas Regional Investment Plan
IRIESP – Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej
KSP – Krajowy System Przesyłowy
LNG – Liquefied Natural Gas
NC CAM – Europejski Kodeks dotyczący Mechanizmów Alokacji Przepustowości

OSD – Operator Systemu Dystrybucyjnego
OSM – Operator Systemu Magazynowania
OSP – Operator Systemu Przesyłowego
OTC – (ang. Over the counter) Rynek Transakcji Wzajemnych
PCI – Project of Common Interest
PMG – Podziemne Magazyny Gazu
POIG – Program Innowacyjna Gospodarka 2007-2013
POIiŚ – Program Infrastruktura i Środowisko 2007-2013
SGT – System Gazociągów Tranzytowych
SGT Jamał-Europa – System Gazociągów Tranzytowych Jamał – Europa
SKBT – System Koordynacji Budowy Terminalu
SWI – System Wymiany Informacji
TEN-E – Transeuropejska sieć energetyczna (Trans-European energy networks)
TGE – Towarowa Giełda Energii
UE – Unia Europejska
URE – Urząd Regulacji Energetyki
ZUP – Zleceniodawca Usługi Przesyłowej

PODZIĘKOWANIA:

Serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy byli zaangażowani w tworzenie czwartego zintegrowanego raportu GAZ-SYSTEM S.A., w szczególności pracownikom poszczególnych Pionów i Oddziałów spółki.

Wydawca: Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.

Koordynatorzy projektu: Małgorzata Polkowska, Aneta Szczepańska, Zefira Antoszewska

Zdjęcia: Archiwum GAZ-SYSTEM S.A.
Projekt/Skład/Druk: – ArtGroup – www.artgroup.pl
Materiał przekazano do druku: 2024-09-24